imburgs agblad

Amor-eel

Donderdag 26 augustus 1993 — 75e jaargang nr. 200.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Liefdessluis na 15 jaar ontdekt

MAASTRICHT – Vijftien jaar bleef de verhouding tussen een vrouw uit de Maastrichtse wijk Nazareth en haar buurman geheim. Dat was mogelijk door een gat in de zoldermuur tussen beide woningen. Maar de liefdessluis is nu ontdekt.
De Maastrichtse had namelijk een eind gemaakt aan de verhouding. Maar nadat de buurman, ex-minnaar dus, onlangs nog een keer stiekem en ongewenst binnenwipte, belde de vrouw de politie. Hoewel de bewoonster in eerste instantie tegenover de politie verklaarde de vrije toegang tot haar woning verschrikkelijk te vinden, bleek al snel dat sprake was van een verboken geheime relatie. Die 'zolderrelatie' hield vijftien jaar stand. Toen de politie de man over het recente gebruik maken van de sluis ondervroeg, was hij zeer verontwaardigd over de aanwezigheid van de politie: zijn vrouw, die niet thuis was, wist van de geheime relatie niets af.
De woningvereniging heeft inmiddels de geheime doorgang dichtgemetseld.

Roda zorgt voor sensatie

Roda JC is samen met Ajax lijstaanvoerder van de eredivisie. De Kerkradenaren bleven ook gisteren zonder puntverlies. Dat gebeurde door een sensationele 5-3 overwinning bij FC Groningen. Hofstede scoorde drie keer en is met een totaal van vijf treffers topscorer van de eredivisie. MVV bleef op eigen veld tegen RKC steken op 1-1. VVV wacht na de 4-1 nederlaag bij NAC nog steeds op het eerste winstpunt. Fortuna Sittard herstelde zich na de abominabele competitiestart met een verdiende 1-0 thuiszege tegen FC Den Bosch.

● Zie verder pagina 21 en 23

Burgemeester Lurvink: 'Geen Duitse toestanden'

Gemeente hield volle bezetting Riche tegen

Van onze verslaggever

GELEEN – De gemeente Geleen heeft bij monde van burgemeester mr. Hans Lurvink haar veto uitgesproken over het plan om hotel Riche volledig ter beschikking te stellen aan asielzoekers. Het ministerie van WVC en directeur Jan Verhoeven van Riche waren dit in eerste instantie met elkaar overeengekomen.

De gemeente sprak echter haar onaanvaardbaar uit omdat zij wil voorkomen dat hotel Riche een woonkazerne voor buitenlanders wordt, met alle gevolgen vandien. „Die mensen worden gestigmatiseerd en komen dan onherroepelijk in een isolement terecht," vreest burgemeester Lurvink. „Kijk maar naar Duitsland waar veel van die 'Ausländerheime' staan. Die toestanden willen wij hier koste wat het kost vermijden. Als de asielzoekers alleen op zichzelf zijn aangewezen kan dat tot onaanvaardbare situaties leiden. Nu is het zo dat zij daar gaan wonen naast andere hotelgasten. Het hotel blijft immers gedeeltelijk geopend. Wat ons betreft was dit een voorwaarde bij het totstandkomen van het contract tussen WVC en Riche."

Zoals het Limburgs Dagblad gisteren berichtte worden met ingang van volgende maand gedurende een half jaar maximaal 100 asielzoekers gehuisvest in 25 kamers in het hotel aan de Geleenbeeklaan. Zij worden daar voortdurend begeleid door een groep van vier deskundigen.

Een andere reden voor de gemeente om slechts in te stemmen met een 'halve' bezetting door asielzoekers is dat zij per se wil vermijden dat deze hotelaccommodatie definitief voor Geleven verloren zou gaan. „Zowel WVC als de directie waren het wel met onze argumenten eens," aldus burgemeester Lurvink, die niet vreest voor negatieve reacties in de directe en wijde omgeving van Riche. „Ik vind dat 100 asielzoekers op een inwoneraantal van 35.000 moet kunnen," meent de burgemeester.

Zie verder pagina 17
● **'Als Hilton asielzoekers wil opnemen, heel graag'**

Om sociale partners tot 'stringente matiging' te dwingen

Kabinet dreigt met loonstop

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het kabinet zal de lonen volgend jaar wettelijk bevriezen als het overleg dit najaar met werkgevers en vakbonden niet tot 'stringente loonmatiging' leidt. Het wetsvoorstel daartoe, de Tijdelijke Wet Bevriezing Lonen 1994, is gisteren door minister De Vries voor advies naar de SER (Sociaal-Economische Raad) gestuurd. Vakbonden en werkgeversorganisaties, de meerderheid in de SER, zijn tegen een loonmaatregel.

Al voor de zomer dreigde het kabinet met een loonmaatregel als de sociale partners zich niet tot de nullijn zouden bekeren. In zijn adviesaanvraag verwijst De Vries naar de snel oplopende werkloosheid en de slechte economische situatie. „Het aantal mensen met een werkloosheidsuitkering zal in de ramingen een naoorlogs record bereiken van 720.000. Dit sombere beeld vraagt om een passende reactie," aldus De Vries.
Het kabinet wil met extra investeringen in de economische infrastructuur (wegen, spoorlijnen, bodemsanering, kennis) en maatregelen die de het functioneren van de arbeidsmarkt verbeteren (soepeler ontslagrecht, flexibeler werktijden) tot „een substantiële loonmatiging" komen.
Over deze maatregelen voert het kabinet dit najaar overleg met de sociale partners. De Vries verwacht dat werkgevers en vakbonden „hun verantwoordelijkheid, net als in het verleden, zullen nemen. Mocht blijken dat het overleg niet leidt tot een adequate reactie, dan is het kabinet zonodig bereid een loonmaatregel te treffen voor 1994," aldus De Vries.
Volgens de minister „dwingen de cijfers wat de lonen betreft in 1994 tot de nullijn." Een loonmaatregel leidt volgens De Vries tot „een schokeffect waarmee de remweg voor aanpassing van de lonen aan de verslechterde economische ontwikkeling, bekort kan worden."
Het wetsvoorstel voorziet in een loonstop die loopt van 1-1-'94 tot en met 31-12-'95. Gedurende die tijd is het werkgevers verboden de lonen te verhogen, ook al is dit in een eerder afgesloten cao voorzien. Incidentele loonsverhogingen als gevolg van meer dienstjaren, bijzondere prestaties of een andere functie mogen wel. Anders zou de loonstop een soepele loonvorming belemmeren.

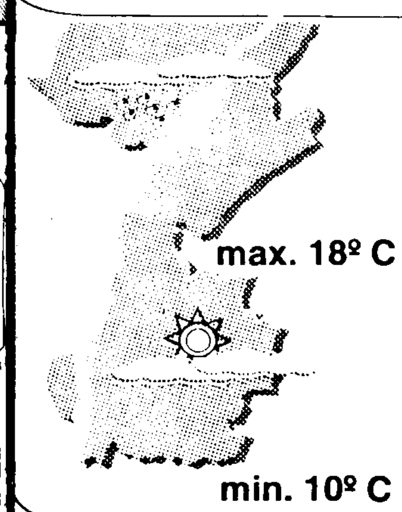
De loonstop geldt ook voor de ambtenaren, de trendvolgers, het wettelijk minimumloon en de uitkeringen. Zelfstandigen worden niet getroffen door de loonmaatregel. Loonsverhogingen die al voor 31 december zijn ingegaan, worden ongemoeid gelaten.

Zie verder pagina 3
● **Sociale partners wijzen loonstop af**

Weer toeristen betrokken bij aanslag Turkije

ISTANBOEL – Zes Duitse toeristen en een Turkse reisleider zijn gisteren in de Turkse stad Istanbul gewond geraakt toen een onbekende man een molotov-cocktail naar hen wierp.

Eén van de gewonden, een 41-jarige vrouw, kreeg splinters in het hoofd en werd met ernstige verwondingen opgenomen in een ziekenhuis. De toestand van de andere gewonden geeft geen reden tot grote ongerustheid.
De dader wist in de drukte te ontkomen. De aanslag deed zich voor in het stadsdeel rond het Topkapi-paleis, waar zich veel hotels bevinden.

NOG STEEDS KOEL
Ook vandaag voert een zwakke tot matige noordwestelijke wind koele lucht aan. Er zijn wolkenvelden en plaatselijk valt er een licht buitje. Zo nu en dan schijnt de zon even. De temperatuur loopt vanmiddag op tot circa 18 graden en daalt vannacht tot rond 10 graden.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:

Zon op:	**06.40**	**onder:**	**20.38**
Maan op:	**17.23**	**onder:**	**00.38**

MORGEN:

Zon op:	**06.42**	**onder:**	**20.36**
Maan op:	**18.04**	**onder:**	**01.39**

Hardere acties ambtenaren

● *Een walvis die gisteren tegen het middaguur op het strand bij Schoorl aanspoelde, is in de loop van de middag gestorven. De twee tot drie ton wegende walvis, een butskop, is volgens zeebiologen verdwaald. Deze walvissoort hoort thuis in de diepzee en bevindt zich normaal rond deze tijd van het jaar ten noorden van Noorwegen. Het dier had de bocht om Engeland moeten nemen, maar is kennelijk het spoor bijster geraakt. Nadat de bijna acht meter lange walvis was gestrand is van alles geprobeerd om het dier te redden. Maar tevergeefs. Het kadaver zal wetenschappelijk worden onderzocht.*

Foto: ANP

Owen en Stoltenberg nemen twijfels niet weg

Nederland blijft kritisch over vredesplan Bosnië

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De onderhandelaars Owen en Stoltenberg zijn er gisteren in Den Haag niet in geslaagd om de Nederlandse kritiek op hun nieuwste vredesplan voor Bosnië weg te nemen. Owen en Stoltenberg voerden op eigen verzoek een gesprek in Den Haag met minister Kooijmans van Buitenlandse Zaken. Later op de dag hadden zij in Duitsland een onderhoud met Kooijmans' Duitse ambtgenoot Kinkel.

De twee bezochten Nederland en Duitsland omdat deze twee landen in de Europese Gemeenschap het meest kritisch hebben gereageerd op het nieuwste vredesplan. Het voorstel voorziet ondermeer in een driedeling van Bosnië, waarbij de moslims een regeling dreigt te worden opgedrongen. Nederland schort een definitief oordeel over het plan op, tot duidelijk is wat de rest van de EG, de Verenigde Staten, de Verenigde Naties en de strijdende partijen in Bosnië ervan vinden. Dan is ook pas de vraag aan de orde of Nederland het plan verantwoord genoeg vindt om voor de uitvoering ervan manschappen en materieel beschikbaar te stellen.
Minister Kooijmans zei na afloop van zijn onderhoud met Owen en Stoltenberg dat „mijn zorgen over het vredesplan bepaald nog niet zijn weggenomen. Wij wensten een aantal ophelderingen, maar die hebben ons niet geheel kunnen bevredigen." Nederland twijfelt sterk aan de uitvoerbaarheid van het vredesplan, en vindt dat het niet voldoet aan de uitgangspunten van de Europese Gemeenschap.

Opdeling

De EG heeft vorig jaar in Londen afgesproken dat opdeling van Bosnië langs etnische lijnen onbespreekbaar is. Bovendien zouden in een vredesplan veroveringen van de Bosnische Serviërs niet beloond mogen worden. In het vorige week uitgewerkte vredesplan van Owen en Stoltenberg wordt volgens Nederland niet aan beide voorwaarden voldaan. „De vraag is of het hier om een eerlijke en duurzame oplossing van het conflict gaat," aldus Kooijmans.

Vreemd

Ook heeft Nederland, net als andere EG-landen, bevreemd gereageerd op het voorstel om de door Kroaten belegerd stad Mostar onder beheer van de EG te brengen. „Een nogal ongebruikelijk voorstel, maar niet volstrekt onmogelijk," aldus Kooijmans.

VVD en CDA hebben dezelfde twijfels over het vredesplan als Kooijmans, maar drukken zich steviger uit. CDA-woordvoerder De Hoop Scheffer noemt het plan uit volkenrechtelijk oogpunt schandelijk. „De prangende vraag is echter wel: wat is het alternatief," aldus De Hoop Scheffer. Overigens verwacht hij dat de Bosnische moslims het plan zullen afwijzen. „Dus waarschijnlijk voeren we nu een theoretische discussie," aldus De Hoop Scheffer.

Ruzie in coalitie over vreemdelingenbeleid

DEN HAAG – De coalitiepartners CDA en PvdA verschillen ernstig met elkaar van mening over het toelatingsbeleid voor vreemdelingen. Het CDA steunt het kabinetsvoorstel om de vreemdelingenwet ingrijpend te wijzigen en aan te scherpen. Zo wordt uit oogpunt van efficiëntie de rechtsbescherming van vreemdelingen verslechterd. De PvdA is op enkele wezenlijke onderdelen fel tegen de plannen, en heeft achttien wijzigingsvoorstellen ingediend.

Het CDA zoekt en krijgt nu de steun van oppositiepartij VVD om de voorstellen toch door de Tweede Kamer te loodsen.
Een van de belangrijkste onderdelen van het plan vormt het voorstel om alle gerechtelijke vreemdelingenzaken onder te brengen bij één rechtbank, en hoger beroep tegen uitspraken van de rechter onmogelijk te maken. VVD en CDA zijn daarvoor omdat zij zo een efficiëntere afhandeling van asielverzoeken verwachten.
De PvdA is faliekant tegen: „Je krijgt nu de vreemde situatie dat een duivenmelker die geen hok mag bouwen, daartegen drie keer in beroep mag gaan, en een vreemdeling die dreigt te worden uitgewezen, maar één keer," aldus PvdA-woordvoerder Van Traa.
De nieuwe vreemdelingenwet bevat tal van andere wijzigingen en aanscherpingen, die wel de steun van CDA en VVD hebben, maar niet van de PvdA. Zo ligt er het voorstel om in een aantal gevallen asielverzoeken zonder nader onderzoek af te wijzen. Dat wordt bijvoorbeeld het geval voor vreemdelingen die al eens eerder onder een andere naam een asielverzoek hebben ingediend, en voor vreemdelingen die vervalste papieren gebruiken.
Ook degenen die op andere gronden een verblijfsvergunning hebben, kunnen niet alsnog als vluchteling worden toegelaten. De PvdA vindt dat in individuele gevallen de mogelijkheid moet blijven bestaan van deze strenge regels af te wijken.
Verder wil de partij het aantal gevallen uitbreiden waarin asielzoekers de uitslag van hun rechtszaak in Nederland mogen afwachten. CDA en VVD zijn hier tegen.

Defensie zet Onderbanken mes op de keel

ONDERBANKEN – Defensie zal in het belang van de 'internationale veiligheid' alles in het werk stellen om alsnog bomen in de Schinveldse bossen te kappen. De gemeente Onderbanken hangt een schadeclaim van vele miljoenen boven het hoofd als die gemeente niet alsnog overstag gaat. Defensie wil de bomen weg hebben, omdat dit Awacs-vliegtuigen zou hinderen bij het opstijgen vanaf de Awacs-basis in Teveren.
Als het niet goedschiks kan, dan maar kwaadschiks via een beroep in het gouvernement in Maastricht de boodschap die staatssecretaris A. Frinking van Defensie in petto had voor het college van Onderbanken.
Defensie dreigt met een speciale procedure om de gemeente Onderbanken de zeggenschap over het beheer van de Schinveldse bossen te ontnemen. Voorts liet Frinking weten dat Defensie een civielrechtelijke procedure wil opstarten tegen de dwarsliggende gemeente. Door de aanwezigheid van een aantal hoge bomen is het ministerie jaarlijks zo'n vier miljoen kwijt aan onder meer extra brandstof voor de Awacs-toestellen.

Zie verder pagina 17
● **'Veiligheid belangrijker dan motieven van raad'**

Nieuw werk van tekstschrijver/componist Eric Woolfson

Wereldpremière van Gaudi-musical in Aken

AKEN – Terwijl heel Nederland lijkt wakker te liggen van de musical 'Het Spook van de Opera', die komende jaren in het Scheveningse Circustheater te zien zal zijn, en 'Cyrano de Bergerac' nadrukkelijk in de belangstelling staat als de eerste Nederlandse musical die Broadway gaat veroveren, maakt Aken zich op voor 'Gaudi'. Deze musical van componist/tekstschrijver Eric Woolfson over het leven van de Catalaanse architect zal op 9 oktober in het plaatselijke Stadttheater zijn wereldpremière beleven. Daarna is hij nog 42 keer in Aken te bewonderen.

De Schot Eric Woolfson behoort tot de meest succesvolle tekstschrijver en componisten ter wereld. In 1975 stichtte hij The Alan Parsons Project, waarmee hij tien lp's produceerde, waarvan meer dan 44 miljoen exemplaren verkocht werden. Daaronder ook de lp 'Gaudi', waarop Woolson zich voor het eerst met leven en werk van de Spaanse architect bezighield. Drie jaar geleden schreef hij zijn eerste musical, 'Freudiana', over het leven van Siegmund Freud, die in het Theater an der Wien in de Oostenrijkse hoofdstad voor bezoekersrecords zorgde.

In Wenen werkte Woolfson nauw samen met regisseur Elmar Ottenthal, die sinds vorig seizoen Generalintendant in Aken is. In Wenen werden ook de eerste afspraken gemaakt voor de musical die nu in Aken in première gaat. Samen met de Zwitserse choreograaf Peter Wissmann ontwikkelden zij de plannen, die uiteindelijk resulteerden in de compositie van Gaudi.

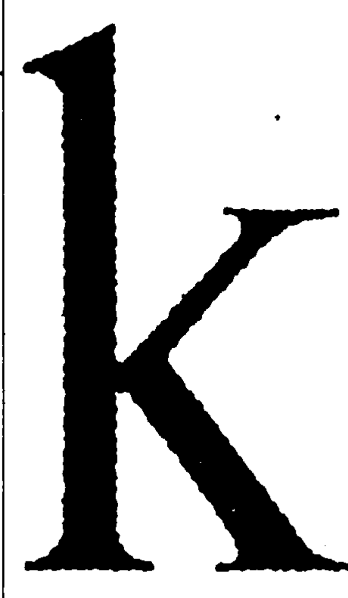
De drie hoofdrollen zijn na een driedaagse auditie begin dit jaar in Aken verdeeld. Een van die rollen wordt gespeeld en gezongen door de Nederlandse Maya Hakvoort, die in 'Les Miserables' understudy was van de rol van Fantine. Zij kreeg haar opleiding aan het conservatorium van Maastricht en de School of Performing Arts in Amsterdam. Sinds 1990 heeft zij haar eigen rockband 'Planet of the apes'. De twee andere hoofdrollen worden ingevuld door de Brit John Cashmore en de Duitser Felix Martin. De vaste dirigent van het Stadttheater Aken, Bernhard Moncado, zal deze Engelstalige musicalproduktie leiden, Elmar Ottenthal zelf voert regie.

Gaudi is het verhaal van de Ierse schrijver Don Parker, die is genomineerd voor een naar Gaudi genoemde literatuurprijs. Op de dag van de prijsuitreiking wordt hij verliefd op de attractieve Isabella, een medewerkster van zijn agent Mark Winner. Parker raakt al snel in een identiteitscrisis, enerzijds achtervolgd door de media, de verleidingen van Isabella en de commerciële uitbuiting door zijn agent, anderzijds in de ban van de voortdurende confrontatie met Gaudi's kunstwerken. In die situatie is hij niet in staat persoonlijke ambities en artistieke visioenen met elkaar in verband te brengen.

Kemp-plaquette

MAASTRICHT – De plaquette ter herdenking van de Maastrichtse literator en journalist Mathias Kemp wordt niet komende zaterdag – zoals abusievelijk in deze kolommen stond vermeld – maar zaterdag 25 september onthuld.

Plaats van handeling blijft het pand Graaf van Waldeckstraat 27 in Maastricht, waar Kemp van 1930 tot 1938 gewoond heeft.

verder in

HOUTHEM – Organist Karl Maureen uit München concerteert vanavond in de St.-Gerlachkerk in Valkenburg-Houthem. Het betreft het zesde concert in de serie orgelconcerten van de Stichting Kerkconcerten Houthem St.-Gerlach. Op het Binvignatorgel wordt vanaf 20.15 uur het volgende programma ten gehore gebracht: Toccata II in g van Muffat, Partita van Johann Speth, Suite du second ton van Jean Adam Guilain, Salamanca van Guy Bovet en drie composities van Johann Sebastian Bach: Partita, BWV Anhang 78; Trio in d, BWV 583 en Preludium en Fuga in g, BWV 535.

SUSTEREN – Bas/bariton Math Dirks uit Sittard concerteert dinsdag in zijn huidige woonplaats Susteren. Op het podium bij de Amelbergakerk zingt hij vanaf 20.15 uur liederen van Brahms, Duparc, Fauré, Brell, Legrand en Halsema. Hij wordt daarbij begeleid door pianist Wim van Herk. Aan het concert werkt ook jongerenkoor Sumadi onder leiding van Wim van Herk mee.

SPEKHOLZERHEIDE – Het Limburgs Vocaal Ensemble (LVE) van Peter Kokkelmans voert zondag in de St.-Martinuskerk van Spekholzerheide de Misa Creolla van de Argentijnse componist Ariel Ramirez uit. Het LVE neemt de koorpartij voor zijn rekenening, de solopartijen worden gezongen door sopraan Tonny Suylen, tenor Andrea Poddighe en bariton Frans Kokkelmans. Deze op Zuidamerikaanse dansen gebaseerde mis wordt tijdens de eucharistieviering uitgevoerd.

Oorlog tussen de seksen

● *De hoofdpersonen uit 'De meid' en 'Open Huwelijk': boven: Hans van Leipzig en Kiek Wieshaupt; beneden: Menno van Beekum en Marie Christine de Both.*

Het Vervolg naar Theaterfestival

MAASTRICHT – Twee voorstellingen uit de serie 'Uit dit heel normale leven' van het Maastrichtse Theaterensemble Het Vervolg zijn gekozen in het Theaterfestival 93. Het betreft 'De Meid, komedie van haat' en 'Open Huwelijk', die in september in Den Haag en Antwerpen gespeeld zullen worden. Beide uitvoeringen zijn vrijdagen zaterdagavond te zien in het Vervolg Theater in het Generaalshuis in Maastricht. Aanvang 20.30 uur.

'De meid, komedie van haat' is een kraker van Herman Heijermans. In dit even na de eeuwwisseling geschreven stuk staat een echtpaar centraal. De man moet op zakenreis, de vrouw blijft achter met haar dienstmeid, aan wie ze een geheim vertelt. De dienstmeid begint de vrouw op meedogenloze manier te chanteren. Het stuk, in uiterst spitse en compacte, realistische dialogen geschreven, speelt zich af in de broeierige beslotenheid van de huiskamer.

'Open Huwelijk' van de Italiaanse komedieschrijver Dario Fo uit 1980 is een stuk met alle typische kenmerken van relatieperikelen uit het einde van deze eeuw. Opnieuw staat een echtpaar centraal, maar nu worden de conflicten als op een slagveld publiekelijk met open vizier uitgevochten. De meest intieme details worden openlijk besproken. Een steekspel van argumenten, woordenwisselingen, openlijke chantage met zelfmoord, met steeds weer als scheidsrechter het publiek.

De oorlog tussen de seksen – hoe wordt die gevoerd, hoe werd die gevoerd, hoe moet die gevoerd worden? Eerlijkheid en leugen, openheid en hypocrisie. Daarover gaat het in deze twee stukken bij Het Vervolg.

Veel oude muziek op jonge cd-labels

UTRECHT – Geen tak van de klassieke muziek heeft zijn bestaan (en voortbestaan) zo sterk aan de oertwintigste eeuwse platenindustrie te danken als de oude muziek. Vanaf de jaren zestig maakten labels (toen nog van grammofoonplaten) als Vanguard, Telefunken en Teldec naam met werkelijk geruchtmakende inspelingen van oude muziek door grootheden als Alfred Deller, Gustav Leonhardt en Nikolaus Harnoncourt.

De enige grote Nederlandse international op platengebied, Philips, heeft zich merkwaardig genoeg – Nederland geldt als het internationale Mekka van de oude muziek – in veel geringere mate met dat oude goud bezig gehouden. Dat is tot op de dag van vandaag nog steeds zo.

Maar aangezien grote platenmaatschappijen het toch vooral van grote verkoopgetallen moeten hebben en derhalve 'sterren' nodig hebben om noodzakelijkerwijs grote oplagen te kunnen behalen, betekent dit dat het muzikale avontuur – zo kenmerkend voor de oude muziekbeweging, vaak met onbekend repertoire uitgevoerd door minder bekende maar enthousiast werkende musici en ensembles – bij de Groten nauwelijks of geen kansen krijgt.

Dat 'gat in de markt' werd in vele voorbije jaren al heel gauw opgevuld door zogenaamde kleine labels. Een greep: Emergo, Globe, Fidelio, Hyperion, Deutsche Harmonia Mundi, Harmonia Mundi France en Channel Classics. Een veelheid in verscheidenheid wat het aanbod betreft (niet uitsluitend 'authentieke' uitvoeringen overigens) is het kenmerk van deze, soms al niet meer zo erg kleine labels.

Het Holland Festival Oude Muziek in Utrecht is sinds enkele jaren de ankergrond geworden waaraan deze labels zelfs speciale opwarm-cd's hechten. Hyperion bracht een speciale 'Utrecht-cd' uit, 'To celebrate this festival' en dit jaar komt Channel Classics op de proppen met een aparte Utrechtse oude muziek-cd, 'Slot Vredenburg 1993'. Daarop zijn fragmenten samengebracht van eerdere opnamen door de 'huismusici' van dat jonge label.

NCRV herhaalt North Sea Jazz

DEN HAAG – NCRV's jazzprogramma 'Late date' staat in september in het teken van het North Sea Jazz Festival, dat begin juli in het Concertgebouw in Den Haag werd gehouden. Het radioprogramma, gepresenteerd en geproduceerd door Skip Voogd, zal vanaf maandag 6 september vier concertopnamen van het vermaarde festival uitzenden. 'Late date' is tussen elf en twaalf uur op de maandagavond, Radio 2 te beluisteren.

Brieven van Stasi-spion aan Reve

AMSTERDAM – Nijgh & Van Ditmar geeft dit najaar onder de titel 'Het Wit in het Oog van de Tijger' brieven van de Duitse schrijver en Stasi-spion Andreas Sinakowski aan Gerard Reve uit. Reve nam vorig jaar contact met Sinakowski op na een ruzie met presentator Adriaan van Dis in een uitzending van zijn boekenprogramma voor de VPRO-televisie.

Van Dis toonde zich zeer kritisch over het Stasi-verleden van Sinakowski waarop de Duitser dreigde de uitzending te verlaten. Reve stoorde zich mateloos aan het moralisme van Van Dis. Hij stuurde zijn Duitse collega spontaan een boek met opdracht, waarna een vriendschap in brieven ontstond.

Volgens Joost Nijsen van Nijgh & Van Ditmar toont Sinakowski zich opnieuw een meedogenloos waarnemer van huichelarij en schijnheiligheid. „In een fascinerende taal vol ritme- en toonvarianten wisselen melancholie en humor elkaar in adembenemend tempo af. De brieven ontwikkelen zich gaandeweg tot een hartstochtelijke bekentenis, doordrenkt van seksualiteit en ongeremde vreugde in het aardse bestaan."

Kleinste theater op Uitmarkt

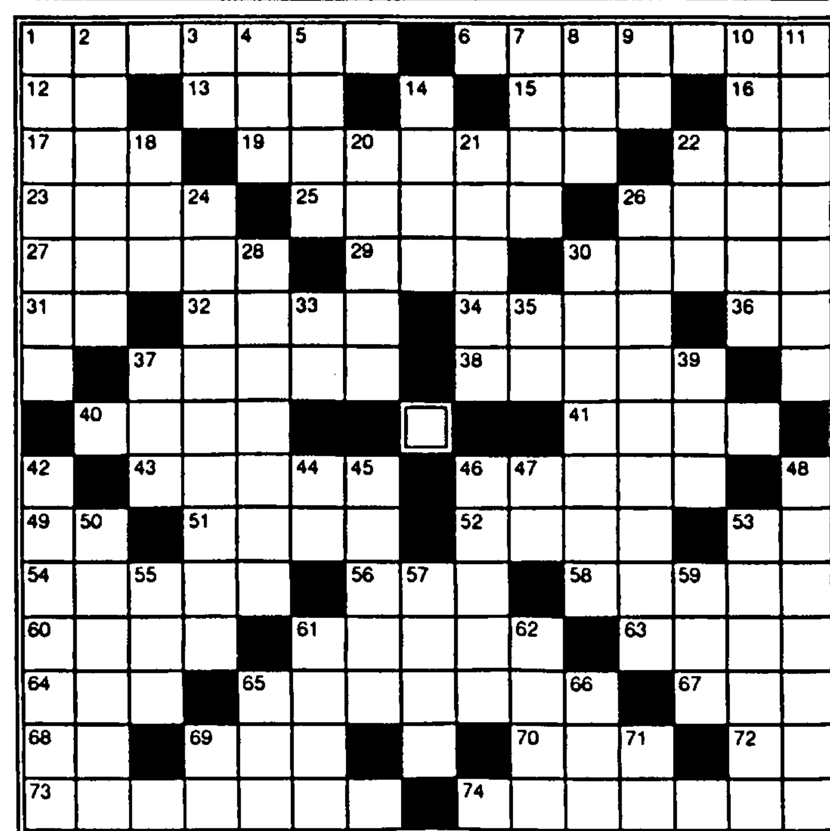
AMSTERDAM – Op de Uitmarkt in Amsterdam is dit jaar ook Theater Sirkel van Frans Malschaert present. In tegenstelling tot De Toren, het grootste theaterprojekt ter wereld dat Malschaert in 1987 maakte, presenteert hij nu op het Museumplein het kleinste theater ter wereld, onderdeel van de installatie 'Halfway between choice and fate'. Het meet slechts 0,88 kubieke meter inclusief de tribune die plaats biedt aan een kind en een volwassene. Wie het theatertje binnenstapt beleeft daar een korte beeldende-theatervoorstelling, een poëtisch statement over de wereld van vandaag. De voorstellingen zijn zaterdag te zien van 14 tot 18 uur en van 20 tot 24 uur, zondag van 14 tot 18 uur.

Mercedes Sosa naar Nederland

HEERLEN – De Argentijnse zangeres Mercedes Sosa komt volgende maand voor een serie concerten naar Nederland. Het bezoek van de performer, die bekend staat om haar politiek geladen repertoire maakt deel uit van een uitgebreide Europese toernee ter promotie van haar nieuwe album 'Sino'.

Sosa zal respectievelijk Amsterdam (25 september, Concertgebouw), Rotterdam (25 oktober, De Doelen), Utrecht (26 oktober, Vredenburg) en Groningen (27 oktober, De Oosterpoort) aandoen. Ze zal met haar indringende stemgeluid zowel traditionele Argentijnse folknummers als eigen interpretaties van composities van bijvoorbeeld Sting en de nieuwe generatie rockmuzikanten brengen. Ze wordt hierbij muzikaal ondersteund door haar vaste begeleidingsgroep.

puzzel van de dag

21	6	65	14	27	60	19	2	68	74	29	50	36	55	1

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** edelsteen; **6** glans; **12** per adres; **13** papegaai; **15** klomp planten; **16** onder andere; **17** boomloot; **19** ziekte; **22** voorz.; **23** klinknagel; **25** muziekinstrument; **26** schaapkameel; **27** halfedelsteen; **29** zangnoot; **30** lengtemaat; **31** eerstkomende; **32** kleur; **34** Europeaan; **36** zangnoot; **37** pl. in Limburg; **38** pl. in Drente; **40** mogelijkheid; **41** erkentelijkheid; **43** gezelschapsspel; **46** retour; **49** en andere; **51** telw.; **52** wisselborgtocht; **53** zangnoot; **54** insekt; **56** afdekking; **58** platte steen; **60** riv. in Duitsl.; **61** manspersoon; **63** land in Afrika; **64** hoogste punt; **65** zeegewas; **67** onbep. vnw.; **68** in oprichting; **69** speelgoed; **70** Jap. munt; **72** chem. symbool; **73** plantje; **74** deel van een plant.

VERTIKAAL: **1** kledingstuk; **2** fanatiekeling; **3** chem. symbool; **4** lichaamsdeel; **5** ongeschonden; **7** ongemak; **8** slang; **9** laatstleden; **10** deel van een breuk; **11** lekkernij; **14** palmmeel; **18** tot en met; **20** werpkoord; **21** pl. in Drente; **22** smalle weg; **24** aan de overkant; **26** koets; **28** serieus; **30** knaagdier; **33** dun; **35** water in Friesland; **37** tuimeling; **39** griezelig; **42** vroomheid; **44** voorz.; **45** opdracht; **46** werktuig; **47** eerstvolgende; **48** mil. rang; **50** voortdurend; **53** aanw. vnw.; **55** boom; **57** rijstbrandewijn; **59** lijmstof; **61** schriftstuk; **62** kader; **65** sleepnet; **66** ontkenning; **69** per procuratie; **71** de onbekende.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** verraad; **6** mosterd; **12** Em.; **13** eik; **15** put; **16** er; **17** rol; **19** retabel; **22** bui; **23** atol; **25** Namen; **26** vete; **27** Niger; **29** lak; **30** palet; **31** de; **32** veto; **34** ezel; **36** Ra; **37** Pasen; **38** renet; **40** kant; **41** drop; **43** start; **46** fluit; **49** as; **51** Inka; **52** Esla; **53** o.i.; **54** teint; **56** aan; **58** eagle; **60** idee; **61** argon; **63** nier; **64** bar; **65** matelot; **67** lid; **68** on; **69** dar; **70** dol; **72** Ne; **73** rotonde; **74** dertien.

VERTIKAAL: **1** veranda; **2** emotie; ... re; **4** air; **5** Aken; **7** open; **8** sul; **9** ... **10** Reuter; **11** drietal; **14** lama; **18** ... **20** talon; **21** beker; **22** bel; **24** leva... ne; **26** valeriaan; **28** restant; **30** p... dule; **33** te; **35** ze; **37** pas; **39** tot; ... Ratibor; **44** RK; **45** taart; **46** fenol; ... LS; **48** Hierden; **50** Sedano; **53** olei... **55** Ier; **57** Agen; **59** gil; **61** aard; ... node; **65** man; **66** tor; **69** do; **71** L...

Winwoord: VOETGANGERSZO...

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad BV

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	f 28,40
per kwartaal	f 85,20
Per acceptgiro:	
per maand	f 29,65
per kwartaal	f 86,45
losse nummers	f 1,65
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Karbonade met champignonsaus

Ingrediënten:
4 karbonades, peper, zout, gemalen, gedroogde rozemarijn, mosterd, 1 ui, ca. 250 gram champignons, 75 gram magere spekblokjes.

Wrijf het vlees in met peper, zout en rozemarijn en bestrijk het met mosterd.

Verhit boter in een koekepan en bak hierin het vlees rondom aan. Draai de warmtebron laag en bak het vlees gaar.

Bak de spekblokjes in een tweede koekepan zachtjes uit.

Pel de ui en snijd deze in ringen. Maak de champignons schoon en snijd ze in plakken. Neem de spekjes uit de pan en bak in het spekvet uiringen en champignonplakjes. Voeg de spekblokjes na ca. 5-6 minuten weer toe en laat alles samen nogmaals 1 minuut pruttelen.

Neem de karbonades uit de andere koekepan en houd ze warm. Blus de bodem van deze bakpan met weinig water en roer alle aanbaksels los.

Voeg het ui-spekchampignonmengsel uit de andere pan toe en laat alles samen enkele seconden pruttelen. Geef deze saus bij het vlees.

Para's zouden Somaliërs hebben gedood

Wangedrag van Belgische blauwhelmen onderzocht

BRUSSEL – Het Belgische ministerie van Defensie stelt een onderzoek in naar beschuldigingen dat Belgische blauwhelmen in Somalië zich ernstig hebben misdragen tegenover de bevolking. Daarbij zouden doden zijn gevallen.

De bal werd al in juli aan het rollen gebracht in een kritisch rapport van de mensenrechtenorganisatie African Rights over de VN-interventie in Somalië. Belgische blauwhelmen werden daarin van bruut gedrag en willekeurige executies beschuldigd.

Minister van defensie Leo Delcroix bagatelliseerde die kritiek en prees juist het werk van de ruim 900 Belgische para's, die voornamelijk actief zijn in en om de havenstad Kismayo.

Delcroix kan echter niet meer aan de beschuldigingen heen nu ze komen uit de mond van enkele blauwhelmen zelf. Vijf van hen, pas terug uit Somalië, bekenden voor de Belgische radio dat er wel degelijk onnodig hard tegen Somaliërs is opgetreden. Daarbij vielen meer doden dan officieel is toegegeven.

Volgens een van de militairen kan het officiële aantal Somaliërs dat door Belgische blauwhelmen werd neergeschoten 'gerust met vier of vijf worden vermenigvuldigd'. Defensie wilde dat officiële aantal niet geven, maar volgens de krant De Morgen gaat het om 'enkele tientallen'. African Rights repte van 200 tot 500 doden door het optreden van de Belgische para's.

Een para zei dat het gerucht ging van een Waalse para die alleen 'dertig trofeeën' had verzameld. Dat soort zaken kwam niet aan het licht vanwege een stilzwijgende afspraak onder elkaar om 'dubieuze' schietpartijen te verzwijgen. Dat gebeurde nadat een para een dag lang papieren had moeten invullen na het neerschieten van Somaliërs. De blauwhelmen mogen alleen schieten ter zelfverdediging.

Steun rijk voor experiment in Den Haag

Korting bus en tram voor nette scholier

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Scholieren in Den Haag die zich in bussen en trams netjes gedragen en zich verre houden van vandalisme, kunnen een korting krijgen van 20 procent op de prijs van een abonnement bij het openbaar-voerbedrijf HTM. Ook is het mogelijk dat het abonnement van betrokkene in de avond en weekeinden gratis door de ouders wordt gebruikt. Een alternatief vormt een beloning voor goed gedrag na afloop van het schooljaar.

Dit zijn enkele maatregelen die de Haagse Tramweg Maatschappij (HTM) met steun van minister Maij (Verkeer en Waterstaat) wil doorvoeren om scholieren van vandalisme in bus en tram af te houden. Maij geeft voor het plan gedurende een jaar 453.000 gulden subsidie. In totaal krijgt de HTM 4 miljoen gulden om de sociale veiligheid te verhogen.

De minister heeft dit bekendgemaakt in antwoorden op vragen van het CDA-kamerlid Esselink. Die zette vraagtekens bij het plan om normaal gedrag te belonen.

Volgens Maij gaat het om een experiment dat in samenwerking met ouders en schoolleiding vorm zal worden gegeven. Om de sociale veiligheid in het hele openbaar vervoer te vergroten, heeft Maij voor de jaren 1993-1995 jaarlijks 50 miljoen gulden beschikbaar.

Het is de bedoeling via projecten en experimenten te komen tot een integraal veiligheidsbeleid bij de openbaar-vervoerbedrijven. Bij de experimenten gaat het vooral om het verkennen van mogelijkheden die tot nu toe minder gebruikelijk werden gevonden.

Vakcentrales pleiten voor 600.000 extra banen

Banenplan bonden ontmoet veel kritiek

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De FNV en CNV staan lijnrecht tegenover de werkgevers over de aanpak van de werkgelegenheid in Nederland. Het is daardoor de vraag of het centraal overleg tussen de sociale partners en het kabinet dit najaar nog enig vruchtbaar resultaat zal opleveren.

Het ambitieuze werkgelegenheidsplan, dat FNV en CNV gistermiddag hebben gepresenteerd, verwezen de werkgevers in ieder geval direct naar de prullenmand. De vakcentrales pleiten daarin voor extra banen voor ten minste 600.000 mensen in de komende tien jaar.

In ruil daarvoor zijn ze bereid de looneisen voor 1994 te matigen. De maximum eis zal een compensatie van de gestegen prijzen bedragen. Ook willen ze geld voor sociale zekerheid en geld uit de pensioenfondsen inzetten voor hun banenplan.

Mocht het Najaarsoverleg onderhaad niets opleveren, dan is dat de schuld van de werkgevers, zo stelde CNV-voorzitter Westerlaken. Hij noemde de opstelling van de werkgevers botte onwil. De vakbeweging wil het werkgelegenheidsplan in dat geval inzetten tijdens de komende cao-onderhandelingen.

FNV en CNV doen in hun notitie 'Werk, werk, werk en nog eens werk' een waslijst aan voorstellen om de economische bedrijvigheid te stimuleren, de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren en het bestaande werk te herverdelen, bijvoorbeeld door arbeidsduurverkorting en het scheppen van meer deeltijdbanen.

De vakcentrales stellen daarbij nadrukkelijk dat het kabinet zich minder strikt moet opstellen bij het omlaag brengen van de collectieve lastendruk en het financieringstekort. Een groot deel van het banenplan moet dan ook worden betaald door de rijksoverheid.

De werkgevers vinden daarentegen dat het kabinet moet blijven streven naar het terugdringen van het financieringstekort. Ook kunnen ze zich niet vinden in het idee om banen te scheppen door arbeidsduurverkorting. „In wezen is dat verdeling van armoede," aldus de werkgevers. Het gaat tenslotte niet om het creëren van nieuw werk, maar om een verdeling van de schaarse arbeid.

FNV en CNV pleiten voorts voor een eventuele wettelijke verplichting voor werkgevers om banenplannen op te stellen. Mochten werkgevers en werknemers er desondanks niet in slagen om in de cao een banenplan af te spreken, dan moet een deel van de onderhandelingsruimte worden gestort in een speciaal fonds. Via dat fonds worden vervolgens werkgelegenheidsprojecten gefinancierd. Dat laatste voorstel is de RCO helemaal een doorn in het oog. „Werkgelegenheid wordt niet bevorderd door meer regelgeving vanuit Den Haag," menen de werkgevers.

Sociale partners wijzen loonstop van de hand

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – De Vries benadrukt dat de effectiviteit van de loonmaatregel mede afhankelijk is van de acceptatie bij de sociale partners. De kans op een inhaalslag na 1 januari '95 is dan kleiner. FNV en CNV wijzen het kabinetsplan af. Volgens FNV-voorzitter Stekelenburg „verziekt een loonmaatregel het overlegklimaat. Het is onverstandig en werkt contra-produktief. Dit nodigt niet uit tot het maken van afspraken over werkgelegenheid."

Volgens Westerlaken (CNV) nodigt de loonmaatregel „alleen maar uit tot gemommel." Cao-coördinator De Waal van de FNV wijst erop dat reeds afgesloten cao's leiden tot een loonstijging van gemiddeld 0,7 procent in 1994. Van een nullijn kan dus geen sprake meer zijn zonder die cao's open te breken. Daar zijn de bonden faliekant tegen.

Ook de werkgeversorganisaties voelen niets voor een loonmaatregel. VNO-voorzitter Rinnooy Kan zei 'pertinent tegen' te zijn. Hij vergeleek de dreigende loonstop met achterhaalde Oosteuropese methoden. „Het levert geen banen op."

De sociale partners geloven overigens niet dat het kabinet het wetsvoorstel daadwerkelijk zal invoeren. Zij zien het als een stok achter de deur bij het najaarsoverleg.

punt uit

● Hoger

Mensen die bij een groot bedrijf werken (meer dan 500 werknemers) verdienen gemiddeld 11 procent meer dan collega's in een middelgroot (25 tot 500 werknemers) bedrijf. Het verschil met personeel in de kleine bedrijven is zelfs 21 procent. Dit hebben economen van de Universiteit van Amsterdam becijferd.

● Schat

Bijna vijftig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog heeft Moskou gisteren officieel toegegeven de Schat van Priamus in bezit te hebben. De schat werd in 1945 door de Sovjettroepen uit Berlijn weggehaald. De schat werd eind vorige eeuw door de Duitse archeoloog Schliemann ontdekt bij opgravingen in Troje (Turkije). De schat van Priamus bestaat onder meer uit gouden en zilveren bekers, vazen en sierraden.

● Zonnepanelen

Voor een fiks aantal eigenaren van tuinhuisjes, caravans, campers en boten gaat de zon niet meer voor niets op. Ze zullen de aanschaf van zonnepanelen voor de stroomvoorziening zelf moeten betalen, omdat de subsidiepot van 2,25 miljoen gulden voor zonnepanelen al na vijf maanden bijna leeg is. De zonne-energie wordt in tuinhuisjes, kampeerauto's, caravans en plezierVaartuigen veelal gebruikt om verlichting, waterpomp en kleuren-tv te laten draaien.

● Uitgesteld

Popster Michael Jackson heeft gisteren zijn tweede concert in het stadion van Bangkok tot vandaag uitgesteld, omdat hij volgens zijn arts te kampen heeft met uitdrogingsverschijnselen. Maar mogelijk zijn de in Amerika geuite beschuldigingen dat hij een seksuele relatie had met een 13-jarige jongen de zanger teveel geworden. Vertegenwoordigers van Jackson zeggen dat de superster het slachtoffer is van valse beschuldigingen door mensen die 20 miljoen dollar van hem eisen. Jackson heeft verklaard alle vertrouwen te hebben dat een politie-onderzoek hem zal vrijpleiten.

● Videobeelden

De Rotterdamse videomaker die zaterdag beelden registreerde van het drama van de verdrinking van het Marokkaanse meisje in Barendrecht, geeft zijn opname niet af aan de politie. De videomaker ziet ervan af, omdat Justitie heeft aangekondigd onderzoek te doen naar mogelijke strafvervolging van werkeloos toekijkende omstanders. Hij wil daarin geen handlanger zijn. De Rotterdammer vraagt zich overigens af of zijn anderhalve minuut durende opname nog iets toevoegt aan wat al via de televisie is uitgezonden.

● Vreemd

De politie van Den Haag heeft een 14-jarige jongen opgepakt op grond van racistische uitlatingen. De jongen werd aangehouden, toen hij met een luchtdrukpistool op passanten schoot. Hij verklaarde een hekel te hebben aan buitenlanders, met name aan Marokkanen. „Het geeft me een goed gevoel om op hun te schieten," zei hij volgens een politiewoordvoerder.

● Gijzeling

De twee gijzelingen in het Middenamerikaanse land Nicaragua zijn bijna ten einde. De linkse gijzelnemers in Managua en het commando van rechtse guerrillastrijders in het noorden van het land kondigden gisteren de vrijlating van de gijzelaars aan. De vrijlating werd mogelijk door bemiddeling van kardinaal Miguel Obando y Bravo van Nicaragua.

Geloof in VN verloren

● *Zo'n vijfhonderd Bosnische moslims demonstreerden gisteren voor het Vredespaleis in Den Haag, waar het internationale Gerechtshof een nieuwe klacht van de regering van Bosnië behandelde. Het spandoek maakt duidelijk dat de moslims niet meer geloven, dat de VN de crisis kan oplossen.* Foto: ANP

Sarajevo naar Hof wegens volkerenmoord

'Deling Bosnië drama voor de hele wereld'

DEN HAAG – Zolang de Serviërs zich schuldig blijven maken aan volkerenmoord, kan van een opdeling van Bosnië-Hercegovina geen sprake zijn. Als de internationale gemeenschap daarmee toch akkoord gaat, maakt ze dezelfde fout als in 1938 toen Tsjechoslowakije aan Hitler werd verkwanseld. Dat betoogde prof. Francis Boyle, advocaat van de Bosnische regering, gisteren voor het Internationaal Gerechtshof, het hoogste rechtsorgaan van de Verenigde Naties.

Bosnië maakte voor de tweede keer dit jaar de gang naar het Vredespaleis om Servië/Montenegro te dwingen geen steun te verlenen aan de Bosnische Serviërs, die zich schuldig maken aan volkerenmoord op de moslims. In april dit jaar had het Gerechtshof al een dergelijke uitspraak gedaan: Servië/Montenegro moest zich onthouden van welke steun dan ook aan de Bosnische Serviërs. Maar volgens Boyle gaat Servië/Montenegro gewoon door met het bewapenen, trainen en financieren van de Servische strijd in Bosnië.

„Als uitspraken van het Internationaal Gerechtshof niet worden nageleefd, is dat een tragedie voor de hele wereld. De slachtoffers beschouwen dat als een bevestiging van hun indruk dat de wereldgemeenschap niets doet."

Overigens is het Gerechtshof niet bij machte echte maatregelen tegen Servië/Montenegro te treffen. Het kan de agressors slechts opnieuw oproepen af te zien van hulp aan de Bosnische Serviërs.

In een poging opnieuw veroordeeld te worden, heeft Servië/Montenegro tegelijkertijd een klacht ingediend tegen Bosnië wegens volkerenmoord op Bosnische Serviërs. Boyle veegde de vloer aan met die beschuldiging. „Er is geen enkel bewijs dat de moslims zich schuldig maken aan de uitroeiing van Bosnische Serviërs.

In een dramatisch slotbetoog riep Boyle de vijftien rechters op Servië/Montenegro opnieuw te veroordelen en het wapenembargo tegen Bosnië op te heffen. „Dit is waarschijnlijk de laatste kans voor Bosnië om te overleven. Laat ons, in godsnaam, niet in de steek."

Servië/Montenegro krijgt vandaag de gelegenheid op de beschuldigingen te reageren.

VN-konvooi aangekomen in Mostar

MOSTAR – Het hulpkonvooi van de Verenigde Naties heeft gisteravond na urenlange vertraging alsnog de Bosnische stad Mostar bereikt. Dat heeft een woordvoerster van de VN gemeld. De vrachtwagens met 275 ton voedsel en medicijnen werden direct na aankomst uitgeladen.

De VN leken eerder op de avond pogingen om Mostar te bereiken te hebben gestaakt. Het konvooi moest op weg naar Mostar herhaaldelijk stoppen omdat Kroatische demonstranten op de weg gingen liggen.

In de loop van de dag sloten zich ook militairen van het Bosnisch-Kroatische leger (HVO) bij de betogers aan.

Besprekingen tussen de Kroatische politie en de actievoerders leidden er weliswaar toe dat de blokkade werd opgeheven, maar enkele honderden meters verderop werd het transport dan weer opgehouden.

Militaire zegslieden van de moslims meldden aan het begin van de avond zelfs dat pogingen waren opgegeven en dat de VN pas vandaag weer zouden proberen Mostar binnen te komen. Uiteindelijk mocht het konvooi echter toch doorrijden. Acht VN-wagens stopten in het deel van Mostar dat in handen is van de Kroaten. De overige 19 wagens reden door naar het belegerde moslim-gedeelte in het oosten van de stad.

Bekendste monument van Frankrijk was aanvankelijk zeer omstreden

Eiffeltoren breekt nieuw record

DOOR HANS GERTSEN

PARIJS – Het bekendste monument van Frankrijk, de Parijse Eiffeltoren, staat op het punt een nieuw record te breken. Een dezer dagen, mogelijk nog dit weekend, wordt de honderdvijftig miljoenste bezoeker aan een van de kassa's van het drukst bezochte monument ter wereld verwacht. Een gebeurtenis die de betreffende toerist nog lang zal heugen. Hem of haar staan diverse verrassingen te wachten, waaronder een splinternieuwe luxe auto van Franse makelij.

Honderdvier jaar na de opening van de ruim 320 meter hoge ijzeren toren is de Tour Eiffel niet meer weg te denken uit Parijs. De schepping van ingenieur Gustave Eiffel is het visitekaartje bij uitstek geworden van de Franse hoofdstad. En een aardige melkkoe voor de stad Parijs, sinds het begin van deze eeuw de eigenaar. De bijna zes miljoen betalende bezoekers die de toren per jaar beklimmen leveren de stad een extraatje van zo'n 20 miljoen franc (bijna zeven miljoen gulden) op.

Zo vanzelfsprekend als de Tour Eiffel nu is, zo omstreden was hij in 1886 toen de plannen gepresenteerd werden. De voor zijn tijd revolutionaire ijzeren toren gaf aanleiding tot heftige polemieken in de Parijse pers. Zo ongeveer iedereen die op het gebied van de letteren, de beeldende kunst en de architectuur iets voorstelde, klom in de pen om het project de grond in te boren. 'Een afschuwelijke, aan elkaar geschroefde pilaar', of 'een monstrueuze kandelaar', luidden enkele kritieken. Maar Gustave Eiffel liet zich niet uit het veld slaan. „Als hij er eenmaal staat, zult u zien dat de toren zijn eigen esthetiek heeft," zo hield hij zijn critici voor. De tijd heeft Eiffel meer dan gelijk gegeven.

Aanvankelijk zou de Eiffeltoren slechts een jaar of twintig blijven staan. De blikvanger van de wereldtentoonstellingen van 1889 en 1900 zou daarna als oud ijzer verkocht worden. Dat de Eiffeltoren er anno 1993 nog steeds staat, is waarschijnlijk te danken aan uitvindingen als de draadloze telegrafie en de radio. Al heel snel kreeg het Franse leger belangstelling voor de toren als zendmast. Tijdens de Eerste Wereldoorlog kon de legerleiding in Parijs dankzij de op zijn 300 meter hoogte geïnstalleerde antennes contact onderhouden met marineschepen op de Atlantische Oceaan. En een anekdote wil dat de beruchte spionne Mata Hari ontmaskerd werd via een vanuit de Eiffeltoren onderschept vijandelijk radiobericht.

Na de Eerste Wereldoorlog was de toren inmiddels zo met het Parijse stadsbeeld vergroeid geraakt, dat geen mens ooit nog serieus over afbreken heeft gedacht. Tot genoegen van de honderden toeristenindustrie. Toen die na de Tweede Wereldoorlog aarzelend op gang kwam, was de Eiffeltoren onmiddellijk een van de populairste bestemmingen van Europa.

Het einde van de populariteit is nog lang niet in zicht. Integendeel, zo blijkt uit het verhaal van Jacques Malherbe van de Société Nouvelle de la Tour Eiffel, het bedrijf dat de toren namens de stad Parijs uitbaat. „In 1983, bijna een eeuw na de opening, hebben we de honderd miljoenste bezoeker verwelkomd. Nu, amper tien jaar later, zijn we al aan de honderdvijftig miljoenste bezoeker toe. De lijn is nog steeds stijgende. Vorig jaar telden we ruim 5,5 miljoen betalende bezoekers, dit jaar halen we de zes miljoen waarschijnlijk."

Forse toename rechts-radicaal geweld Duitsland

BONN – Het rechts-radicale geweld heeft in 1992 in Duitsland een grote vlucht genomen. Ondanks pogingen van de regeringen om het racisme in te dammen, nam ook het aantal neo-nazi's flink toe.

Het racistische geweld baart Bonn ernstige zorgen. De afgelopen 20 maanden zijn bij rechts-radicale aanslagen ongeveer 25 mensen om het leven gekomen.

Volgens het onderzoek zijn vorig jaar 2.584 gewelddadige acties met een racistische inslag geregistreerd. Dat is een toename van ruim 70 procent in vergelijking tot 1991, toen het aantal extreem-rechtse geweldsdelicten 1.483 bedroeg.

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Chantalle

wordt 16! Hoera!
Je vriend.

SCHILDER

kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgaaf. 045-320550.

CHAUFFEUR biedt zich aan, rijbew. BE, onregelmatig geen probleem. Br.o.nr. B-04526, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Dactylo Uitzendburo heeft werk!

Een leuke baan voor

5 Heftruckchauffeurs m/v
Bent u in het bezit van een EVO/TUV-diploma en bent u op zoek naar een baan voor langere periode? Ervaring is belangrijk. Goede verdiensten.

8 Metaalbewerkers/Lassers m/v
Voor diverse bedrijven zijn wij op zoek naar gemotiveerde medewerkers die minimaal 1 jaar ervaring hebben in de metaal. Er zijn zowel in dagdienst als in ploegendienst mogelijkheden.

15 Produktiemedewerkers m/v
Gemotiveerde mensen die in zowel 2 als 3 ploegendienst willen werken kunnen aan de slag bij onze relaties.

Naaisters/Stiksters/Locksters m/v
Heeft u ervaring opgedaan op industriële naai-/lockmachines dan kunt u binnen korte tijd aan de slag. Goede verdiensten en werkzaamheden voor lange tijd.

10 Orderpickers m/v
In 3 ploegen zijn wij op zoek naar magazijnmedewerkers voor het klaarmaken van orders, laden en lossen van vrachtwagens en het bijhouden van de administratie. Goede toekomstmogelijkheden.

5 Medewerkers groenvoorziening
m/v. Heeft u ervaring in de groenvoorziening (bijv. met een bosmaaier, snoeiwerk etc.) dan kunt u voor langere tijd aan de slag bij een relatie in de omgeving Sittard.

Diverse personeel m/v
Wij hebben regelmatig werk voor meubelmakers, timmerlieden, horecamedewerkers, administratieve medewerkers, werkvoorbereiders, elektromonteurs, glazenwassers en schoonmakers. Kom vandaag nog langs bij een van onze vestigingen.

Bel meteen voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendburo in
Sittard, Rijksweg zuid 63, ☎ 046-514190
Heerlen, Tempsplein 33, ☎ 045-712336
Maastricht, Grote Gracht 53, ☎ 043-213737.

restaurants

Vestiging Heerlen, ☎ 045-714344
vraagt ter uitbreiding van ons vaste team enthousiaste
medewerker m/v fulltime
voor de bediening, maximum leeftijd 20 jaar.
Ervaring is vereist.

Limburgs Dagblad

vraagt
Bezorg(st)ers voor Nieuwenhagen en Schaesberg
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen, Markt 42, Kerkrade Telef. 045-452932.

1e monteur gevraagd

tevens in bezit van rijbewijs B-C-E en woonachtig in de regio Heerlen.
Taxibedrijf Silverenkland. Telef. 045-222976.

Wij zoeken personen boven 18 jaar om in Vlaams België

Schoonmaakprodukten

te verkopen bij part., gemeenten, kloosters, scholen e.d.
Wij vragen:
welbespraakt en van goed gedrag. Ervaring niet vereist.
Wij bieden:
goed betaalde job, geen enkele investering, gratis vervoer vanaf uw woonadres, opleiding door bedrijf, onmiddellijke indiensttreding.
Deze job kan ook part-time uitgevoerd worden.
Telef. reacties tijdens kantooruren op tel. 09-32.11223612.

Zoek je een leuke vaste (parttime) baan. MEDEWERKSTER gevr. 17/25 jaar. Soll. 045-352044.

Hotel rest. DE OUDE GEUL te Gulpen, zoekt part-timer m/v voor bediening, tevens net kamermeisje. Telefonische afspraak: Mevr. v. Tilburg 04450-1254.

TOP-BIJVERDIENSTE (ohne Aussendiens) suchen wir junge (25-45) Leute mit power ƒ 1.500,- p.m. Telef: 045-352816.

CHEF-SLAGER gevraagd voor slagerij in Sittard of Geleen. Inlichtingen tussen 9.00 uur en 12.00 uur of na 19.00 uur telef. 046-334317.

Wij vragen voor ons bedrijf THUISWERKSTERS wonend omg. Brunssum, die machinaal knopen en knoopsgaten kunnen maken in dames-bovenkleding. Ervaring in de confectie-industrie is gewenst. U kunt ons telefonisch bereiken onder tel.nr. 045-259564, tussen 07.30-17.00 uur.

Friture 't HEUKSKE op de Langeberg vraagt frituurhulp. Tel. 045-255917 b.g.g. 045-255402.

Confectiebedrijf zoekt STRIJKSTER, 38 uur, omg. Kerkrade. ☎ 045-453308.

Valkenburgs Grottenaquarium heeft voor sept. en ook voor okt. VAKANTIEWERK voor jongens/meisjes. Dag. meld. a.d. kassa 11.00-16.00 uur. 04406-12336.

Bouwbedrijf vraagt METSELAARS en betonlieden voor Duitsland. 045-272719.

Gezocht zelfst. werkend BALIEMEDEWEKER(STER) voor Cinerent Video spec.-zaak 40 uur p/wk., leeftijd 19/22 jaar, i.b.v. MAVO of gelijkwaardig opl., onregelmatige werktijden. Inl. Cinerent Hoensbroek, telefoon 045-228301 na 14.00 uur. Nieuwstr. 46a, Hoensbroek.

KELNER/serveerster + keukenhulp gevr. Rest. L'Arbre, tel. 04454-61576.

POESTHULP gevr. voor kapsalon in Sittard. Tel. 046-339187 reacties 19.00-21.00 uur.

Kapsalon Janine vraagt op korte termijn dames- en HERENKAPSTER. Schriftelijke sollicitaties richten aan: Mevr. J. Rutjens, Laurastraat 7, 6371 JG Kerkrade.

Met spoed gevraagd FRITUREHULP met ervaring. Tel. 045-353729 na 20 uur.

Cafétaria/Snackbar vraagt part-time MEDEWERKSTERS, plm. 17-25 jaar. Geen ervaring vereist. Aangepaste tijden i.v.m. school of studie eventueel mogelijk. Telefoon 045-213451.

HULP in de huishouding gevr., plm. 50 jaar, 3 uur per week. Gulpen 04450-4259.

Gevr. part-time VERKOOPSTER plm. 27 uur p.wk. Verkoopervaring gewenst. Slagerij Herm Mickartz, Markt 40, Kerkrade. Tel. 045-452586.

Firma Becu BV zoekt met spoed METSELAARS voor Verblendung in Duitsland. Melden bij de heer Eggen ☎ 045-255933.

Bakkerij Senden Kokelestr. 35 te Kerkrade zoekt BAKKER voor plm. 20 uur in de week. WAO-er of futter. ☎ 045-453873 of 045-753003.

Gevraagd DIERENARTS-ASSISTENTE voor specialistische kliniek. Br.o.nr. B-04530, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Aannemersbedrijf Tigro vraagt BETONTIMMERLUI en metselaars voor Nederland en Duitsland. Telef. 045-715765 bellen tussen 17.00 uur en 19.00 uur.

Trim BOURGOGNE Landgraaf vraagt: part-time medew. m/v voor het bedienen van onze gasten bij bruiloften en partijen. Soll. uitsl. na tel. afspr.: 045-312320.

Met spoed gevraagd ervaren IJZERVLECHTERS. Mias Bouw. ☎ 045-218759.

New Line Modelagency zoekt MANNEQUINS, dressmen en fotomodellen. Liefst met ervaring. Alle leeftijden alle confectiematen. Wij verzorgen ook opleidingen. Bel nu 046-524433.

Escort Service zoekt 3 CHAUFFEURS met auto op LPG of diesel (op benzine onnodig te reageren) leeftijd tussen 50-60 jaar. Telef. 043-252131.

BELONING ƒ 500,-. Te huur gevraagd eengezinswoning met 3 slpks. in Landgraaf of omgeving, huur tot plusm. ƒ 1.000,-. Tel. 045-327357.

Te huur (evt. te koop)
Kerkrade Centrum, Markt 53,
winkel- kantoorpand met bovenwoning, ook geschikt voor horeca met groot terras. Voor inl. 045-462962.

Gevraagd!
Wij selecteren gratis een goede huurder voor U.
Kantoor Maastricht
☎ 043-216509
Kantoor Sittard
☎ 045-375045
LOKAAL BEHEER O.Z.

Per 1-9 te huur STUDIO voor alleenstaande vrouw, bij station Sittard. Telef. 046-514861 tot 18.00 uur.

Te huur garage in Aarveld voor kleine auto of motor. Telef. 045-224188.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

WOONHUIS te koop gevraagd tot ƒ 200.000,-. Geen makelaarskosten. Tel. 045-727173.

Vooroorloogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Te k. centrum BRUNSSUM appartement met 1 slaapkamer. Telefoon 04492-2432 na 18.00 uur.

Spaarhypotheek vanaf 7,2%. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel 045-732514. STIENSTRA Hypotheekservice.

Kamers te huur met kost voor rustige personen, hartje HOENSBROEK. Tel. na 12.00 uur 045-224509.

KAMER te huur te Valkenburg voor oudere heer of dame. 04406-12875.

Mooie gemeub. KAMERS voor oudere pers te h. Holtekullenstr. 1, Eygelshoven.

Kantelddeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelerweg 8-10. Tel. 045-750187.

ZOMERAANBIEDING op=op v.a. Div. licht besch. nieuwe binnendeuren v.a. ƒ 40,- t/m ƒ 160,-. Buitendeuren plm. ƒ 100,- t/m ƒ 200,-. Div. soort. dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 40,- per rol. Rollen van 4 à 5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang met of zonder leislag ƒ 50,- t/m ƒ 65,- per rol. Top kwaliteit laminaat parket ƒ 40,-; B keus ƒ 25,- per m2. Isolatie 4 cm ƒ 3,- per m2. Grote afname extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Telef. 045-727742.

AANBIEDING t/m 28 aug.! Laminaat-parket platen, afm. 122x244 cm, plm. 3 m2, div. kleuren, geschikt voor alle doeleinden vanaf ƒ 25,- t/m ƒ 37,50 per plaat, 8 mm dik. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. ☎ 045-727742.

Te koop 6.800 geruwanceerde Mulder PANNEN; 5.600 Tuiles du Nord pannen "rood"; 20.000 metselstenen, partij balken, keepers, planken, deuren, ramen. Trottoirtegels, div. maten, 65 m2 parketvloer meranti d=22 mm. Telef. 043-632433.

Te koop frituur/RESTAURANT met woning evt. voor alle doeleinden, grote parkeerplaats, 46 zitplaats. Te Opitter, ☎ 09-49.8996.4016.

Te koop uit faillissement

NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

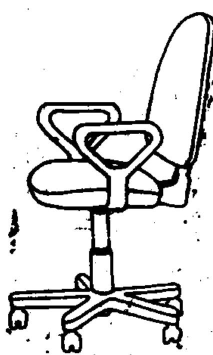
INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Faxen & Kopieermachines in de aanbieding

Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daalderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880, fax. 045-241690.

Aanbieding
Directiestoelen Burostoelen

Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen,
Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te koop HONDA Shadow type 700 kl. zwart, met veel chroom, in nw.st., bwj. '86, vr.pr. ƒ 10.750,-. Na 17.00 uur 045-220870.

Honda SHADOW 700 VT chopper bwj. '86, weg. verhuiz. buitenl., pr. ƒ 7.900,-. Na telef. afspr. 045-456181.

Te k. YAMAHA 350 RD LC, zeer mooi en snel, ƒ 4.100,-. Na 17 uur 04492-1560.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. gevr. SLACHTVARKENS, zeugen, stieren en koeien. Jan Heunen, Kerkweg 83, Puth. Tel. 04493-1843 of 06.52-980488.

Te koop NRPS-ruin, plusm. 1.40m., geb. 1-6-'91, BRUINSCHIMMEL met papieren. Tel. 045-425569.

KWPN-MERRIE, 12 jr., zeer braaf, verkeersmak, goede gangen. Tel. 04406-12874.

Te koop BIETENMOLEN; Ferguson 35 pk; Zetor 40 pk; ☎ 04498-54836 na 19.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Occasions

Panda 34 '86; Panda 1.0 CL '89; Panda 1.0 Italia '90; Panda 1.1 AUTOMAAT '91; Panda 1.0 L IE '92; Panda 1.0 Skyline IE '92; Panda 1.0 Maggiore IE '93 0 km; Uno 45 Fire '86; Uno 60 S '86; Uno 60 S Carrara '87; Uno 1.5 SX IE '88; Uno 1.0 S LPG 5-drs. '90; Uno 1.4 S IE 5-drs. '90; Uno 1.1 S IE '91; Ritmo 1.5 CL IE '87; Tipo 1.4 DGT IE '89/'90; Tipo 1.4 AGT S '92; Tipo 1.4 S 3-drs. IE '93; Tempra 1.6 Skyline IE '92; Croma 2.0 S IE Business '93; VW Polo 1.3 Fox '90.

Bedrijfswagens
Fiorino 1.3 B '90; Ducato 2.5 D '91.

1 jaar 100% garantie
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld

Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3. Tel. 045-250675.

Opel Vectra 4 deurs 1600i	1992
Lancia Dedra 4 deurs 16 IE	1992
Ford Siërra 4 deurs 2.0i	1991
Mazda 626 Sedan 4 deurs 1600 LX	1987
Honda Accord 4 deurs 1600	1989
Opel Kadett 1200 LS HB	1987
Mazda 323 Sedan 1300 LX	1988
Mazda 323 Sedan Diesel LX	1988
Mazda 626 Sedan Diesel GLX	1987
Ford Escort 5 deurs 1300 CL	1988
Mazda Sedan 1300 GLX	1988
Nissan Bluebird 2 L automatic	1985

Autobedrijf van Lijf
Klinkenberg 138-142, 6231 BG Meerssen ☎ 043-642697.

Eerste klas occasions

Renault R19 groenmet. 5-drs. schuifdak	1989
Mazda 323 Sedan diesel schuifdak zwart	1990
Opel Kadett Sedan wit	1989
Opel Kadett Sedan rood schuifdak	1986
Opel Kadett 3-drs. HB sunroof	1990
Ford Orion Sedan grijsmet.	nov 1990
Ford Sierra 2.0 GLX Sedan schuifdak wit	1989
Merc. 250 TD stat.car. geel kent. schuifd. acc	1986
Fiat Uno 45i 3-drs. zwart	1991
Austin Metro puntgaaf leuke auto	1985
Volvo 340 3-drs. wit	1989
Peugeot 309 5-drs. wit	1989
Peugeot 205 GTi met achterschade t.e.a.b	1985

Inl. Grasbroekerweg 28, Heerlen. Tel. 045-722463.

Eenmalige aktie

Model	Van	Voor
BX Deauville 1.4	ƒ 28.420,-	ƒ
BX Progress 1.6	ƒ 33.370,-	ƒ
BX GTi 1.9	ƒ 45.320,-	ƒ

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Telef. 045-223300.

Citroën
XM 3.0 i
bwj. 04-'91 kl. rouge-mandarin schuifdak orig. radio nw. pr. ƒ 94.000,- nu
ƒ 48.900,-
Autobedrijf Sondagh, De Koumen 34-36, Heerlen
☎ 045-223300.

Opel Vectra's
4-drs. GL 1.6i '92/'93
4-drs. GLS 1.8i '90/'92
4-drs. GL 1.8i '91/'92
4-drs. Frisco 1.8i '92
4-drs. GL 1.7D '92
5-drs. GL 1.7D '91
Gottgens Sittard
Haspelsestr. 20.
☎ 046-516585.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Te koop AUDI 80 19E, bwj. '87, ƒ 18.250,-, incl. verlagingsset, kleur rood. Telef. 045-712473 na 17.30 uur.

AUTO'S. U belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs!! 045-427671.

Te k. Mitsubishi G... GL 1600, groen, '84; ... 96 V4, rood, '70, heel ... Na 17 uur 04492-1560.

Te koop Fiat UNO bw... km.st. 70.000, i.z.g.st. ƒ 6.500,-. ☎ 045-729118.

Te koop Ford TAUNUS bwj. '82, APK 6-'94, n... tor, pr.n.o.t.k. Overst... 16, Heerlen. ☎ 045-7280...

Ford SCORPIO 2.0i C... '87, APK 08-'94, ƒ 12... Telef. 045-212443 ... 222339 na 18 uur.

Te koop Hyundai S... GSi, bwj. 8-1990, 1e ... naar, km.st. 40.000, nieuwstaat, altijd bij de... onderhoud geweest, ... jes ter controle aa... nog 3 jaar garantie ... doorroesten, heeft ... een grote beurt gehad. ƒ 17.500,-. ☎ 045-25764...

Te koop MATRA R... bwj. '83, t.e.a.b. Telef. ... 252763.

Te k. MERCEDES Be... D, bwj. '82, APK ... ƒ 2.750,-. Telef. ... 212443 of 222339 na 1...

Voor Piccolo's zie verder pagina

INTERSPORT HAALT UIT, KOP IN DAT VOORDEEL!

diadora
Diadora Universal MD. Maten: 6 t/m 12. Van 189,95 VOOR 99,-
OP=OP

ROBEY
Robey trainingspak. 100% polyester. Van 129,95 VOOR 79,-
OP=OP

PRO TOUCH
Pro Tec scheen-, enkel- en achil... beschermer. Van 34,9... VOOR 29,95
OP=OP

diadora
Diadora jeugdvoetbalschoen Assist Jr. en Genova Jr. Maten: 36 t/m 42. Van 79,95/69,95 VOOR 39,-
OP=OP

UMBRO
Umbro Classic Bianco. Van 189,... VOOR 139,90
OP=OP

UMBRO
Azteca scheen-, enkel- en achillesbeschermer. Van 24,95 VOOR 15,-
OP=OP

UMBRO
Umbro trainingspak. 100% polyester. Van 129,95 VOOR 79,-

adidas
Adidas voetbalschoen La Plata C... Schroefnoppenuitvoering. Maten: 5 t/m... Van 159,... VOOR 119,-
OP=OP

lotto Italian Sports Design
Lotto Go Madrid. Maten: 3,5 t/m 12. Van 99,95 VOOR 69,-
OP=OP

ZOLANG DE VOORRAAD STREKT

INTERSPORT
Shops for Winners

BLERICK Wolters van Dijk Laurentiusstraat 1 077 - 820241 **BRUNSSUM** Tillemans Sport en Mode Rumpenerstraat 31 045 - 252247
GENNEP Jan Linders Zandstraat 63 08851 - 13946 **HEERLEN** Schunck Promenade 12 045 - 711000 **ROERMOND** Intersport Bergstraat 14-20 04750 - 3497...
SEVENUM Gebr. Janssen Maasbreeseweg 3 04767 - 1818 **VENLO** Munnich Klaasstraat 1 077 - 513662 **VENRAY** A&S Schoutenstraat 27 04780 - 82603
WEERT Geenen Stationsstraat 11 04950 - 35051

Ploeg Lubbers-Kok heeft ambitieuze doelstellingen nergens gehaald

Regeerakkoord na vijf jaar nog steeds papieren tijger

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Het regeerakkoord van het huidige CDA-PvdA-kabinet zag op 26 oktober 1989 het licht. De onderhandelaars van de coalitiepartners hadden er lang aan gewerkt. Minutieus werden de doelstellingen van de nieuwe ploeg verwoord. En dat waren er nogal wat, zeker op financieel en sociaal-economisch terrein.

Uitgaande van een economische groei van 2,25 procent per jaar wilde het kabinet het financieringstekort van het Rijk jaarlijks met 0,5 procent laten dalen. In 1994 moest het tekort uitkomen op 3,25 procent van het nationaal inkomen, het bedrag dat wij jaarlijks samen verdienen.

De lastendruk mocht niet toenemen. Met andere woorden: in 1994 mocht er van iedere verdiende gulden niet meer aan belastingen en premies worden afgedragen dan in 1990. De groei in de werkgelegenheid moest doorgaan. Per jaar moesten er 100.000 mensen extra een baan vinden. De verhouding tussen het aantal werkenden en niet-werkenden moest stelselmatig worden verbeterd.
Ten slotte moest er sprake zijn van een inkomensbeeld waarbij de beperkte financiële ruimte voor verbetering van koopkracht evenwichtig over alle groepen burgers werd verdeeld.

Wie aan de vooravond van het laatste jaar van dit kabinet de balans opmaakt, moet tot een treurige conclusie komen. De ploeg Lubbers-Kok heeft haar eigen doelstellingen nergens gehaald en zal die ook niet meer halen in 1994. Ongeacht welk beleid er nog voor komend jaar wordt uitgestippeld. De Tussenbalans die begin 1991 werd doorgevoerd en waarbij zo'n 20 miljard gulden werd bezuinigd, noch daarop volgende snoei-operaties van zo'n tien miljard gulden, hebben dit kunnen voorkomen.
Sterker nog: indien 1990 geen topjaar was geweest, was het beeld nog veel slechter. In dat jaar kende ons land een economische groei van 4,6 procent. Het aantal banen nam met 180.000 toe, terwijl de koopkracht voor iedereen met sprongen vooruitging.
Het eerste kabinetsjaar bleek echter een uitzondering. In de daarop volgende jaren ging het steeds slechter, met 1993 als voorlopig dieptepunt. Voor 1994 wordt een opleving verwacht, maar die komt te laat om de ministersploeg nog in staat te stellen de eigen uitgangspunten te halen.
De economische groei zal over de hele kabinetsperiode uitkomen op gemiddeld 1,6 procent. Een cijfer dat duidelijk wordt beïnvloed door 1990 en ver van de voorziene 2,25 procent.

Het financieringstekort is een ander verhaal. Het kabinet haalt ook hier de doelstelling niet. Met kunst- en vliegwerk werd de jaarlijkse reductie van een half procent tot 1992 behaald. Vorig jaar viel het tekort echter hoger uit dan de voorziene 4,25 procent: 4,4 procent.
Dit jaar moet het tekort dalen naar 3,9 procent, een percentage dat ook voor volgend jaar in de boeken staat. Daarmee is men dus ruim op afstand gebleven van de 3,25 procent die in het regeerakkoord staat.
De ministers probeerden dit feit nog wel te verhullen door met ingang van dit jaar een nieuwe norm voor de berekening van het financieringstekort te hanteren. Niet meer het nationaal inkomen, maar het bruto binnenlands produkt (bbp, de bruto waarde van alles wat wij in eigen land maken) moest de maat worden.
Daardoor werd het tekort dit jaar 3,1 procent, komend jaar 3,6 procent. Veel dichter bij de streefcijfers (in 1993 zelfs dik daaronder) maar dat telt niet. De spelregels zijn immers veranderd.

Bij de lastendruk speelt hetzelfde. Volgens het kabinet ging er bij de start van elke verdiende gulden 53,6 cent op aan belastingen en premies.

Koopkracht in % (1989-1994) * = inzet kabinetsbeleid

	1989	1990	1991	1992	1993	1994*
minima	0	+ 1,5	- 0,5	- 0,3	- 0,1	- 2,5
modaal	+ 2,25	+ 3	0	+ 0,5	+ 1,2	- 2,5
2x modaal	+ 2,5	+ 2,9	- 0,2	- 1	+ 1,4	- 2,5
ambtenaar	+ 1,75	+ 2,5	- 0,75	- 1,7	- 0,1	- 2,5

gpd

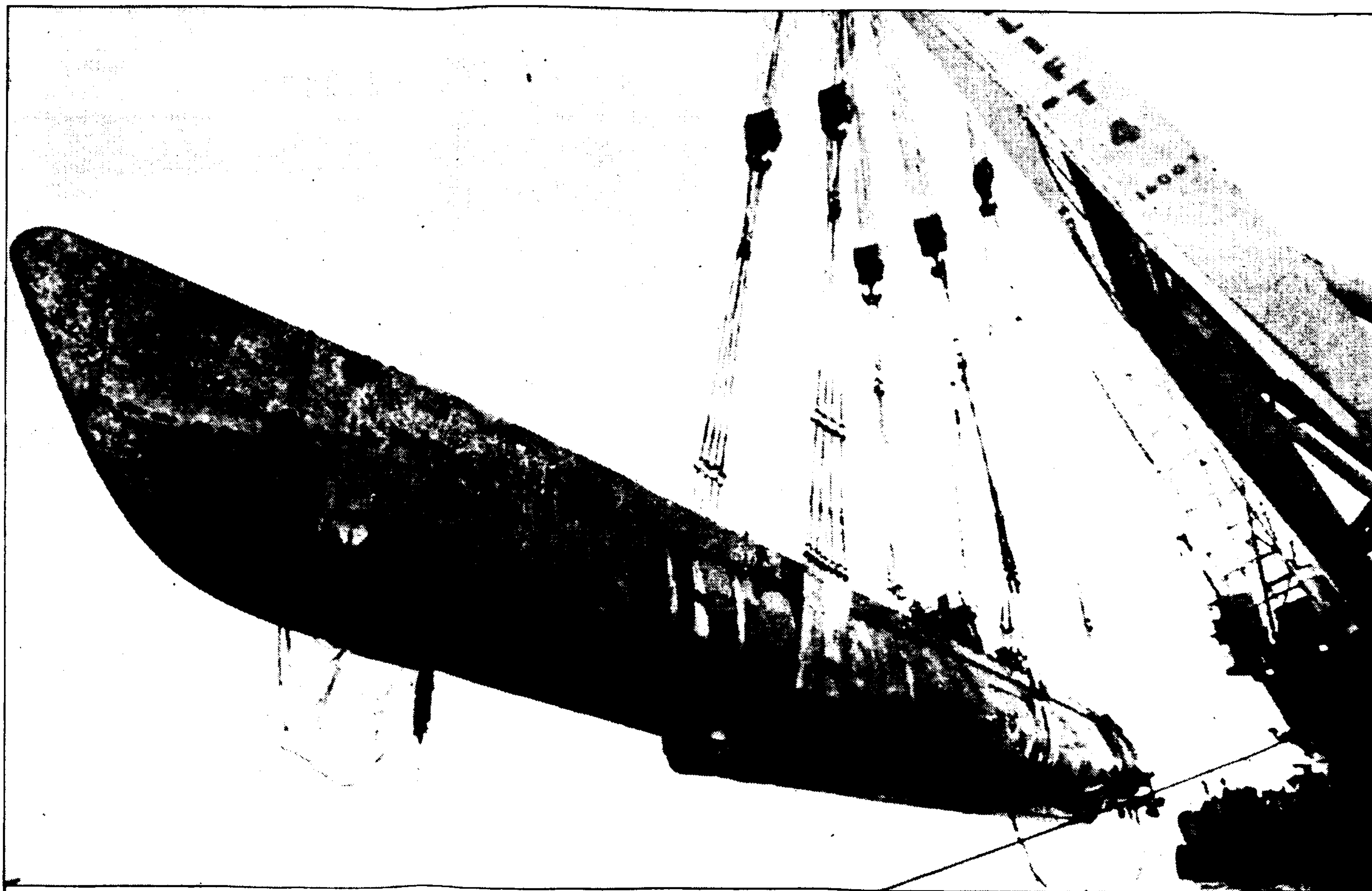
Dat klopte niet. Latere berekeningen gaven aan dat het om ongeveer 52 cent ging. De ministers trokken zich daar niets van aan. Met als gevolg dat de lasten zo'n tien miljard gulden hoger werden.
De grens van 53,6 cent werd echter alleen in 1990 gehaald. In 1991 tot en met 1993 ging men er ver overheen. Voor 1994 denkt het kabinet de lasten tot 53 cent te kunnen beperken.
Bij de banengroei zit het kabinet ook niet lekker. Na het topjaar 1990 is de toename van het aantal banen jaarlijks geringer geworden. Dit jaar verdwijnen er zelfs 14.000 banen, gevolgd door 5.000 in 1994.

Over de periode 1990-1994 zouden er volgens het regeerakkoord zo'n 500.000 mensen extra aan de slag moeten komen. Het kabinet haalt 329.000. Waarbij het topjaar 1990 dit aantal nog zeer positief beïnvloedt.
De verhouding tussen het aantal werkenden en niet-werkenden is sinds 1990 alleen maar in 1991 verbeterd. Daarna trad een verslechtering op en er is nog geen zicht op het bereiken van een maximum; zie de steeds verder oplopende werkloosheid.

De koopkrachtontwikkeling dan. Die moest evenwichtig zijn. Zoals uit de infografiek blijkt, is dat geenszins het geval geweest. De minima gaan er over de periode 1990-1994 1,9 procent in koopkracht op achteruit.
Modaal (iemand met een inkomen van zo'n 45.000 gulden bruto) ziet over dezelfde periode de koopkracht stijgen met 2,2 procent. En tweemaal modaal gaat er ook nog 0,7 procent op vooruit. De ambtenaar is daarentegen de klos: diens koopkracht ging onder het huidige kabinet met 2,55 procent omlaag.

Hoezo evenwichtig? Alleen voor 1994 is daar sprake van. Dan levert iedereen 2,5 procent in. Maar daarmee is dan ook alles over dit onderwerp gezegd. Met of zonder PvdA. Waarbij het beeld alleen nog schever wordt als ook 1989, het jaar waarin de club Lubbers-Kok feitelijk aantrad, erbij wordt gehaald.

Wel condooms, nog geen schatten

gpd

● *Witte wijn en condooms. Meer hebben de springstofdeskundigen van de Deense en Nederlandse marine nog niet gevonden aan boord van de Duitse U-boot uit de Tweede Wereldoorlog die maandag in het Kattegat werd gelicht. Maar tot nu toe is slechts een klein deel van de U-534 doorzocht, zodat de hoop een nazi-schat aan te treffen nog niet helemaal is vervlogen. De deskundigen waren de eersten die gisteren aan boord mochten van de duikboot, die op 5 mei 1945 tot zinken werd gebracht. Zij hebben tot taak de springladingen van de zes torpedo's onschadelijk te maken. Het eerste bezoek aan boord leverde gisteren niet veel op. Honderd flessen witte wijn en een doos condooms waren het enige spectaculaire dat de marinemensen vonden. Met behulp van een kraan is de U-boot gisteren op een ponton geplaatst, waarmee de onderzeeër binnenkort naar Hirsthals kan worden gesleept.* Foto: AP

DOOR HANS HOOGENDIJK

Europese integratie heeft geweldige klappen opgelopen

Het botert bar slecht tussen Bonn en Parijs

BONN – Hoe moet het verder met de Europese eenwording nu de Frans-Duitse motor van de gemeenschap hapert? De Duitse kanselier Helmut Kohl en zijn Franse collega Edouard Balladur willen morgen op hun topoverleg in Bonn proberen een uitweg te zoeken uit de crisis. Makkelijk zal het niet worden, want de relaties zijn niet meer wat ze ooit waren. In de Franse hoofdstad circuleert al weer het beladen begrip 'pan-germanisme'. Parijs vreest een Duitse dominantie in Europa en zoekt partners in de VS, Londen en Moskou om een verschuiving van de balans ten gunste van de Duitsers te voorkomen.

Begin dit jaar klonk het allemaal nog anders. Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van het Elysée-verdrag, waarin de Fransen en Duitsers beloofden hun aloude rivaliteit te begraven en als vrienden verder door het leven te gaan, hadden zowel Kohl als Mitterrand de mond nog vol van de noodzakelijke en snelle integratie van Europa. Europa moest op monetair, militair en op het gebied van de buitenlandse betrekkingen met één mond spreken.

Maar sinds de socialist Mitterrand de macht moet delen met de conservatief Balladur, is de toon harder geworden. Het meest duidelijk kwam de irritatie aan het licht bij de crisis in het Europese Monetaire Systeem. De Fransen beschuldigden de Duitsers ervan met hun beleid van hoge rentetarieven de Duitse eenwording ten koste van de andere landen te regelen. Duits egoïsme dus.
Het was slechts het topje van de ijsberg. Er is namelijk veel meer mis tussen beide landen. Op het gebied van de handelspolitiek bestaat er een wereld van verschil tussen de Duitse opvatting van een vrije wereldhandel en het Franse beleid dat is gericht op protectionisme. De Franse sabotage van de GATT-onderhandelingen maakt dat heel duidelijk. Het Franse verzet zal alleen gebroken kunnen worden als Bonn diep in de geldbuidel tast.

Een ander voorbeeld is de Balkanpolitiek. Parijs stelt Bonn min of meer verantwoordelijk voor de escalatie van de burgeroorlog in voormalig Joegoslavië doordat de Duitsers, nog onder minister van Buitenlandse Zaken Genscher, de Europese partners dwongen Kroatië te erkennen. Sindsdien ligt Frankrijk dwars, ook al omdat men vreest dat de Duitsers hun, sinds de eenwording toegenomen, invloed tot in de verste hoeken van de Balkan zullen uitbreiden om er economisch en uiteraard politiek beter van te worden. En ten slotte ergeren de Fransen zich over de rol van de Bondsrepubliek in Oost-Europa, waarbij vooral de buitengewoon hartelijke relatie tussen Kohl en de Russische leider Boris Jeltsin hen een doorn in het oog is.

De kritiek op de buurman aan de Rijn is niet helemaal ten onrechte, maar de Fransen – voorop Mitterrand – zouden de hand ook wel eens in eigen boezem mogen steken, want ze lijken de plank te hebben misgeslagen. Begonnen is het allemaal in 1989 toen de Duitsers door het uiteenvallen van het Sovjetimperium de eenwording in de schoot kregen geworpen. De gewiekste tacticus Mitterrand blunderde in die dagen. Hij wilde de Duitse eenwording zo niet tegenhouden dan wel vertragen. Demonstratief bezocht hij eind 1989 de Oostduitse premier Hans Modrow, tevergeefs probeerde hij Gorbatsjov tot een hardere houding te bewegen en zijn 'cher ami Helmut' bruskeerde hij door te weigeren samen met de Duitser door de heropende Brandenburger Poort te wandelen.
Mitterrand probeerde de klok terug te draaien. Tientallen jaren rustte het gebouw van de Franse Europapolitiek op twee pijlers. In de eerste plaats meende Parijs dat de EG Europa representeerde. Dat begrip hoefde niet nader te worden omschreven, omdat Oost-Europa onherroepelijk vast leek te zitten in de Sovjet-invloedssfeer. In de tweede plaats waren Bonn en Parijs in de Franse visie gelijkwaardige delen van de Europese integratiemotor. Hoewel West-Duitsland economisch gezien Frankrijk natuurlijk al lang had overvleugeld, liet Bonn die mythe bestaan zo lang het land was gedeeld.
Tot de val van de Muur had Mitterrand de politieke erfenis van De Gaulle uitstekend beheerd, maar in plaats van zich daarna in te stellen op de nieuwe verhoudingen, hield hij vast aan het nu achterhaalde concept. In de Franse visie moest het machtige Duitsland met zijn sterke D-mark worden geneutraliseerd door het in een nauw Europees keurslijf te dwingen. Het akkoord van Maastricht is er het droevige resultaat van: de Europese integratie heeft geweldige klappen opgelopen, de Europeanen zitten met een monetaire puinhoop en de mark domineert sterker dan ooit.

Een tweede tactische blunder van Mitterrand was dat hij de EG wilde en wil beperken tot West-Europa. De Oosteuropese staten die aan de deur naar de welvaart klopten, zijn met tot niets verplichtende associatie-voorstellen naar huis gestuurd. Duitse voorstellen voor een gecoördineerd EG-beleid voor de uiteengevallen Sovjetunie en de andere Oosteuropese staten werden door Parijs getorpedeerd. Het gevolg is dat de Duitsers tot woede van Frankrijk nu noodgedwongen alleen de toonaangevende rol in Oost-Europa spelen.

De overtuigde Europeaan Helmut Kohl heeft best begrip voor het probleem dat de Fransen met hun verminderde gewicht hebben. En hij is bereid hen tegemoet te komen als hij daardoor zijn droom van een verenigd Europa dichterbij kan brengen. Maar ook Kohl heeft niet het eeuwige politieke leven. Binnen zijn CDU-CSU zijn heel wat voorstanders van een hardere lijn te vinden, die denken „wij zijn weer wat en dat willen we weten ook." Op Buitenlandse Zaken in Bonn werd aan de vooravond van het topoverleg Kohl-Balladur geprobeerd de spanning wat weg te nemen. Een woordvoerder zei: „Het is net als binnen een lang huwelijk, waar een partner altijd huisvrouw was, maar nu een baan neemt en zegt ook een stuk eigen verantwoordelijkheid te willen dragen."

Mostar

De betrekkelijk onverschillige Westerse wereld is er pas sinds een paar dagen achter dat er behalve in Sarajevo nog andere plekken zijn in Bosnië, waar duizenden en nog eens duizenden moslims verschrikkelijk lijden. Groot was de consternatie toen een VN-konvooi onlangs de stad Mostar bereikte en daar een kleine zestigduizend mensen aantrof, vooral vrouwen, kinderen en bejaarden, in direct levensgevaar: geen voedsel, geen medicijnen, geen water, geen elektriciteit.

Op dat moment werd ook aan de vergetelheid ontrukt dat niet alleen de Serviërs afschuwelijke misdaden tegen de mensheid plegen, maar dat de Kroaten op dat gebied eveneens hun dubieuze mannetje staan. Sinds twee maanden houden Bosnische Kroaten het oostelijke (moslim-)stadsdeel omsingeld. Er kan geen man, geen muis in of uit.

Nu is die Kroatische houding voor degenen die de geschiedenis kennen niet zo verwonderlijk, want ook in de Tweede Wereldoorlog hebben de Kroaten, aan de zijde van Hitler-Duitsland, de meest afschuwelijke wandaden bedreven onder de volkeren op de Balkan. Zij waren de beulen van de Duitsers en stelden hun leermeesters zelfs in de schaduw, waar het ging om niets ontziend geweld – het afslachten van mensen. In de kleine vijftig jaar die sindsdien voorbij zijn gegaan, hebben de opvolgers van de Kroatische beulen kennelijk nog niets van hun aangeleerde vaardigheid verloren.

De Kroatische president Tudjman beweert geen greep te hebben op het optreden van de Kroatische Bosniërs onder leiding van Mate Boban. Enige Duitse druk op Tudjman leidde er desondanks toe dat de Kroaten eindelijk voedselkonvooien en -droppings toelaten. Het is de hoogste tijd dat de wereld zich realiseert dat Tudjman met de Servische president Milosevic gemene zaak heeft gemaakt om de opdeling van Bosnië ten gunste van Serviërs en Kroaten, in het nadeel van de moslims, te regelen. Evenals Servië dient Kroatië daar voor te worden gestraft. Te beginnen met een economische blokkade.

P.S.

Doorkiesnummer niet van gespecificeerde PTT-nota's te weren

DOOR IVAR HOEKSTRA

DEN HAAG – Bedrijven, organisaties en instellingen kunnen doorkiesnummers niet weren van gespecificeerde telefoonnota's. Een doorkiesnummer, dat men via een buitenlijn, zonder tussenkomst van de telefoniste kan bereiken, staat op zo'n rekening altijd vermeld. Alleen centrale nummers kunnen op verzoek worden afgeschermd.

Om de privacy van hun relaties te beschermen, hebben veel bedrijven en instanties met een 'gevoelig' karakter (hulplijnen, politie, pers, advocaten) de PTT gevraagd hun nummers niet op gespecificeerde nota's te vermelden. Dat blijkt, tot groot ongenoegen van veel instanties, voor doorkiesnummers niet mogelijk te zijn. PTT Telecom meent dat het beheer van deze nummers in handen is van de klant en dat deze ook de verantwoordelijkheid voor de nummers draagt.

„Doorkiesnummers staan administratief niet bij ons genoteerd en vallen niet onder onze verantwoordelijkheid. We kunnen ze ook niet aan een persoon of instelling toeschrijven, want dat doet de klant intern zelf. Het is voor ons dus niet mogelijk deze nummers te blokkeren van de rekening omdat ze gewoon niet van ons zijn", aldus PTT-woordvoerster Annette van de Wetering. PTT meent dat organisaties die hun relaties willen beschermen, deze moeten adviseren eerst het centrale- in plaats van het doorkiesnummer te bellen.

De Nederlandse Orde van Advocaten in Den Haag heeft zich bij de handelwijze van PTT Telecom neergelegd. „We begrepen na uitvoerig overleg met de PTT dat er weinig tegen te doen is. Maar blij zijn we er niet mee," aldus stafmedewerkster P. Snoep.

PTT Telecom meent dat de klant voldoende geïnformeerd is over de nieuwe rekeningen. „Wij hebben brieven gestuurd over de nieuwe richtlijnen. Daarin stond ook dat 06-nummers, internationale- en doorkiesnummers niet afgeschermd kunnen worden. Ook zijn er discussie-rondes geweest waarin bedrijven en instellingen konden reageren."

Inmiddels kunnen drie miljoen abonnees op verzoek een gespecificeerde rekening krijgen waarop vermeld staat hoe laat, hoe lang en met welk nummer gebeld is. De abonnee betaalt voor deze service vijf cent per regel. Slechts drie procent maakt tot nog toe van deze mogelijkheid gebruik. Het grootste gedeelte – tachtig procent – ontvangt de (gratis) gerubriceerde rekening. Daar staan de nummers niet op vermeld, maar alleen de rubrieken (binnenland, buitenland, 06 of fax) waarnaar gebeld is. Eind 1994 moet iedere abonnee een gespecificeerde rekening kunnen krijgen.

Gewoon stokbrood bestaat niet meer

PARIJS – Het Franse (stok) brood is het beste brood ter wereld. Dat vindt tenminste de Franse regering. En omdat dat zo moet blijven, wil de regering een soort bewijs van authenticiteit en strengere kwaliteitseisen invoeren voor nog echt ambachtelijk vervaardigde baguettes (stokbroden) en aanverwante produkten. Want de Franse warme bakker krijgt steeds meer concurrentie van industriële bakkerijen.

In de strijd tegen het oprukkende industriebrood beschikken de echte warme bakkers binnenkort over twee nieuwe wapens. Bakkers die het deeg ter plaatse vervaardigen, mogen hun brood voortaan verkopen onder het label 'pain de maison'. En (stok) brood dat slechts meel, gist, water en keukenzout bevat, mag als 'pain de tradition Française' aan de man worden gebracht. De toevoeging van meel van witte bonen (om het deeg witter te maken) en conserveringsmiddelen zijn verboden en ook het gist zal voortaan aan strenge kwaliteitseisen moeten voldoen.

De pakweg 40.000 Franse warme bakkers zijn blij met de keurmerken en de strenge kwaliteitseisen. Ze hopen dat de opmars van het industriële (stok)brood, dat in enkele jaren tijd bijna 15 procent van de markt heeft weten te veroveren, tot staan wordt gebracht. Heel wat bakkerijen, vooral in grote supermarkten, zijn in feite niets meer dan eindstations die kant-en-klaar bevroren deeg van de industrie bakken. Dergelijke half industriële broden zijn niet van 'echt warme' te onderscheiden. Dank zij de twee nieuwe keurmerken kan de consument voortaan het onderscheid wel maken.

De Franse warme bakkers hopen bovendien dat de keurmerken ertoe bijdragen dat hun klanten weer wat meer brood gaan eten. Fransen zijn nog steeds de grootste broodeters ter wereld, maar ze eten per hoofd van de bevolking steeds minder baguettes, ficelles en pains. In het begin van de eeuw at de gemiddelde Fransman bijna een kilo brood per dag; nu nog amper 160 gram.

Hoger opgeleiden zoeken het langst naar werk

Schoolverlaters vinden minder snel een baan

RIJSWIJK – De jongeren die in 1992 van school kwamen, kunnen minder gemakkelijk werk vinden dan de schoolverlaters van 1991. Technisch opgeleiden, vooral die van lbo en mbo, vinden nog steeds het snelst een baan. De kans op werk voor allochtonen, vooral voor Surinaamse en Antilliaanse schoolverlaters, is sterk afhankelijk van hun opleiding. Met een mbo- of hbo-diploma op zak vinden zij bijna even gemakkelijk werk als autochtonen, terwijl allochtonen met een lbo-diploma ruim tweemaal zo lang naar werk moeten zoeken.

Dat blijkt uit een onderzoek dat de Stichting Economisch Onderzoek in Amsterdam heeft verricht in opdracht van het Centraal Bureau Arbeidsvoorziening. Het onderzoek werd in 1992 gedaan onder schoolverlaters van 1991 en 1992. Gemiddeld heeft 60 procent van de jongeren die in 1992 het diploma haalde een baan gevonden; 14 procent is werkloos, 7 procent is in dienst en de rest is niet op zoek gegaan naar werk. In alle sectoren blijkt dat technici nog steeds het makkelijkst een baan vinden, vooral de lbo'ers en mbo'ers.

De gemiddelde tijd tussen het eindexamen en het vinden van werk is bij de hoger opgeleiden langer. Bij lbo'ers is dat 3,6 maanden, bij mbo'ers 3,9 en bij hbo'ers 5,4. Vooral lbo'ers hebben in 1992 veel langer moeten zoeken dan in 1991. Allochtonen, vooral Surinamers en Antillianen, zoeken ruim tweemaal zo lang als autochtonen.

Opvallend is dat het verschil tussen allochtonen en autochtonen sterk afneemt bij een hogere opleiding. Mbo'ers van Turkse en Marokkaanse herkomst zoeken nog wel ruim anderhalf keer zo lang als autochtonen, maar voor Surinamers en Antillianen is het verschil dan al veel kleiner. Bij jongeren met een hbo-diploma is er nog nauwelijks verschil tussen allochtonen en autochtonen.

Winkeliers krijgen beter zicht op koopgedrag

Bankpas ook klantenkaart

Van onze redactie economie

LVERSUM – De bankpas van de Postbank en de gezamen-e banken mag voortaan door winkeliers worden gebruikt klantenkaart. De eerste die dat op proef gaan doen, zijn de per-supermarkten in Almere-Haven en Hilversum.

bankkaart-organisatie BeaNet in ofddorp hoopt dat meer winke-s en klanten overstappen op be-en met de pincode als de bank-s in de winkel voor meer zaken alleen betalen te gebruiken is. gebruik door derden is momen-l dan ook gratis, aldus A. Kloot-k van BeaNet.

t de supermarkt-grossier Unigro het eerste contract afgesloten. igro start maandag in vier Super-nkels (Almere, Hilversum, U-cht en Vinkeveen) een proef van een half jaar met de klantenkaart. Daarbij verstrekken vaste klanten de winkelier informatie over hun gezinssamenstelling en enkele andere bijzonderheden. In ruil daarvoor ontvangen zij een kaart waarmee ze korting kunnen krijgen op allerlei produkten. Door de bankkaart te gebruiken in plaats van een apart pasje, spaart Unigro de aanmaak van duizenden plastic kaartjes uit en de klant wordt niet opgezadeld met nog een pas. Mensen die niet hun bankkaart willen gebruiken, kunnen overigens een aparte pas ontvangen.

Unigro vreest dat over enkele jaren het ongeadresseerd verspreiden van drukwerk aan banden wordt gelegd. Door nu een de kaart te introduceren, verzamelen zij de adressen van klanten. Ook kunnen ze het koopgedrag van mensen beter gaan volgen en daar de inkoop en de winkelindeling op afstemmen.

Verder hoopt ook Unigro dat nu meer mensen met hun pincode gaan betalen. Dat scheelt de supermarkten geld, want het inleveren van contant geld en cheques bij de banken is sinds dit jaar flink duurder geworden. Ook verhoogt het de veiligheid in de winkels, omdat er minder contant geld aanwezig is. Bovendien kan er een hogere omzet uit voortvloeien, aldus de G. Maat van de Super-winkel in Almere.

De kaartorganisatie BeaNet laat het gebruik door derden toe onder enkele strikte voorwaarden. Zo moet Unigro de privacy van gebruikers garanderen. Zij mogen de bankkaart slechts met toestemming van de gebruiker toepassen om de klant bij de kassa te herkennen. Unigro gebruikt daarvoor het banknummer. Met speciaal ontwikkelde software kunnen de supermarkten het nummer van de magneetstrip lezen. De winkelier krijgt daardoor overigens geen toegang tot de bankgegevens van zijn klanten.

Slaagt de proef bij Unigro, dan verwacht Klootwijk dat meer organisaties de bankkaart als klantenpas gaan gebruiken.

Zevenduizend banen in ECE Amsterdam

MSTERDAM – In Amsterdam-uidoost zal binnen vijf jaar een ektronica-zakencentrum wor-en gebouwd, dat werk biedt n 7.000 mensen. Op 8 septem-er zal de eerste paal worden ge-agen van het internationale ntrum, waarmee een investe-g van circa 600 miljoen gul-n is gemoeid. Volgens direc-ur G. Nijhof bevat Electronic ty Europe (ECE) „het concept arin wetenschap, industrie en enstverlening samenwerken n tot een optimaal resultaat te omen."

CE wordt in fasen gebouwd, gt Nijhof. De eerste fase be-elst twee kantorenpaviljoens n samen 5.000 vierkante me-r. In totaal zal ECE 128.000 erkante meter gaan beslaan. e eerste kantoren zullen in de mer van 1994 gereedkomen. e directeur wil nog niet kwijt elke grote bedrijven zich in CE zullen vestigen. Wel beves-t hij dat Communication Ser-ces Nederland (een zelfstandi-dochteronderneming van TT Telecom) en Ericsson Tele-mmunicatie zullen meedoen.

Petje af

● *Hoge hoeden-specialist H. de Winter is druk bezig met de vervaardiging van de nieuwe steek voor de koetsier van de koninklijke Gouden Koets, die op de derde dinsdag van september weer van stal wordt gehaald. De nieuwe steek wordt eind deze week afgeleverd, zo heeft de ambachtsman verzekerd. En da's ruim op tijd voor Prinsjesdag. De Winter maakt ook de hoge hoeden voor de palfreniers (tweede koetsiers). Op de achtergrond, in het midden, is de oude steek te zien.* Foto: ANP

Mijnbouwgigant verkoopt dochter voor 2,25 miljard

LONDEN – De Britse onderneming RTZ Corporation, het grootste mijnbouwconcern ter wereld, verkoopt de meeste belangen van de dochteronderneming RTZ Pillar voor 800 miljoen pond (f 2,25 miljoen) aan het bouwmaterialenconcern MB-Caradon.

Het gaat om belangen op het gebied van bouwmaterialen, elektrische systemen en dienstverlening aan de bouw. MB-Caradon liet gisteren weten dat de acquisitie gedeeltelijk wordt gefinancierd via een claimemissie van 334 miljoen pond. Het concern maakte tevens bekend dat de winst voor belasting in de eerste helft van dit jaar is gestegen van 60,6 miljoen pond tot 152,8 miljoen pond (f 432 miljoen).

Winsten blijven onder druk

DEN HAAG – Van de bestaande bedrijven in Nederland valt dit jaar en volgend jaar geen uitbreiding van de werkgelegenheid te verwachten. Nieuwe banen moeten van nieuwe bedrijven komen. Voor het bestaande bedrijfsleven komt winstherstel op de eerste plaats.

Tot deze slotsom komt het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) na een enquête onder 540 ondernemers, die representatief zijn voor het Nederlandse bedrijfsleven. Bij veel ondernemingen heerst het gevoel dat de bodem van de recessie nu wel is bereikt. De meerderheid verwacht in de tweede helft van dit jaar of anders begin volgend jaar weer een omzetstijging te boeken. Die stijging zal echter niet tot meer winst leiden, zo luidt de verwachting. De internationale prijsconcurrentie is nog zo hevig dat veel bedrijven verder moeten interen op hun marges.

Mede daarom blijft volgens VNO-voorzitter Rinnooy Kan de winstverwachting voor het Nederlands bedrijfsleven 'zorgelijk'. Dit jaar zullen de rendementen verder dalen. Daardoor komen ook de bedrijfsinvesteringen verder onder druk. Volgend jaar wordt er naar verwachting nog minder geïnvesteerd dan dit jaar. Het VNO voorziet derhalve ook weinig heil van een (tijdelijk) belastingvoordeel voor investerende bedrijven, zoals door de vakcentrales FNV en CNV wordt bepleit.

Een meerderheid van de ondervraagde bedrijven denkt dat dit jaar de personeelsomvang nog verder zal dalen. Over volgend jaar durven ze geen uitspraken te doen.

munt uit

● **Stemrecht**

Ebbenhuis Beheer in het Brabantse Hapert heeft een belang met stemrecht gemeld van 6,42 procent in het high-tech-bedrijf Pie Medical in Maastricht. Ebbenhuis Beheer staat onder leiding van algemeen directeur Ebbes van Nedan Zoetwaren in Hapert.

● **Tarwe**

Het Centraal Bureau voor de Statistiek verwacht voor de akkerbouw dit jaar hoge opbrengsten aan granen en peulvruchten per hectare. Omdat de beteelde oppervlakte kleiner is geworden, zal de totale oogst in de meeste gevallen niet toenemen ten opzichte van vorig jaar.

● **Meer winst**

Het resultaat na belastingen van Gist-brocades is in de eerste helft van dit jaar ten opzichte van dezelfde periode in 1992 gestegen met 34,8 procent van f 42,8 miljoen naar f 57,7 miljoen. Per aandeel ging de nettowinst van f 1,25 naar f 1,64.

● **Chrysanten**

Het chrysantenbedrijf Fides Beheer in De Lier heeft overeenstemming bereikt met de Japanse bierbrouwer Kirin over de verkoop van de aandelen. Op 1 september komt Fides volledig in handen van Kirin. Het bedrijf in De Lier heeft een omzet van ruim 45 miljoen gulden. Er werken 700 mensen bij Fides, van wie de helft in het buitenland.

● **Centrale**

Dow Terneuzen denkt erover de huidige bedrijfscentrale voor het opwekken van stroom en stoom van 100 megawatt te vervangen door een centrale van 400 megawatt, die dan ook aan andere afnemers gaat leveren. Het ligt in de bedoeling dat ook de elektriciteitsmaatschappij PNEM mee gaat investeren in deze grote centrale, terwijl ook de Zeeuwse distributiemaatschappij Deltan en het ingenieursbureau Destec erbij betrokken zijn. Volgens het bedrijfsblad van Dow zou na de fase van ontwerpen en het ondertekenen van allerlei contracten begin 1995 begonnen kunnen worden met de bouw.

● **Winstval**

De nettowinst van Toyota, de grootste autoproducent van Japan, is in het eind juni afgelopen boekjaar met 26 procent gedaald van 237,84 tot 176,46 miljard yen (f 3,2 miljard). Het was het derde achtereenvolgende jaar van een winstdaling. Toyota schrijft de verslechtering van het resultaat vooral toe aan de scherpe koersstijging van de yen. De autoverkoop bleef redelijk op peil.

Vrolijk

MSTERDAM – Met de hakken r de sloot is gisteren aan het mrak het EOE-record weer ge-uveld. Pas in de allerlaatste inuut scoorde de EOE-index g 0,06 punt punt boven het vori-record van 19 augustus. De nd van 358,47 was overigens 2,7 nt boven het slot van dinsdag. e CBS-index stond aan het eind n de handel op 248,6 en dat was punt boven het voorgaande ot.

e loeivaste beurzen in Frankfurt, rijs, Londen en New York, en aanzwellende geruchten over n op handen zijnde Duitse ren-verlaging vormden allemaal po-tieve factoren voor de beurzen. eteen bij het begin van de han-l had Amsterdam er weer zin in n konden aardige winsten wor-n geboekt. In de middag stokte e hausse eventjes, maar na de ste opening van Wall Street erd de weg omhoog weer inge-agen. De aandelenomzetten be-ikten een niveau van f 1 miljard n in obligaties ging in een vrien-elijke markt voor f 2,9 miljard m.

erscheidene hoofdfondsen be-ikten een peil dat dit jaar nog et eerder was voorgekomen. Zo wam Koninklijke Olie f 2,70 ho-er dan dinsdag op f 189,70 en eeg Gist-brocades op de mooie alfjaarcijfers f 1,60 naar f 49,20. eer vast lag Fokker met een oruitgang van f 1,20 op f 21,90. LM was ook goed gemutst met 1,10 winst op f 36,30. Bierkoning einken werd f 2,80 duurder ge-pt op f 187,20.

itgever Wolters Kluwer worstel-e eerst met licht aanbod, maar er op de dag werd de invloed n de fraaie halfjaarcijfers beter erkbaar en ging het bergop-arts. De koers sprong zelfs over e grens van f 100 heen en het slot n f 100,50 betekende een winst n f 1,50. VNU was f 1,40 beter p f 140 en Elsevier won f 0,40 op 144,20.

Hoofdfondsen

	v.k.	sk
ABN Amro	65,80	66,60
ABN Amro A.in F.	87,80	88,00
ABN Amro L.Gr.F.	176,40	176,30
ABN Amro Obl.Gr.f.	201,00	201,10
Aegon	90,60	91,00
Ahold	96,20	95,90
Akzo	176,50	176,80
Alrenta	252,00	252,00
Amev cert.	73,00	73,00
Bols Wes. c.	42,20	42,10
CSM cert.	62,40	62,80
Dordtsche Petr.	174,00	176,30
DSM	98,20	98,10
Elsevier	143,80	144,20
Fokker cert.	20,70	21,90
Gist-Broc. cert.	47,60	49,20
Heineken	184,40	187,20
Heineken Hold.	163,80	166,50
Hoogovens nrc	45,80	46,20
Hunter Douglas	69,40	69,90
Int.Ned.Gr. c.	70,50	70,50
KLM	35,20	36,30f
Kon. KNP BT	36,50	36,40
Kon. Olie	187,00	189,70
Nedlloyd	43,80	43,20
Océ-v.d.Gr.	55,30	56,40
Pakhoed cert.	43,80	44,10
Philips	36,30e	36,30
Polygram	62,80	62,70
Postb.Beleggf.	63,70	63,80
RG Florente F.	128,20	128,20
Robeco	117,30	118,20
Rodamco	60,20	60,20
Rolinco	117,00	117,10
Rorento	92,90	92,70
Stork	38,60	38,30
Unilever cert.	198,50	199,20
Van Ommeren nrc	40,20	40,80
Ver.Bezit VNU	138,60	140,00
Wolters-Kluwer	99,00	100,50

Avondkoersen Amsterdam

Effectenkoersen avondhandel
In de avondhandel kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de middagslotnotering):

Kon.Olie 189,00-190,00 (189,70)
Philips 36,30 (36,30)
Unilever 198,70-199,20 (199,20)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	52,00	52,60
ABN AmroHld.prf.	6,45	6,47
ACF-Holding c.	45,80	46,10
Ahrend Groep c.	88,30	94,50
Asd Options Tr.	10,70	10,70
Asd. Rubber	2,30e	2,30
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	125,50	125,30
Athlon Groep	47,00	46,20
Athlon Groep nrc	44,00	44,00
Aut.Ind.R'dam	63,00	63,00
BAM Groep	98,80	99,50
Batenburg	135,00	135,00
Beers	114,00	114,30
Begemann Groep	41,60	42,00
Belindo	311,00	311,00
Blydenst.-Will.	29,50	29,90
Boer Boekh. Kon.	20,50	21,80
Boer De Winkelb.	71,50	71,60
Borsumy Wehry	96,20	96,00
Boskalis c	33,10	33,80
Braat Beheer	27,10	27,10
Breevast	10,10	10,20
Burgman-Heybroek	1350,00	1400,00
Calvé-Delft pref	820,00	820,00
Calvé-Delft cert	1275,00	1282,00
Cindu Intern.	90,00	90,40
Claimindo	304,00	303,80
Content Beheer	23,50	23,20
Credit LBN	30,40	32,00
Crown v.G. cert.	129,50	130,00
CSM	62,30	62,30
Delft Instrum.	19,90	20,50
Dorp-Groep	32,50	32.50
Draka Holding	31,00	31,00
Econosto	21,80	22,10
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	79,80	80,50b
Flexovit Int.	59,70	59,70
Frans Maas cert.	48,50	48,80
Fugro McClelland	34,00	34,00
Gamma Holding	93,50	95,00
Gamma pref.	6,00	6,20
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	37,60	37,40
Geveke	22,90	24,00
Giessen-de N.	232,00	232,00
Goudsmit	29,00	29,00
Grolsch cert.	40,10	40,00
GTI-Holding	160,00	160,00
Hagemeyer	94,50	96,50
HAL Trust B	14,40	14,30
HAL Trust Unit	14,50	14,40
HBG	273,50	274,00
Hes Beheer c	17,80	20,40
Hoek's Mach.	72,60	72,60
Holl.Sea S.	0,24	0,24
Holl. Ind. Mij	44,00	43,60
Hoop Eff.bank	9,60	9,60
Hunter D.pref.	2,00	–
IHC Caland	35,90	35,40
Internat.Muell.	63,00	63,00
Int.Ned.Groep	8,03	8,02
Kas-Associatie	53,50	53,00
Kempen & Co	10,40	10,40
Klene Holding	84,00	84,00
Kondor Wessels	37,40	37,40
KBB	95,10	95,30
Kon. Sphinx	50,70	50,00
Koppelpoort	385,00	385,00
Krasnapolsky	164,00	166,00
Landré & Gl.	45,20	45,20
Macintosh	48,20	48,60
Maxwell Petr.	149,00	153,00
Moeara Enim	1480,00	1489,00
M.Enim OB-cert.	19500,00	19900,00
Moolen Holding	31,50	32,50
Mulder Boskoop	44,90	44,00a
Multihouse	2,70	2,80
Naeff	405,00e	405,00b
NAGRON	65,00	65,00
Nat. Inv. Bank	91,30	93,00
NBM-Amstelland	12,10	11,60
NEDAP	48,00	47,50
Nedcon Groep	62,20	62,20
NKF Holding	145,50	145,50
Ned.Part.Mij	49,80	49,80
Ned.Springst.	6550,00a	5500,00a
Norit	19,00	18,90
Nutricia GB	127,70	129,50
Nutricia VB	135,50	136,50
Nijv.-Ten Cate	86,40	87,20
OPG cert.	39,00	39,30
Orco Bank cert.	85,80	86,30
OTRA	266,00	256,00
Pirelli Tyre	15,70	15,90
Polynorm	127,00	126,00
Porc. Fles	28,60	28,60a
Randstad	53,50	53,20
Reesink	94,00	94,00
Samas Groep	41,60	41,60
Sarakreek	13,10	12,70
Schuitema	1619,00	1619,00
Schuttersveld	32,00	32,20
Smit Intern.	25,40	25,70
St.Bankiers c.	14,90	14,90
Stad Rotterdam c	41,10	41,00
Telegraaf De	126,00	126,00
Textielgr.Twente	70,50	70,20
Tulip Computers	15,10	15,10
Tw.Kabel Holding	172,00	177,00b
Ubbink	79,60	79,90
Union	39,80	39,50a
Vereenigde Glas	519,50	527,00
Volker Stevin	72,00	72,70
Volmac	22,40	22,80
Vredestein	13,10	13,00
Wegener	89,80	88,80
West Invest F.	6,20	6,20
West Inv.F. wb	85,00	75,00a
Wolters Kluwer	387,00	396,00
Wyers	17,60	17,60

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	93,30	93,30
ABN Amro Albefo	55,60	55,80
ABN Amro Amer.F.	76,00	77,00
ABN Amro Eur. F.	79,40	79,80
ABN Amro Far EF.	71,90	72,10
ABN Amro Neth.F.	100,60	101,00
ABN Amro rent.div	162,30	162,30
Aegon Aandelenf.	43,10	43,10
Aegon Spaarplus	5,20f	5,20a
Aldollar BF $	31,10	31,20
Alg.Fondsenbez.	250,00	251,00
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	109,70	109,80
Asian Cap.F.$	53,40	53,40
Asian Tigers F.	89,20	89,10
Asian Select. F.	86,30	86,00
Austro Hung. F.	6,10	6,10
Beleg.f. Ned.	75,30	75,70
Bemco RentSel.	61,90	61,90
Bever Holding	3,20	3,20
CLN Obl. Div. F.	118,40	118,40
CLN Obl.Waardef.	130,60	130,60
Delta Lloyd Inv.	32,20	32,30
DP America Gr.F.	36,50	36,70
EGF Investm.	140,00	140,00
EMF Rentefonds	85,10	85,10
Eng-Holl.Bel.T1	13,50	13,50
Envir.Growth F.	46,30	46,30
Esmeralda part.	39,60	39,60
Eur.Ass. Trust	7,80	7,80
EMS Growth Fund	104,80	104,80
EMS Income Fund	99,20	99,20
EMS Offsh. Fund	105,00	105,00
EOE Index Fnd	381,00	383,00
Euro Growth Fund	54,30	54,30
Euro Spain Fund	8,20	8,20
Far East Sel.F.	81,00	81,00
Gim Global	64,50	65,20
Groeigarant	1,53	1,54
Holland Fund	80,40	80,70
Holl. Eur. Fund	58,10	58,10
Holl. Obl.Fonds	141,50	141,50
Holl. Pac. Fund	130,60	130,00
Holl. Sel.Fonds	97,00	97,30
ING Bnk Dutch Fnd	53,90	54,20
ING Bnk Geldm.Fnd	58,35	58,35
ING Bnk Glob.Fund	52,90	53,50
ING Bnk Oblig.Fnd	37,60	37,60
ING Bnk Spaard.F.	104,10	104,13
ING Bnk Rentegr.F	133,60	133,70
ING Bnk Vastg.Fnd	30,50	30,50
Innovest	67,10	67,40
Interbonds	515,00	518,00
Intereffekt 500	28,00e	28,00
Intereffekt wt	61,90	59,90
Investa part.	78,30	78,70
IS Himal.Fund $	10,10	–
Jade Fonds	201,70	201,60
Japan Fund	20,20	20,20
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	63,30	63,50
Liquirent	52,60	52,60
Mal.Capital F.$	12,60	12,70
Mees Obl.Div.F.	125,90	125,90
Mexico Income F.	24,80	24,80
Mondibel	81,50	81,50
Nat.Res.Fund	75,90	76,20
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,50	–
Nevas	65,10	–
Nevas 17 cumpref.	61,30	–
New Asia Fund	8,50	8,50
Nomura Warr. F.	0,32	0,32f
Obam, Belegg.	304,70	306,90
OAMF Rentefonds	15,85	15,85
Orange Fund	22,80	22,80
Pac.Dimensions	106,00	106,00
Pac.Prop.Sec.F.	35,00	35,00
Pierson Rente	127,30	127,30
Postb.Aand.f.	55,80	55,80
Postb.Obl.f.	53,80	53,80
Postb.Verm.gr.f.	62,00	62,10
Rentalent Bel.	169,70	169,70
Rentotaal NV	39,80	39,80
RG America F.	130,00	131,00
RG Divirent F.	55,10	55,10
RG Europe F.	120,00	120,50
RG Nettorente F.	101,10	101,10
RG Pacific F.	126,00	126,20
RG SP Groen	63,00	63,00
RG SP Blauw	62,50	62,70
RG SP Geel	60,70	60,90
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	88,00	–
Schrod.Int.Pr.F	30,10	30,10
Sci/Tech $	14,20	14,40
Suez Liq.Grf.	193,50	194,00
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	245,00	245,00
Trans Eur.Fund	85,20	85,50
Transpac.F.	380,00	379,00
Uni-Invest	21,70	22,30
Unico Inv.Fund	82,00	82,00
Unifonds DM	32,80	32,80
Vaste Waard.Ned	54,50	54,50
Vast Ned	113,50	114,00
VIB NV	61,00	61,50
VSB Mix Fund	58,30	58,40
VSB Obl.Gr.f.	111,90	111,90
VSB Rente Fonds	112,20	112,20
WBO Intern.	78,00	77,60
Wereldhave NV	111,40	111,50
Yen Value Fund	91,00	91,50
ZOM Florida F.$	32,00	32,50
Zonnespectrum	9,40	9,40

Parallelmarkt

Alanheri	28,00	28,00
ABF	116,50	116,50
ASN Aandelenf.	52,70	52,70
Austria Global	1137,00	1137,00
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	97,40	97,40
Comm.Benacus F.	98,20	98,30
Comm.Cea F.	98,00	98,00
De Drie Electr.	12,30	12,10
Delta Ll.Dollarf.	66,00	66,50
Delta Lloyd ECU	60,20	60,20
Delta Lloyd Mix	70,60	70,80
Delta Lloyd Rent	63,70	63,70
Dico Intern.	61,90	61,90
DOCdata	2,30	2,30
Ehco-KLM Kleding	32,00	32,20
E&L Belegg.1	79,90	80,00
E&L Belegg.2	82,50	82,60
E&L Belegg.3	113,70	113,70
E&L Belegg.4	84,50	84,60
E&L Kap.Rente F.	118,00	118,00
Geld. Papier	54,60	54,60
German City Est.	31,00	31,00
Gouda Vuurvast	52,50	52,50
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,40	3,50
Kühne+Heitz	33,30	33,30
Management Share	2,10	2,10
Neways	6,40	6,30
Ohra Aand.F.	61,10	61,30
Ohra Liq.GrF.	52,50	52,50
Ohra Obl.Df.	57,80	57,90
Ohra Obl.Grf	55,20	55,20
Ohra Onr.G.F.	67,10	67,20
Ohra Totaal F.	59,10	59,20
Pan Pac. Winkel	10,30	6,50a
P & C Groep	92,50	94,50
Pie Medical	3,70	3,70
Pitcher	43,10	43,10
Satcom Hold.	26,30	26,30
Simac Techniek	11,00	10,80
Suez Gr.Fund	53,60	53,80
VHS Onr. Mij	3,70	3,70
Welna	40,00	40,50
Wereldhave	4,30	–
Wolff	65,50	65,50

Parallel top-15

Artu Biologicals	5,80	5,80
Bergh. Pap.	35,50	37,00
Besouw, van	29,00	29,00
Free Record	20,80	20,80
Groenendijk	29,00	29,00
Grontmij	49,60	49,70
Holland Col.	49,40	49,40
LCI Comput.Gr.	2,30	2,30
Melle, van nrc	59,20	60,00
Nedschroef	60,00	60,20
Ordina Beheer	14,10	14,00
Sligro Beheer	68,70	69,30
Vilenzo	34,80	34,70
Welna	40,00	40,50
Weweler	25,50	25,50

Wall Street

allied signal	73 1/8	74 5/8
amer.brands	33	32 5/8
amer.tel.tel	59 3/8	60 3/8
amoco corp	57 1/2	57 3/4
asarco inc.	19 3/4	19 5/8
bethl. steel	14 1/4	14
boeing co	39	39 1/4
can.pacific	15 3/4	15 3/4
chevron	91 1/2	91 3/4
chiquita	13 1/8	12 7/8
chrysler	42 1/8	41 7/8
citicorp	33	33 1/8
cons.edison	36 5/8	36 1/2
digit.equipm.	40	40
dupont nemours	48 3/4	48 3/4
eastman kodak	61 3/8	62
exxon corp	65 1/4	65 1/2
ford motor	51 3/4	51 3/4
gen. electric	98 5/8	98 7/8
gen. motors	46 3/4	46 3/4
goodyear	40 3/8	41 3/4
hewlett-pack.	75	74 7/8
int. bus.mach.	43 3/4	43 7/8
int. tel.tel.	94 1/4	94 1/2
klm airlines	18 3/4	19 1/8
mcdonnell	82 3/4	82
merck co.	32 1/4	31 3/4
mobil oil	76 7/8	77 7/8
penn central	36 1/2	36
philips	19 1/4	19 1/8
primerica	56 1/2	57
royal dutch	99 1/8	99 7/8
sears roebuck	54	53 1/8
sfe-south.pac.	18 3/8	18 3/4
texaco inc.	63 7/8	64 3/4
united techn.	57 3/4	58
westinghouse	15 3/4	15 7/8
whitman corp	14 1/2	14 5/8
woolworth	25 1/4	25 1/8

Advieskoersen

amerik.dollar	1,830	1,940
austr.dollar	1,21	1,33
belg.frank (100)	5,16	5,46
canad.dollar	1,370	1,490
deense kroon (100)	26,00	28,50
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	2,70	2,95
finse mark (100)	31,05	33,55
franse frank (100)	30,50	33,25
griekse dr. (100)	0,70	0,88
ierse pond	2,50	2,75
ital.lire (10.000)	10,80	12,50
jap.yen (10.000)	176,00	182,00
noorse kroon (100)	24,50	27,00
oost.schill. (100)	15,70	16,23
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0130	0,0200
zweedse kr. (100)	22,00	24,50
zwits.fr. (100)	125,50	130,00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,89275-1,89525
antill.gulden	1,0500-1,0800
austr.dollar	1,2680-1,2780
belg.frank (100)	5,3225-5,3275
canad.dollar	1,43775-1,44025
deense kroon (100)	27,365-27,415
duitse mark (100)	112,4000-112,4500
engelse pond	2,8290-2,8340
franse frank (100)	32,245-32,295
griekse dr. (100)	0,7520-0,8520
hongk.dollar (100)	24,3550-24,6050
ierse pond	2,6525-2,6625
ital.lire (10.000)	11,835-11,885
jap.yen (10.000)	180,330-180,430
nwzeel.dollar	1,0490-1,0590
noorse kroon (100)	25,875-25,925
oostenr.sch. (100)	15,9750-15,9850
port. escudos (100)	1,0850-1,1250
spaanse pes. (100)	1,3910-1,4010
zweedse kr. (100)	23,385-23,435
zwits.frank (100)	128,075-128,125
e.c.u.	2,1445-2,1495

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	246,70	248,60
id excl.kon.olie	233,80	234,90
internationals	248,80	251,40
lokale ondernem.	246,50	247,80
id financieel	201,20	202,30
id niet-financ.	291,10	292,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	375,90	378,90
id excl.kon.olie	333,60	335,10
internationals	396,00	400,10
lokale ondernem.	353,20	355,10
id financieel	325,90	327,70
id niet-financ.	388,90	391,00

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	127,80	129,00
internation	129,60	130,30
lokaal	127,10	128,30
fin.instell	152,20	152,80
niet-financ	122,20	123,50
industrie	124,90	126,40
transp/opsl	95,30	96,10

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22,330-22,930, vorige 22,450-23,050, bewerkt 24,530 laten, vorige 24,650 laten
Zilver onbewerkt 250-320, vorige 255-325, bewerkt 360 laten, vorige 370 laten.

Dow Jones

Industrie 3652,09 + 13,13

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	65,00	261	2,00	2,60
abn amro	c okt	67,50	938	1,20	1,60
abn amro	c jan	65,00	1216	3,20	3,80b
abn amro	c jan	67,50	1273	2,40	2,70b
abn amro	c j96	52,50	660	14,50	15,30
dsm	p okt	95,00	226	3,10	3,00
dsm	p jan	100,00	255	8,30a	7,70
eoe	c sep	355,00	281	5,60	7,30
eoe	c sep	360,00	1058	3,70	4,70
eoe	c sep	365,00	213	2,20	2,80
eoe	c sep	370,00	292	1,40	1,70
eoe	c okt	340,00	344	18,90b	21,00b
eoe	c okt	360,00	379	6,60	8,00
eoe	c jan	370,00	510	8,90	10,00
eoe	p sep	340,00	467	1,50	1,10
eoe	p sep	350,00	818	3,70	2,70a
eoe	p sep	355,00	547	5,80	4,50
eoe	p sep	360,00	224	8,70	6,60
eoe	p okt	290,00	1015	0,50a	0,30
eoe	p okt	330,00	259	1,80	1,50
eoe	p okt	345,00	805	4,60	3,70
eoe	p jan	280,00	581	1,00a	0,80
eoe	p jan	350,00	393	10,20a	9,00
fokker	c jan	20,00	266	2,50b	3,20
gist	c okt	45,00	433	3,40	4,70
gist	c okt	47,50	433	2,20	2,80
gist	c okt	50,00	495	1,30	1,60
hein	c okt	180,00	251	7,40	8,80
ing	c okt	70,00	290	1,90	1,90
ing	c jan	65,00	508	6,40	6,50
ing	c j96	55,00	382	16,50b	16,70
klm	c sep	37,50	232	0,50	0,80
kpbt	c okt	37,50	433	1,30	1,40
kpbt	p okt	37,50	230	2,50	2,10
nll	c nov	103,00	2045	7,50a	7,60
nll	p nov	109,00	250	0,90	0,70
olie	c sep	190,00	217	1,80	3,00
olie	c okt	185,00	302	4,30	6,00
olie	c okt	190,00	550	2,20	3,20
olie	c jan	195,00	220	3,40	4,40
olie	c o97	145,00	219	45,80	47,10
olie	p apr	185,00	216	7,00a	5,30
phil	c okt	30,00	305	6,60	6,60
phil	c apr	40,00	303	1,90	1,80
phil	c o96	35,00	554	7,50a	7,40
unil	c okt	195,00	208	8,50	8,90a
unil	c o97	185,00	225	40,90	40,60
unil	p okt	190,00	275	1,90	1,70
unil	p jan	190,00	275	4,50	4,00
unil	p jan	200,00	209	9,00a	7,70b

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto's

Te koop MERCEDES BENZ 280 TE 6 cyl. autom., vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-321251.

Te koop Mitsubishi COLT 1.2 EL, nieuw model '85, 3-drs, ƒ 3.850,-. ☎ 046-522689.

Mitsubishi PAJERO benz., geel kent., 112.000 km, bwj. '85, i.z.g.st. 045-412510.

Opel KADETT GSi cabrio met el. kap, bwj. '87, pr. ƒ 24.500,-. Tel. 045-724545.

Te koop Opel KADETT 13 S mod. D, bwj. 1979, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telef. 04492-4485

Te koop Opel KADETT, bwj. '83, pas APK-gek., puntgaaf. Telef. 045-724717.

Opel MONZA 3.0E automaat, 1978, volledig gerestaureerd, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 045-228901.

Te koop Opel KADETT 12N bwj. '82, APK tot juli '94. Telef. 045-257599.

Mooie KADETT Berlina 1600S, '79, automaat, 100% in orde, APK, ƒ 1.250,-. Haesenstr. 34, Landgraaf.

Te k. Opel ASCONA 1.3, bwj. '84, 2-drs, APK-gek.'94 2e eig., ƒ 3.950,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te k. Seat Toledo 1.8 wit 1992; Seat Ibiza 1.5 wit 1989; Seat Malaga blauw '90; Seat Marbella wit '90; Seat Fura rood '84; Ford Escort 1.4 rood '92; Citroën BX wit 1990; Citroën BX 1.6 autom. '91. Autobedrijf CHIARADIA, Trichterweg 122, Brunssum. ☎ 045-212843.

Te koop SUZUKI 750F, bwj. '86, zeer mooi, inruil auto mog. Telef. 045-320457.

Te k. VW POLO, bwj. '84, APK 7-'94, kl. wit, sunroof, alarminst., sport-look, ƒ 4.500,-, uitmuntende st. van onderh. 045-229035.

VW-GOLF, bwj. '82, APK 9-'94, i.z.g.st. ƒ 2.650,-. Telefoon 045-724993.

Te koop GOLF C diesel, bwj. '85, zeldzaam mooi. Telef. 045-228604.

Te koop VW GOLF GTi 16V '86, tornadorood, 102.000 km, verlaagd, lm-velgen, orig. schuifdak, i.z.g.st., pr. f14.000,-. Tel. 04759-2406.

Te k. van Volvomedewerker VOLVO 440, bwj. 4-'92, km. st. 12.000, div. extra's, rood, ƒ 23.500,-. ☎ 045-210751.

Te koop VOLVO 240 stationcar, wit, 5-drs, bwj. '84, LPG, APK-gek. 4-'94, div. extr., pr.n.o.t.k. ☎ 045-412610.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. ☎ 045-222675.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar. 045-720200.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

Te k. gevr. AUTO'S en bedr. auto's, ook met schade of reparatie. Steskensstr. 39, Stein. Telef. 046-332160.

Te koop Nissan 100 NX, T-bar, extra pakket, als nw., rood, vr.pr. ƒ 29.000,-. Telefoon: 046-521084.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: BMW 320i Bauer TC '85; Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; VW Passat CL diesel '84; Ford Escort XR3 '86; Renault F6 bestel '85; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; VW Passat Variant GL 11-'82; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; Mitsubishi Cordia SR '84; BMW 315 '82; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 nw. model '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Pontiac Grand Le Mans V8 '81; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Renault 9 GTL 5-bak, '82; Opel Kadett 1.2 S '83; Opel Kadett 12S '79; BMW 1502 '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 u., zat. 10.00-17.00 u.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra combi '84; Ford Granada Combi '85; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Kadett 13S Sedan '86; Ascona '84; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '83/'85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Chrysler Le Baron '79; Mercedes 280 S '78; Verlengde Lindeln 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te koop SUZUKI Swift 1.3 GL, wit, bwj. 2-'90, 3-drs, 48.000 km, ƒ 14.995,-. Tel. 046-523166 na 17.30 uur.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Te koop PEUGEOT 205 GTi cabrio 1.6i, bwj. '87. Telefoon 045-444868/441121.

Caravans

Donderdag rekreatie-koopavond. Pak nu uw voordeel op = op. O.a. Porta-potty toilets nu 20% voordeel, tv-ant. 12/220 V v. ƒ 159,50 nu vor ƒ 69,50; luchtbed v. ƒ 39,95 nu v. ƒ 19,95; koelbox 40 ltr. v. ƒ 599,- nu v. ƒ 449,-; gas barbecue nu 10% voord.; dakschuifterras met raamluifels; campingmeubel; windschermen etc. etc. Tevens door eigen import zeer aantrekkelijk geprijsde luxe oerdegelijke Deense Larsen caravan voortenten, verder nagenoeg alle onderdelen, accessoires en campingbenodigheden. Voor service en kwaliteit is uw adres: DE OLDE Caravan b.v., Sittard, ind.park Nrd. Dr. Nolensln 141, tel. 046-513634.

Te k. TOURCARAVAN Chateau Cantara 6-pers., compl. ƒ 8.950,-. ☎ 04498-52078 na 18 uur 51345.

Te koop Bürstner Holiday 4300 TN, bwj. '92, luifel, res. wiel en gasfles, i.z.g.st., ƒ 13.950,-. ☎ 04754-85676.

7 TOURCARAVAN i.z.g.st. o.a.: Fedon 126 '87 ƒ 3.950,-; Corgere 360 '83 ƒ 4.500,-; Kip 460 '80 ƒ 3.250,-; Sting 550 '81 ƒ 2.250,-; Roda '81 ƒ 1.950,-; Eiffelland 320 '77 ƒ 1.700,-; Dethleffs 8 mtr. tandemasser '83 ƒ 6.250,-. Vouwwagen Alpenkreuzer ƒ 700,- '84. 045-323178.

Te k. TOURCARAVAN Chateau 385 Elite, lichte rechter voorschade, '83, pr. ƒ 1.500,-, ijsk., kachel, tent, geschikt voor opbouw camper. Tel. 045-323178.

Te koop AVENTO 355 TL deluxe '86, 2-3 pers., met keuringsrapp. VVN, incl. toebeh. 046-521763.

Watersport

Te koop JETSKI Bombardier bwj. '82, kl. paars, vr.pr. ƒ 10.500,-. 045-274078.

(Brom)fietsen

Ruime voorraad BATAVUS fietsen. Inruil mogelijk. Olthof tweewielers speciaalzaak, Marisstr. 14, Geleen-zuid. Telef. 046-749237.

Te koop HONDA MT 125cc, vele extra's, vr.pr. ƒ 1.150,-. Telef. 045-427700.

Te koop MOUNTAINBIKE nw.pr. ƒ 1.125,- vr.pr. ƒ 525,-. 7 mnd. oud. In nw.st. Na 18.00 uur 045-461930.

Vakantie

ZONNIG SLOVENIE
10 dagen met excursies en halfpension. Overnachting op heen-en terugreis. Speciale prijs ƒ 599,- vertrek 3/9 nog enkele plaatsen.

COSTA VALENCIA
12 dagen met excursies en halfpension. Overnachting op heen-en terugreis. Veel zon voor een speciale prijs ƒ 850,- vertrek 8/9 nog 8 plaatsen vrij!

Kristal Reizen: Garantie voor een fijne vakantie. Bel 073-131491 gratis reisgids.

Te huur voor de maand september uniek gelegen WOONARK, woonkamer/keuken, toilet/badk./slpks met vissteiger, prachtig uitzicht, dichtbij Brasermermeer/Westeindeplas/Kagerplassen plm. 15 km v.d. kust. ☎071-217866 / 01713-17313.

Campers

Te koop CAMPER Fiat Ducato bwj. '87, in prima st. Tel. 045-229480.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDEN-. kippen en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

Te koop weg. omst. hed. 3 PONYPAARDEN. Rennemigerveldweg 70, Heerlen.

Te koop langharige TECKEL, teef, 4 mnd, met stamboom, ƒ 350,-. Telef. 045-213401.

In/om de tuin

KINDERKOPPEN alle soorten, goedkoper dan in Ned. Zutendaal 09-32.89.611290.

TV/Video

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Goede KLEUREN TV'S. Zeer grote sortering v.a. ƒ 95,- met garantie. Reeds 25 jaar. TV Occasion centrum Geel. Grasbroekerweg 25, Heerlen. ☎ 045-724760.

Te koop gevr. VIDEOCAMERA, ook stereotoren en video. Telef. 04406-12875.

Opleidingen

Op Dansles!
Reserveer nu uw plaats bij:
NBD
Dansinstituut
Rien en Betty Decker
Hubertusstraat 77, Beek.
☎ 046-373273. Open dagen op zondag 29 aug. en zondag 5 sept. vanaf 19.00 uur. Geopend voor alle belangstellenden.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Start 11-09-1993 met een kursus voor het chauffeursdiploma. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

PIANOLESSEN van gediplomeerd pianodocente, (DM/UM). ☎ 045-424432.

Te koop gevr.

Te k. gevr. ROMNEYLOODSEN, Nissenhutten en units. Tel. 01891-15603 of 18368.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Huish. artikelen

Te k. DIEPVRIESKIST en ijskast, hoog model; ladendiepvries. 045-216876.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te k. eiken SALONTAFEL ƒ 75,-; kinderwagen ƒ 65,-, z.g.a.nw. ☎ 04450-4369.

Rijles

Hoe snel wilt u uw rijbewijs? Bepaal uw eigen tempo. De flexibele opleiding van ANWB en Bovag-erkende verkeersschool Theo van BENTUM laat elke cursist zijn of haar eigen tempo bepalen. Voor het motor, auto, vrachtauto-rijbewijs. Tussen 2 wkn. en 3 mnd. kan iedereen slagen. Tev. chauffeursopl. en motorverhuur. Voor inl. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. 045-217487, fax. 045-229370.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt
Rodahal Kerkrade
Zaterdag 18 en
Zondag 19 september
Huur een kraam, ƒ 45,- per dag.
Bel 01640-57521.
Zondag uitsluitend particulieren.

Diversen

Nieuw voor Limburg
Discount voor
veiligheidsschoenen
nergens goedkoper
werkkledingshop Wijzenbeek
Corneliusln. 24, Heerlen-Heerlerheide, ☎ 045-220769.
Donderdag koopavond. Parkeren voor de deur!

SPORTMASSEUR voor sport- en ontspanningsmassage. Maand. t/m vr. 9.00-21.00 uur. 75 min. voor ƒ 30,-. Volg. afspr. 043-640182 Masseo Ulestraten.

Senioren aufgepasst! Ab 1.9. täglich wechselende MITTAGSTISCH in gemütlicher Runde für ƒ 8,-. Anmeldung tel. 045-354669.

65-plussers opgelet! Vanaf 1-9 dagelijks afwisselende LUNCH in gemoedelijke sfeer voor ƒ 8,-. Aanmelden: tel. 045-354669.

Te koop HONDEREN, org. luxaflex, Bahamabeige brxh. 2.60x1.80 mtr., t.e.a.b. Telef. 045-751978

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

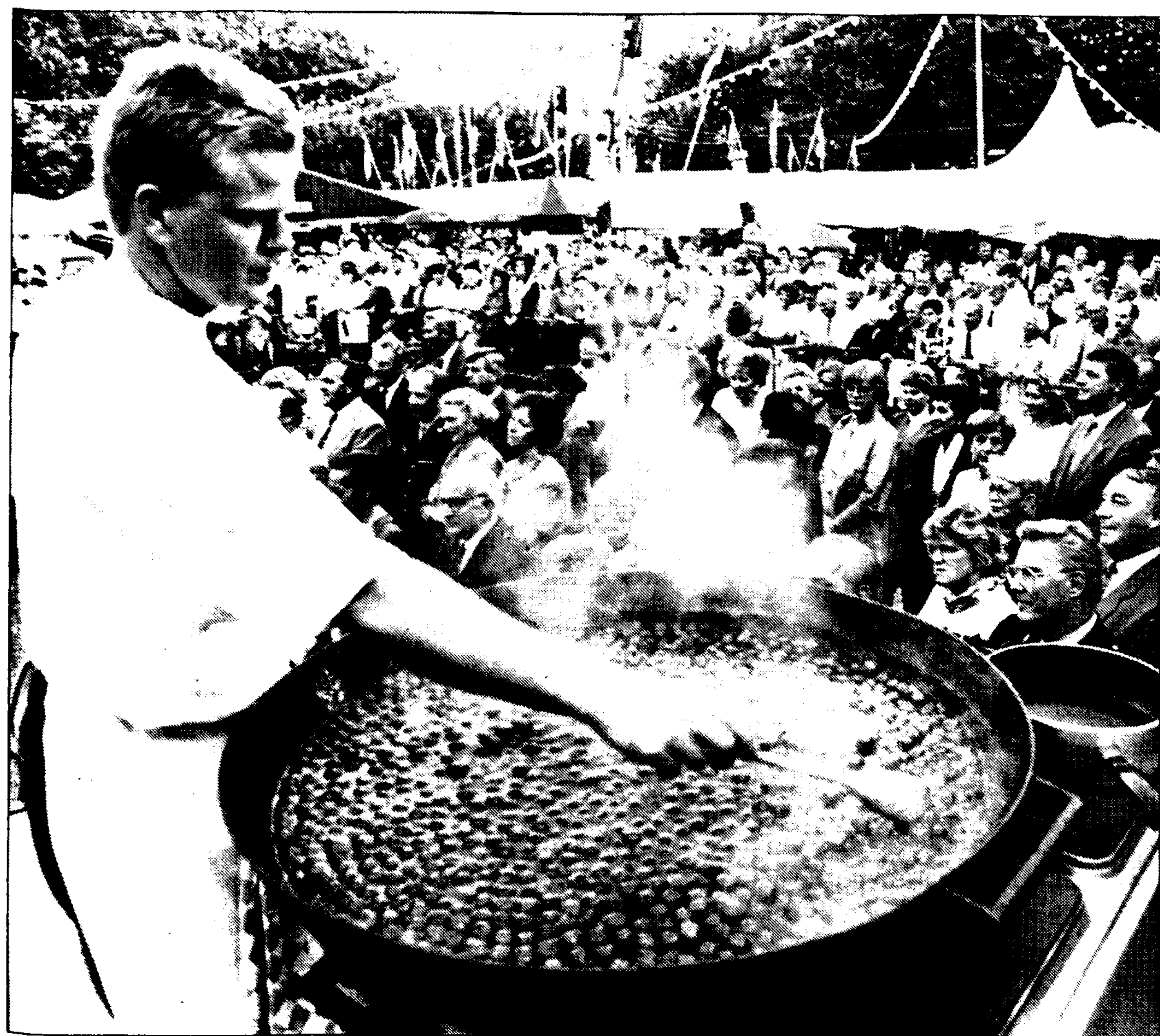
Zonnebank/-hem

Nieuw! Pas geopend grootste zonne-vak ciaalzaak in de re GOERGEN zonnehem Nog steeds met spec laire openingsaanbieding Alles met 3 jaar gar Rijksweg Noord 97, S 046-583002 (oude Smeco t.o. ziekenhuis).

Huw./Kennism.

ALLEENSTAANDE: he gezellige dans- en con avond met DJ Richard Chalet Treebeek. Toeg boven 30 jaar, legitim verplicht. Het bestuur.

Voor Piccolo's zie verder pagina 26

● Drukte op het Preuvenemint van vorig jaar. Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

Twaalfde Preuvenemint begint vandaag

Dertig restaurants midden op Vrijthof

Van tarbotroomsoep tot warm pekelvlees, van ossehaas brochette tot saté, van sashimi tot broodje kaas. Lekkerbekken kunnen vanaf vanavond tot zondag hun hart ophalen op het twaalfe Preuvenemint in Maastricht. Dertig restauranthouders schotelen het publiek het resultaat van hun kookkunsten voor.

Op het Vrijthof zijn complete restaurantkeukens opgebouwd. Behalve koks van een aantal Limburgse toprestaurants zullen ook traiteurs, slagers, studenten van de hogere hotelschool, bakkers en koks van eetcafés gerechten aan het publiek presenteren. Bezoekers kunnen gewoon een broodje aan de kraam eten of aanschuiven aan een keurig gedekte tafel.

Nieuwe deelnemers dit jaar zijn restaurant De Hamert in Wellerlooi, Prinses Juliana in Valkenbug, Japans specialiteitenrestaurant Fen Kuan, lunch-café-diner Gambrines en Hoes Zeguers.

Zoals gebruikelijk worden de hapjes niet met guldens betaald maar met Preuvenelappen. Eén lap kost dit jaar een gulden. Per lap gaat 17 cent naar het organiserend Struyskommitee, dat het zoals gebruikelijk ter beschikking stelt ter ondersteuning van een goed doel. Dit jaar zal voor de tweede maal 200.000 gulden uitgekeerd worden aan de 'stichting platte zaal', om te komen tot een multiculturele zaal voor Maastrichtse volkscultuur.

Het culinair evenement wordt opgeluisterd door een muzikaal programma. Vanavond zijn er optredens van de Rico Zoroh Band en de Nachraove. De officiële opening is om 20.15 uur. Vrijdag is het Preuvenemint van 16 tot 2 uur geopend en maken het Seniorenorkest, Swing Design en Veer Twie hun opwachting op het podium. Zaterdag duurt het eetfestijn van 12 tot 2 uur en zal het optreden van Beppie Kraft om 22.30 uur voor velen het hoogtepunt van de avond zijn. Verder treden die dag de Genie-kapel, High Sierra Jazz Band, Lou Fijten Show Band en Duo Ammezasie op.

Op zondag, de laatste dag, duurt het Preuvenemint van 1 tot twee en staan het Maastrichts Salon Orkest, Mixed Harmony, Kappes Kook, Peanuts en Les Chaupiques op het programma.

Het Preuvenemint heeft voor de eerste keer een duidelijk thema: 'De kunst van het genieten'. Dit zal in diverse stands terug te vinden zijn, en in de Dominicanerkerk waar een expositie van vijf Maastrichtse schilders is ingericht; Chrit Rousseau, Huub Dassen, Guus Giero, Jan Nelissen en Marli Hommel. De tentoonstelling is van donderdag tot en met zondag van 10 tot 22 uur geopend.

Het Theater aan 't Vrijthof speelt met kindervoorstellingen in op het Preuvenemint. Vrijdag en zaterdag presenteert Kevin Brooking om 16 uur zijn voorstelling 'Ondersteboven'. Zaterdag en zondag is er de poppenvoorstelling Mitta Fritta om 14.30 uur. De entree voor een voorstelling bedraagt twee Preuvenelappen.

korte toer

DONDERDAG 26 AUGUSTUS

HEERLEN: Stadswandeling met gids, vertrek om 14 uur, tevoren aanmelden bij VVV of Emmastraat 3.

EPEN: IVN-wandeling met gids, start om 19 uur bij VVV-kantoor.

ZATERDAG 28 AUGUSTUS

HEERLEN: Straattheater op de markt in Hoensbroek vanaf 15 uur.

BRUNSSUM: Parelmarkt, jaarmarkt met oude ambachten van 10 tot 17 uur.

ZONDAG 29 AUGUSTUS

NUTH: St.-Servatiusmarkt in Vaesrade van 10 tot 18 uur bij café Oad Voasje.

HEERLEN: Open Dag stichting Hee-Art in het Thermenmuseum vanaf 10 tot 15 uur met om 14 uur concert De Perelaar.

HOUTHEM: Luikse Markt in Houthem Valkenburg van 11 tot 18 uur.

VAESRADE: Rommelmarkt van 10 tot 18 uur.

GULPEN: Rondleiding om 11 uur in de monumentale Neubourger-watermolen aan de Molenweg.

VAALS: IVN-middagwandeling, vertrek om 14 uur bij kerk Lemiers.

DINSDAG 31 AUGUSTUS

BRUNSSUM: IVN-dagwandeling bij Baraque Michelle (B). Vertrek om 8.30 uur Lindeplein Brunssum en om 9.45 uur parkeerplaats Baraque Michelle.

MECHELEN: VVV-wandeling, vertrek om 14 uur bij VVV-kantoor.

MEERSSEN: Rondleiding door grotten van Geulhem, vertrek om 18.45 uur bij VVV-kantoor.

Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen buiten ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

Middeleeuwse sfeer proeven langs Romantische Strasse

Het rijke leven van Augsburg

Velen kennen het zuiden van Duitsland alleen van blikken door het autoraam op de Autobahn, daarbij in ijltempo op weg naar de Oostenrijkse bergen of Italiaanse zon. Voor wie Duitsland op een rustiger manier wil ontmoeten is er de zogeheten Romantische Strasse. Deze route tussen Würzburg en Füssen (bij de Oostenrijkse grens) verbindt dorpen en steden die vaak nog in middeleeuwse sferen verkeren. Augsburg is daar een mooi voorbeeld van.

DOOR EDWARD DE VRIES LENTSCH

Over de Romeinse 'Via Claudia Augusta' rijdt de vakantieganger het vijftig kilometer zuidelijker gelegen Augsburg binnen. Deze 250.000 inwoners tellende geboorteplaats van de families Mozart en Brecht vraagt om een meerdaags verblijf. Augsburg werd al 15 voor Christus ten tijde van Keizer Augustus gesticht en is dus een van Duitslands oudste steden. Van die Romeinse invloed is weinig meer terug te vinden. Wel andere Italiaanse trekjes.

De stad dankt een groot deel van haar huidige aantrekkingskracht aan de handel en wandel van de even steenrijke, als machtige familie Fugger. Die hadden de kunst van het keiharde zakendoen afgekeken bij de Italiaanse Medici's. Hun huizen verraden ook de uit dat land overgewaaide renaissance-stijl, met name het Damenhof in het huis van Jakob Fugger is daar een mooi voorbeeld van.

Rond 1500 waren vorsten bij Fugger & Co. kind aan huis om geld te lenen voor hun oorlogen. In ruil daarvoor verkreeg Fugger landgoederen en mijnen, van de Oostzee tot aan Spanje. Augsburg groeide uit tot een middeleeuwse wereldstad. Een financieel machtscentrum. Niet voor niets waren er ooit 260 zilver- en goudsmeden actief.

Stad binnen stad

Een 'sociaal' overblijfsel uit die tijd is de 'Fuggerei'. Een ommuurde stad binnen de stad waar arme, Augsburger katholieken in 152 rijtjeshuizen onderdak kregen, om te voorkomen dat ze gingen bedelen in het centrum. Bijzonder voor die tijd: de genummerde huizen en de gescheiden opgang voor benedenen bovenwoning (privacy). Tegen een jaarhuur van DM 1,72 (de waarde van een dukaat) wordt de Fuggerei nu bewoond door ouderen die traditiegetrouw elke avond in de kapel bidden voor de familie Fugger. De poorten van de Fuggerei gaan nog steeds 's avonds om tien uur dicht. Laatkomers moeten een boete betalen (vijftig pfennig) of tot zes uur 's ochtends wachten.

Het Augsburg van nu is een gezellige winkelstad die uitnodigt tot een speurtocht langs de vele historische (kunst)schatten. De binnenstad kan het beste te voet worden verkend. Er lopen verschillende met bordjes overzichtelijk gemarkeerde routes door de stad.

Zeker de moeite waard is het barokke Schaezler-paleis (met een schitterende rococo-balzaal vol wandvullende spiegels en kandelaars vol scheefhangende kaarsen) aan de Maximilianstrasse. Ook de aangrenzende staatsgalerie heeft talrijke, bijzondere drieluiken. Pronkstuk is het portret van de even sobere als rijke Jakob Fugger, gemaakt door Albrecht Dürer.

● Italiaanse invloeden tekenen zich af in het 'Damenhof' van het Fuggerhuis in Augsburg. Foto: GPD

Een greep uit de tientallen monumentale gebouwen: het in renaissance-stijl gerestaureerde Raadhuis (met een overdadige gouden zaal), de Dom (met een oudste glasschilderingen van Duitsland, verschillende vier profeten) en de Synagoge (jugendstil). Op steenworp afstand ligt het klokkenmakersdorpje Friedberg dat trots is op zijn klokkenmuseum.

Een culinaire belevenis is een 'middeleeuws feestmaal' in de 'Welser Küche' aan de Maximilianstrasse. De vette hap van vroeger is vervangen door smakelijk zevengangen-diner dat passend wordt begeleid door een zanger of een luitspeelster. Helemaal vrijblijvend is het aanschuiven overigens niet. Er gelden bepaalde eetregels die met een knipoog worden nagespeeld. Het bestek bestaat uit een groot mes dat tevens dienst doet als vork en tandenstoker. Met de handen eten en slurpen geen bezwaar, als er van elke gang maar een deel op het bord blijft liggen voor de armen. Overtredingen worden bestraft met de schandpaal, waar je alleen vrij komt als je vaak genoeg gekust bent door de medegasten...

Zuidelijker op de route ligt Landsberg, een schilderachtig stadje dat haar middeleeuwse karakter grotendeels binnen de restanten van de stadsmuren heeft kunnen houden. Beeldbepalend zijn verder de vele (kerk) torens in de stad en de rivier de Lech die pal voor de stad over een circa zeventig meter brede dam dendert. Net zoals in zovele plaatsjes langs de Romantische Strasse valt het ook in Landsberg weer op, hoeveel aardige 'weetjes' verborgen liggen achter de doorgaande wegen van het stadje.

Vanaf de stadsmuur is een mooie indruk te krijgen van de middeleeuwse bebouwing. Dan komt ook de gevangeniskoepel in het vizier, waar Adolf Hitler in 1924 zijn 'Festungshaft' uitzat, na het mislukken van de greep naar de macht.

Heksen

Ook het Hexenviertel is een plek met een geschiedenis. Aan het einde van de vorige eeuw vestigden zich daar jonge kunstenaressen uit München. Vanwege hun lange (en voor die tijd) moderne haardracht werden ze heksen genoemd. Volgens de overlevering dankten ze die naam vooral aan de vrouwen van Landsberg die bang waren dat hun echtgenoten anders al te veel belangstelling voor de dames zouden ontwikkelen.

De grootste attracties aan de voet van de alpen zijn de kastelen Hohenschwangau en Neuschwanstein waar de 'sprookjeskoning' Ludwig II voet- en sleesporen in de sneeuw achter liet. Tienduizend bezoekers per dag zijn geen uitzondering. Maar in de bossen rond de Alpsee is het volgens de lokale gids mogelijk om binnen tien minuten alleen te dolen.

De kastelen liggen vlakbij Füssen, een plaats op 'steenworp afstand' van de beroemde skischansen van Garmisch-Partenkirchen. Füssen is een mooi startpunt voor een tochtje door Oostenrijk, dat via de Plansee naar Linderhof, een klein spectaculair jachtslot van Ludwig, leidt. De trekpleister is vooral bijzonder door het landschapspark met watervallen, vijvers en terrastuinen, en elk uur spuit een gigantische fontein.

150-miljoenste bezoeker op Eiffeltoren

De Eiffeltoren, het meest bezochte monument van Frankrijk, verwacht over enkele dagen de 150-miljoenste bezoeker. De gelukkige staat een bijzondere dag te wachten, zo deelde het bedrijf dat de Parijse attractie beheert maandag mee.

De 150-miljoenste bezoeker wordt verwacht tussen 28 augustus en 2 september, afhankelijk van de drukte de komende dagen. De gelukkige wordt een speciale ontvangst bereid en krijgt cadeaus waaronder een auto.

Het beroemde monument van Franse ingenieur Alexandre Gustave Eiffel, die was gespecialiseerd in grote staalconstructies waarvan men eind vorige eeuw de bouw onmogelijk achtte, onthaalde in 1953 de 25-miljoenste bezoeker en de 100-miljoenste in 1983.

Jaarlijks stappen 6 miljoen bezoekers tegen een entreeprijs van 52 franc, 18 gulden, in de liften van de Eiffeltoren, die in 1889 werd geopend tijdens de Wereldtentoonstelling.

Bij slecht weer zijn er dagelijks 5.000 à 8.000 bezoekers, bij mooi weer kan dat oplopen tot 30.000.

Voor tiende keer Hiswa te Water

Jachtbouwers en -imorteurs presenteren het nieuws op vaargebied tijdens de tiende Hiswa te Water, die van 31 augustus tot en met 5 september in Amsterdam wordt gehouden.

In totaal liggen er tijdens deze tentoonstelling 325 zeil- en motorjachten afgemeerd tussen het Scheepvaartmuseum en het Centraal Station. Daarbij zijn elf wereldprimeurs. Plaats van handeling is traditioneel het Nautisch Kwartier aan de Prins Hendrikkade naast de ingang van de IJ-tunnel.

De Hiswa te Water krijgt internationaal een steeds glansrijker reputatie. Twintig procent van alle bezoekers komt uit het buitenland, zeventig procent komt zich oriënteren op de aankoop van een schip, zo is komen vast te staan uit de laatste Hiswa's te Water, die gemiddeld zo'n dertigduizend bezoekers hebben getrokken.

● De Hiswa te Water trekt jaarlijks tienduizenden belangstellenden. Foto: GPD

Groei 'krijgskundig toerisme' Nederland

Toeristen hebben deze zomer massaal voormalige slagvelden, vestingwerken en legermusea in ons land bezichtigd. Bovendien hebben zich veel vrijwilligers gemeld om militaire objecten te onderhouden en toegankelijk te maken. Dit verklaart een woordvoerder van de Stichting Menno van Coehoorn, die zich inzet voor het behoud van verdedigingswerken in Nederland.

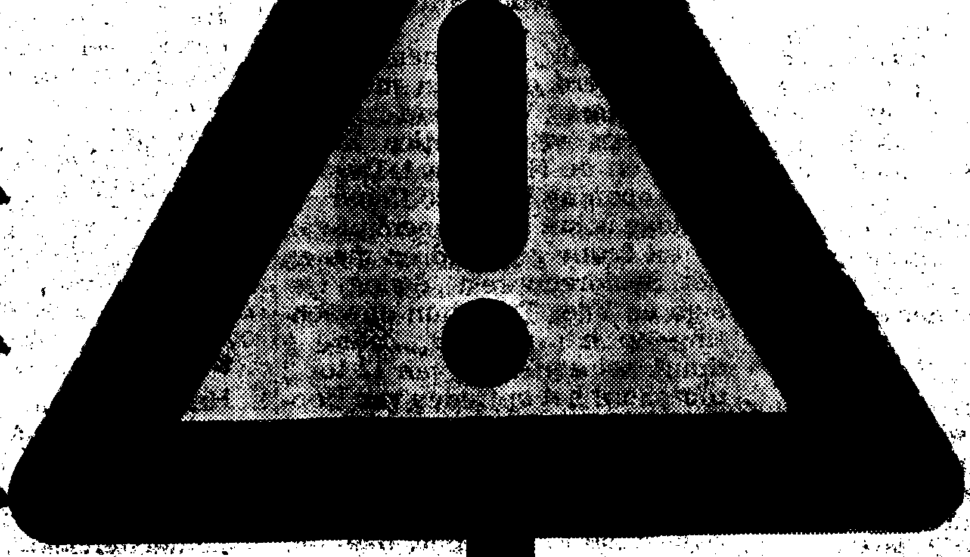
De groei van het 'krijgskundige toerisme' is deels te verklaren uit de komende herdenkingsjaren 1994 en 1995. In Arnhem en Nijmegen zijn nu al de hotels volgeboekt voor de herdenking in september '94 van de slag om de Rijnbrug. Het is dan vijftig jaar geleden dat deze 'slag om de brug te ver' plaatsvond. In '95 wordt herdacht dat een halve eeuw geleden de Duitsers zich overgaven en een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog.

Diverse vestingwerken in Nederland zijn inmiddels ingericht als musea. Het Fort Hoek van Holland zag deze zomer het aantal belangstellenden verdubbelen, en zelfs het afgelegen Kornwerderzand op de Afsluitdijk boekte een groei van 6000 naar 8000 bezoekers.

De bunkers uit de jaren '30 bij Kornwerderzand zijn een goed voorbeeld van de nieuwe belangstelling van Nederlanders voor hun militaire verleden. Voorzitter F. Jongepier van het Kazemattenmuseum Kornwerderzand: „We zien vooral veel jonge Nederlanders komen, die willen weten wat er bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog hier is gebeurd. Ook veel Duitsers komen hier. We zijn daarnaast erg blij met het grote aantal vrijwilligers dat zich heeft gemeld. Die hebben we hard nodig, omdat de vrijwilligers die dit museum nu onderhouden al in de zeventig zijn."

Voorzitter A. van Sluiters van de Stichting Menno van Coehoorn over de plotse belangstelling voor het militaire verleden: „We leven in een onzekere tijd, en dan gaan de mensen zich weer daarvoor interesseren." Toch is het 'krijgskundige toerisme' nog onderontwikkeld in Nederland, aldus Van Sluiters: „Wij zijn al blij als we militaire werken in stand weten te houden. Het toegankelijk maken voor bezoekers komt op de tweede plaats."

Pas op, meer betalen hoeft niet.

Benco instant cacao pot à 400 gram elders 3.25 bij ons 2.99

Goudband koffiemelk tray à 10 cups elders 1.19 bij ons 99

Nicolet hagel melk of puur, zak à 400 gr elders 2.35 bij ons 1.99

Vlokkie chocoladevlokken pak à 200 gram elders 1.19 bij ons 99

Conimex Ketjap Manis flesje à 250 ml elders 2.39 bij ons 1.99

Teo dessertsaus kers, aardbei of chocolade, flesje 150 ml elders 1.65 bij ons 1.19

Perfekt appelmoes blik à 850 gram elders 1.19 bij ons 99

Bonduelle Franse hele sperziebonen literblik elders 2.29 1.99

Bavaria Malt bier krat 24 x 0,3 liter Let op onze prijs 13.95

Granforno soepstengels pak à 125 gram elders 1.19 bij ons 99

Hela curry ketchup grote flacon à 800 ml elders 5.35 bij ons 4.89

Resi frituurvet pak à 1000 gram elders 3.19 bij ons 2.98

Inex zuiveldrink aardbeien of frambozen, literfles elders 1.49 bij ons 1.39

Inex houdbare slagroom pakje à 0,2 liter elders 1.25 bij ons 99

Peijnenburg grote ontbijtkoek pak à 500 gram elders 2.55 bij ons 2.19

pak à 150 gram elders 0.59 bij ons 49

PCD doppinda's zak à 500 gram elders 2.59 bij ons 1.99

Bar-le-Duc cassis fles à 1 liter elders 1.65 bij ons 1.39

Bar-le-Duc citroen fles à 1 liter elders 1.25 bij ons 99

3-es sinas of cola lichtgewicht fles à 1,5 liter elders 1.55 bij ons 1.39

Orina appelsap pak à 1 liter elders 1.19 bij ons 99

Dash Ultra pak à 2 kilo elders 16.49 14.99

W.C. eend mild of plus flacon à 750 ml elders 3.39 bij ons 2.99

Brillo schuursponsjes doos à 10 stuks elders 2.45 bij ons 1.99

Philips gloeilampen 25-40-60 of 75 watt 99

Sanitas toiletpapier pak 4 rollen elders 1.35 bij ons 99

Wilt u vanaf deze week heel goed opletten bij Jan Linders. Dan kunt u namelijk extra voordelig uit zijn. Want vanaf donderdag 26 augustus vindt u kriskras door onze winkel schapkaartjes met een uitroepteken. En die kaartjes betekenen: "Pas op! Meer betalen hoeft niet". Want dit artikel is gegarandeerd altijd super voordelig. Als u al die voordelen bij elkaar optelt, kunt u tientallen guldens besparen. En dat is mooi meegenomen, zo vlak na de vakantie. Bovendien maakt u tot en met dinsdag 31 augustus ook nog eens kans op 'n pakket gratis boodschappen t.w.v. ruim 80 gulden. Hoe? Door het totaal-gewicht te raden van het boordevolle wagentje in onze winkel. Bij 't wagentje kunt u een wedstrijd-formulier verkrijgen. Veel succes!

Koopmans pannekoekmix 2e pak HALVE PRIJS 74

De Fines ... 1.69

... shampoo ... 2e fles HALVE PRIJS 2.42

Croky chips pak à 200 gram 2e zak HALVE PRIJS 94

Goudappeltje of Appelsientje 3 ... 0,2 liter 1.79

... 1.45

Diamant frituurvet 5.50

Perfekt halfvolle koffiemelk 1.39

Nivea Fontaine plus 2 in 1 shampoo 3.95

Jacobs ... koffie pak à 250 gram 3.19

Iglo kabeljauwfilet 5.98

Campina Yogho Yogho 3.95

Hoel Bam wit, bruin of volkoren ... 99

6.50

Melkunie boerenland ... 1.39

Délice magere vruchtenyoghurt 1.19

Melkunie magere yoghurt 1.10

Kaas van 't mes: Gouwenaar of Gouwenaar light 500 gram 7.95 6.45

... 2.95

Grand'Mère koude schotel van Jan Linders 1 kilobak 5.90 5.50

Lichtgezouten runderrookvlees per 100 gram 3.65 2.75

... per 100 gram 3.45

... per 500 gram 12.95

Grote slagersloempia's ± 200 gram per stuk nu 2 stuks voor 3.50

Grote slagers knakworsten ± 80 gr per stuk nu 5 stuks voor 3.00

10.00

Lamskoteletten per 100 gram 2.45

Bami Pangang kant & klaar 1 kilo 16.95

Sappige handperen 1.95

2.49

2.98

1.95

Nieuwe Oogst ... appelen 2½ kilo 2.95

... 1.98

Verse ... 1 kilo 2.45

Dikke witte druiven, 1 kilo-ong 3.98

Prijzen zijn geldig van donderdag 26 t/m zaterdag 28 augustus 1993.

jan linders

't Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs.

Nederland 1

Ncrv/IKON/KRO
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Knuffelen/niet willen.
18.33 Parker Lewis. Amer. jeugdserie. Afl.: The Parker chronicles.
Parker is helemaal in paniek. Zijn dagboek is gestolen en daarin staat nogal wat informatie die niet voor andermans oren bestemd is.
19.01 (TT) Nieuw leven, 5-delige documentaireserie over het voortbestaan in de natuur. Afl. 5: Jong leven.
Deze aflevering besteedt aandacht aan een succesvolle 'opvoeding'. Jonge dieren hebben tal van dingen nodig om te kunnen overleven. Sommigen eten vis, anderen vlees of insecten. Maar wat hebben ze nog meer nodig? Waardoor wordt bepaald wie van de ouders van de jonge dieren zorgt en zijn er omstandigheden waarin mannetjes melk kunnen produceren? Hoeveel van het gedrag wordt bepaald door instinct en wat is aangeleerd?
20.00 (TT) Journaal.
20.27 Jessica Fletcher. Amerikaanse detectiveserie.
Een bevriende toneelschrijver vraagt Jessica om hulp. Hij ziet zijn overleden vrouw door het huis rondwaren.
21.17 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
21.47 Wilde ganzen.
21.55 Prisoners of childhood, 4-delige Engelse serie over het kind in de volwassene. Afl.3 : Ruby.
Het lukt een jonge succesvolle fotografe niet om haar behoefte aan liefde en genegenheid te uiten. Een terugkeer naar haar jeugd, met een tirannieke vader en een in een inrichting opgesloten moeder, moet uitkomst brengen.
22.37 Werelden: een positief geluid (Singing positive).
Franse documentaire. In 1978 werd in San Francisco een zangkoor opgericht voor homosexuele mannen. Sindsdien zijn meer dan 100 koorleden overleden aan aids.
23.26-23.31 Journaal.

Nederland 2

EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.20 Ik weet het beter. Spel.
18.45 Peter. Korte sketch op straat.
18.55 Kelly. Australische jeugdserie. Afl.: De autodiefstal.
Danny raakt betrokken bij een poging een auto te stelen, maar Kelly weet de diefstal te voorkomen. Robbo, de leider van de dievenbende, steelt de auto van zijn ouders en krijgt prompt een ongeluk. Robbo beseft dat hij te ver is gegaan.
19.19 Ronduit muziek. Concert van diverse Amerikaanse gospelartiesten.
19.45 Overal en nergens: Vuilnisvat New York. Serie reportages.
Vandaag over daklozen. 'Er zijn geen ondankbaarder mensen dan daklozen. Maar ze hebben niemand meer. En daarom heb ik weer medelijden met ze'. Gene Huddleson heeft in New York een tehuis voor daklozen. Jan van den Bosch zocht haar op en maakte een portret van deze bijzondere vrouw. Als baby wordt Gene door haar moeder weggegeven aan de buren. Wanneer ze volwassen is, vertrekt ze naar New York. Ze trouwt en krijgt zes kinderen. (herh.).
20.21 (TT) De verstilde wereld van de Hebriden. Documentaire over de Hebriden-eilanden.
21.15 Vers van de pers. Nieuwsquiz.
21.40 (TT) De dynamiet-dynastie. Reportage over het familiebedrijf Loizeaux dat zich specialiseert in het opblazen van bruggen en gebouwen.
22.28 Het geheim achter Songs of praise.
Documentaire over het succesvolle Engelse tv-programma Songs of praise.
22.53 Lichtsporen. Serie over het evangelie in de kunst.
Afl. 1: De Amerikaanse calligraaf Timothy Botts en de vroeg-Ierse evangelieboeken.
23.23 Effectief besturen. Voorlichtingsprogramma.
23.28-00.03 Journaal.

Nederland 3

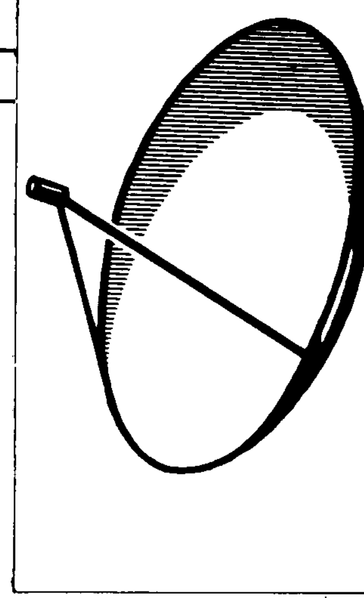
Vara
08.53-09.00 Nieuws voor doven.
18.00 Journaal.
18.17 Da's lachen. Tekenfilms.
18.34 Lingo. Spelprogramma.
19.02 Oppassen. Nederlandse comedy. Afl.: Skien in de Krokus.
Anna wil op wintersport. Er ontstaat nogal wat onduidelijkheid over wie er precies meegaat. Opa Henry twijfelt aan Annas verantwoordelijkheidsgevoel. Of Opa zelf verantwoordelijk is....? Herh.
19.30 Working it out. Nieuwe Amerikaanse comedyserie over een gescheiden, alleenstaande vrouw met kind en gescheiden, alleenstaande man zonder kind. Afl.: Afspraakje met hindernissen.
Nadat beiden een extreem zware dag achter de rug hebben, ontmoeten David en Sarah elkaar in het restaurant. Terwijl David telefoneert, bestelt Sarah alvast een salade waarmee de ellende pas echt begint.
20.00 The untouchables. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Brian de Palma. Met: Kevin Kostner e.a.
Elliot Ness, een jonge FBI-agent, is vastbesloten de illegale praktijken van Al Capone aan te pakken. Samen met de oude rot in het vak, Jimmy Malone, de jonge strijdlustige George Stone en de jurist Oscar Wallce bindt hij de strijd aan tegen het kwaad. (herh.).
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal. Met hockey voor vrouwen om Champions Trophy.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.04 De speurder (Der Fahnder), 13-delige Duitse politieserie Afl.: Familiebanden.
Faber en Suzanne vieren samen met Harald en Stefanie de opening van hun café. Tijdens het feest komt een onbekende man binnen die Harald geld toestopt. De volgende dag wordt de man dood aangetroffen in zijn auto.
23.59 Natuurmoment. Serie over natuurmonumenten. (herh.)
00.05-00.10 Nieuws voor doven.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei.
06.30 RTL Classique.
07.00 Nieuws.
07.05 Scooby Doo.
07.30 Nieuws.
07.35 Yogi Bear.
08.00 Nieuws.
08.06 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Soap. (herh.).
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
09.35 Secrets. Amer. serie. (herh.).
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. (herh.).
11.15 RTL text-radio.
11.45 RTL shop. RTL club shopping.
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.00 Assignment munich. Amerikaanse speelfilm uit 1972.
Een obscure bareigenaar in West-Duitsland helpt de Amerikaanse regering het goud dat in de Tweede Wereldoorlog gestolen werd terug te vinden.
14.40 600 spel. (herh.).
14.50 General Hospital. Soapserie.
15.35 RTL shop. RTL club shopping.
15.45 Santa Barbara. Amer. soap.
16.15 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
17.00 Love boat. Amer. serie. (herh.).
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Secrets. Amerikaanse serie.
18.40 The bold & the beautiful.
19.00 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer. Door: John Bernard.
20.00 Full house. Comedyserie. (herh.).
20.30 Soundmixshow..
22.00 Showtime. Met o.a. onthullende interviews met Sharon Stone en Ron Brandsteder.
22.35 Columbo. Amer. serie. (herh.).
00.15 Laatste nieuws.
00.30 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.15 As the world turns. (herh.).
02.00 General Hospital. (herh.).
02.45 De thuiswinkel. (Home shopping).
03.15 Nachtprogramma.

België/TV 1

17.25 De wasbeertjes (Raccoons) Canadese tekenfilmserie. Afl.26.
17.52 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.237.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Afl.756.
18.35 Secrets, 65-delige serie. Afl.62.
19.03 Buren (Neighbours). Afl.1181.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 De huisdokter (Praxis Bülowbogen), 20-delige Duitse serie. Afl. 19: Tijd heelt geen wonden.
20.55 De préhistorie. Montageprogramma rond muziek en actualiteiten vanuit het oogpunt van bekende Vlamingen. Vandaag: Jan Van Rompay.
21.25 Panorama. Vandaag: Kinderen voor volwassenen. Een reportage over kinderhandel.
22.25 Tips voor trips.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Kijk uit. Verkeerstips. Vandaag: Helmpje helpt! (Fietshelm).
23.00 Night court, Amerikaanse comedy-serie. Afl.7 : Walk, don't wheel. Wanneer Harry een afspraakje met een gehandicapt meisje misloopt voelt ze zich afgewezen. De Reeders, een plattelandsfamilie, drijft het team van rechter Stone tot de rand van de waanzin.
23.50-23.55 Coda. Vandaag: La flute enchantée van Ravel, uitgevoerd door Sonja Burowski-Tusor, zang en het Muntorkest o.l.v. Marc Soustrot.

België/RTBF 1

16.42 Vacaturebank. 16.40 Nouba nouba. Kinderprogramma met tekenfilms en series. 17.45 Allo Béatrice, 3-delige serie. Afl. 2: Charmant weekend. 18.50 Monsieur Belvedere. Serie. Afl.: La lettre. 19.15 Clip dynam'hit. Muziekprogramma. 19.30 Nieuws en weerbericht. 20.10 Autant savoir. Magazine. Vandaag over de kwaliteit van wild. 20.35 Elémentaire, mon Cher... lock Holmes (Without a clue). Amerikaans-Engelse speelfilm uit 1988 van Thom Eberhardt. Met: Michael Caine e.a. 22.20 Télétourisme. Toeristisch magazine. 23.00 Coup de film. Filmmagazine. 23.10 Weerbericht en laatste nieuws. 23.25-23.30 24 h sur les marchés. Internationaal beursnieuws.

België/Télé 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.10 Autosport. WK rally vanuit Nieuw-Zeeland. 20.37 Zie België/RTBF 1. 22.19-22.54 Nieuws, weerbericht en beursberichten.

België/TV 2

20.00 Schooltv: Biologie anders bekeken, 7-delige serie over biologie. Afl. 5: De grote trek - De weg terug.
20.25 Tekens. Serie kunstdocumentaires. Vandaag: Pieter Paul Rubens
21.25 Tips voor trips.
21.30 Journaal en sport.
22.00-23.30 Ik ben de heer van het kasteel (Je suis le seigneur du chateau). Franse speelfilm uit 1988 van Régis Wargnier.
Met: Jean Rochefort e.a.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Clowning around, jeugdserie. **10.35** Why don't you? (herh.). **11.00** nws. **11.05** Playdays. (herh.). **11.25** Run the risk. **11.50** The O-Zone. Popmuziekprogr. **12.00** nws. **12.05** The High Chaparral. Amer. westernserie. (herh.). **12.55** For the love of it. **13.00** nws. **13.05** Pop goes summer. Vandaag een portret van Dionne Warwick. **13.25** UK summer Special Olympics. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** For the term of his natural life, miniserie. **17.10** Orville and Cuddles. **17.15** The all new Popeye show. **17.35** Dizzy heights. (herh.). **18.00** Newsround. **18.10** Record breakers. **18.35** Neighbours. (herh.). **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Top of the pops. **20.30** EastEnders. **21.00** Nature detectives. **21.30** Crime limited. **22.00** nws. **22.30** Burden of proof, Afl.1. **00.10** Spenser for hire. Misdaadserie. **03.15-03.45** BBC Select.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Ghostwriter. (herh.). **09.40** Under sail. (herh.). **10.00** ■ Radio City revels. Amer. speelfilm. **11.30** Nothing sacred. Amer. speelfilm uit 1937. **12.40** ■ Thom thar hills. Amer. slapstick uit 1934. **13.00** ■ The Laurel and Hardy murder case. Amer. slapstick uit 1930. **13.30** A girl named Ratih. Filmportret. **14.20** Bertha. (herh.). **14.35** Discovering birds. Serie over vogels. **15.00** nws. Aansl.: The English woman and the horse. **16.00** nws. Aansl.: Aussies. **16.50** nws. **17.00** Muziekportret van o.a. de Amer. jazzmusici Shorty Jackson. **17.30** Intern. showjumping. **18.00** Int. showjumping. Vervolg. **19.00** Father Goose. Amer. speelfilm uit 1964. **21.00** Notes and queries with Clive Anderson. **21.30** The travel show. **22.00** A bit of Fry and Laurie. **22.30** Pandora's box. **23.30** Newsnight. **00.15** No stiletos. **01.00** Jumpcuts. Weekendoverzicht van de Open University. **01.05-01.35** Open University.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Eurogolf. (herh.). **10.00** WK Atletiek. (herh.). **12.00** Surfen. (herh.). **12.30** Eurofun. (herh.). **13.00** WK Atletiek (Thriathlon) (herh.). **14.00** Snooker. The World Classics. **16.00** Golf. Open Duitse Kamp. **18.00** Badminton. **19.00** Basketbal-magazine. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Olymp. magazine. **20.30** Autosport. Formule 3000 wedstrijden. (herh.). **21.30** Autosport. EK Rallycross. **22.00** Voetbal. Kwalificatiewedstrijden WK'94. **23.00** Tennis. Hoogtepunten uit het ATP-circuit. **23.30** Boksen. **01.00-01.30** Eurosportnews.

Duitsland 1

05.55 Käpt'n Blaubär.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Tagesschau.
09.03 Dallas. Afl.: Scheidung. (herh.).
09.45 JOYrobic. Afl. 10.
10.00 Tagesschau.
10.03 Wie wurden Sie entscheiden?
10.45 ZDF-info Verbraucher. Vandaag o.a. Makkelijker leren met een hersenmachine?
11.00 Tagesschau.
11.03 Es ist nicht alles Gold was glänzt, tv-film. Afl. 2.
12.40 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 eene meene mopel. Magazine.
14.30 Der Traum vom Clown, Afl.4.
14.55 Philipp. Afl.: Wunschträume.
15.00 Tagesschau.
15.03 Quak! Natuurmagazine.
15.30 Talk täglich. Talkshow.
16.00 Tagesschau.
16.03 Streifzug durch die Mark.
16.30 Durchgehend warme Küche (In de Vlaamse Pot). Afl. 12.
17.00 Tagesschau.
17.05 punkt 5 - Länderreport.
17.15 (OO) Der Dünnbrettbohrer (Home improvement), comedyserie.
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 en 18.00 (TT) Praxis Bülowbogen, serie. Afl. Afl.: Inselträume.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Der Fahnder, misdaadserie.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Monitor.
20.59 Tagesthemen-Telegramm.
21.00 (TT) Der 7. Sinn. Verkeerstips.
21.03 Die Gaudimax-Show. Humor.
22.00 Nonstop Nonsens. Sketches.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Leonard Bernstein. Portret van deze Amerikaanse componist.
00.25 (OO) Vier x Herman. Comedy.
00.50 Tagesschau.
00.55 Des Teufels Saat (Demon seed). Amerikaanse science-fictionfilm uit 1977 van Donald Cammell.
02.25-02.30 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. In Portugal. Afl.: Steinzeit.

Duitsland 2

05.55 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Guten Appetit. Culinaire tips.
14.00 Sommerstag. Met om:
14.00 Peter ist der Boss, 10-delige Duitse serie. Afl.: Ein Gast kommt selten allein.
14.30 Jack Holborn, 6-delige avonturenserie. Afl.6. Bron:Naar de roman van Leon Garfield.
15.20 Pfiffikus. Kinderprogramma.
15.50 Logomobil. Kinderprogramma.
16.00 Logo. Jeugdjournaal.
16.08 Heute-Schlagzeilen.
16.09 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert (Star Trek - The next generation). Amerikaanse sf-serie. Afl.: Die letzte Mission.
16.58 Je früher der Abend.
17.00 Heute, sport en weerbericht.
17.15 Länderjournal. Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
18.05 Bony und sein Kommissar, 13-delige misdaadserie. Afl.: Schuldig durch Geburt. Aansl.: Guten Abend.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Felix und zweimal Kuckuck. Duitse serie. Afl.: Tantchens Geburtstag.
20.15 Menschen. Magazine rond bijzondere gebeurtenissen.
21.00 WISO. Sociaal-economisch magazine.
21.45 Heute-journal.
22.15 Doppelpunkt. Discussieprogramma. Vandaag over gezinnen met veel kinderen.
23.15 Mit meinen heissen Tränen, Oostenrijks-Duits-Zwitsers tv-film. Afl.3 : Winterreise - Herbst 1828.
Met de dood voor ogen woont Franz Schubert in een klein kamertje bij zijn broer, waar hij zijn laatste muziekstukken schrijft. Voor zijn vrienden en aanhangers is zijn muziek zijn tijd zo ver vooruit dat deze niet meer toegankelijk is. Als een bezetene schrijft Schubert tijdens de laatste weken voor zijn dood composities die tot de mooiste van de muziekgeschiedenis behoren.
00.50 Heute.
00.55-02.25 ■+OO) Die 317. Sektion (La 317e section). Franse speelfilm uit 1964 van Pierre Schoendoerffer.

Duitsland 3 West

09.00 ARD-Morgenmagazin. **09.55** Aktuelles aus dem Videotext. **10.00** Tele-Gym. **10.15** Tele-Tennis. **10.30** Menschen Hautnah. **11.15** Keinem wurde es leichtgemacht. **12.00** Das Recht zu lieben. **12.30** Lebensweg? Portret. **13.00** Opernhochburg Bielefeld. Documentaire. **13.45** Telepraxis. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Geschichten vom Alltag. **15.00** Fenster-Platz. **16.00** (TT) Gott und die Welt: Diskuthek. **16.30** Winterberger Schwebeträume. **17.00** (TT) Die Sendung mit der Maus. **17.30** Abenteuer Wildnis. Aansl.: Vorsicht! **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Econ. magazine. **18.45** Reg. magazine met o.a. sport. **19.20** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Heisse Schwenks und scharfe Schnitte. **20.15** Zeitreise. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** (OO) Calamity Jane and Sam Bass. Amer. speelfilm uit 1949. **22.35** Menschen - Hautnah. **23.05** Monitor im Kreuzverhör. **23.50** Rockpalast Classics. **00.35** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.59 Heute abend in Südwest 3. **15.00** Hallo, wie geht's? Thema: Ohrgeruis. **15.15** Ohne Filter extra: Solomon Burke und Band. **16.00** Crazy Motor Show. **16.30** Menschenjagd am Rio Grande. **17.00** Zeit der Rosen. **17.28** Mein Papa sagt... **17.30** Die Sendung mit der Maus. **17.58** Einer für alle - alle für einen: D'Artagnans Rückkehr. **18.22** Philipp. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** ....immer mehr ins Meer. Vandaag over de vervuiling van de Noordzee. **19.05** Hallo, wie geht's? Thema: Tongkanker. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Die Sendung mit dem Stier - ein starkes Stück Europa. **21.00** Nieuws. **21.15** Politik am Donnerstag: Perspektiven. **21.45** Sportmagazine. **22.30** Kulturzeit Et Zetera. **23.15** ■ Chronik armer Liebesleute (Chronache die poveri amanti). Italiaanse speelfilm uit 1954. **01.00** Ohne Filter extra: John Campbell und Band. **02.00** Laatste nieuws. **02.05** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttelevisie.
09.00 Der Chef (Ironside), misdaadserie. Afl.: Wahre Gerüchte. (herh.).
10.00 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.
10.30 Der Preis ist heiss. Spelshow.
11.00 Riskant! Spelprogramma.
11.30 Familienduell. Spelprogramma.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Springfield Story (The guiding light). Amer. soapserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara). Amer. soapserie.
14.10 Notruf California (Emergency), serie. Afl.: überredet. (herh.).
15.00 Mord ist Ihr Hobby (Murder, she wrote). Amer. misdaadserie. Afl.: Die Jagd nach dem Manuskript.
16.00 Hans Meiser. Talkshow. Vandaag: Und dinnen wartet der tüchtige Hausmann.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie. Afl.: Das Partywettrüsten.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children). (herh.).
18.00 Elf 99. Live-magazine.
18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport.
19.10 Explosiv - Das Magazin.
19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten.
20.15 Ein Job für's Leben. Comedy. Afl.: Das Appartement in Neukölln.
20.45 Hilfe, meine Familie spinnt. Duitse comedyserie. Afl.: Stefanie.
21.15 Notruf. Dramatische reddingsacties. (herh.). Aansl.: RTL aktuell.
22.10 Sssnake. Amer. horrorfilm uit 1973 van Bernard L. Kowalski. (herh.). Aansl.: RTL aktuell.
00.00 L.A. Law - Classics (L.A. Law). Amer. advocatenserie. Afl.: Julius, der Salamander. (herh.).
01.00 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children). (herh.).
01.35 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie.
02.10 Der Chef (Ironside). Amer. misdaadserie. (herh.).
03.05 Hans Meiser. (herh.).
04.00 Explosiv - Das Magazin. Magazine. : Barbara Eligmann. (herh.).
04.25 Mord ist ihr Hobby (Murder she wrote), misdaadserie. (herh.).
05.30 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● *Sean Connery, Kevin Costner en Charles Martin Smith (vlnr) in 'The Untouchables'. (Nederland 3 - 20.00 uur).*

SAT 1

05.15 The young and the restless. (herh.). **06.00** Ontbijttv met früh ran, sport. **09.15** Neighbours. (herh.). **09.40** Trapper John, M.D. (herh.). **10.30** Bonanza. (herh.). **11.20** Riskier' was! (herh.). **11.50** Glücksrad. (herh.). **12.30** The young and the restless, serie. Afl.: Ein brennendes geheimnis. **13.20** Trapper John, M.D.. Amer. doktersserie. Afl.: Danny. **14.15** Neighbours. Afl.: Dunkle Wolken über Scott. **14.45** Bonanza. Afl.: Als Mr. Twilight starb. **15.45** Raumschiff Enterprise (Star Trek), sf-serie. Afl.: Seit es Menschen gibt. **16.45** Riskier' was! **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Reg. programma's. **18.30** Sugarbaker's (Designing women), comedyserie. Afl.: Keine Ehe ohne Narben. **19.00** SAT.1 Newsmagazin. **19.18** täglich ran. Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Die Verschwörer - Im Namen der Gerechtigkeit (Dark justice II). Amer. misdaadserie. Afl.: Nick Marshall vor Gericht. **21.20** Phantastische Phänomene, serie over vreemde verschijnselen. Afl.: Botschaften aus anderen Dimensionen? **22.15** I, accuse/dark avenger. Amer. tv-film uit 1990. Aansl.: TopNEWS. **00.00** The adventurers. Amer. actiefilm uit 1970. **02.30** Raumschiff Enterprise (Star Trek). (herh.). **03.15** Sugarbaker's (Designing women). (herh.). **03.45-05.15** Teletekst.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Peau de banane. Canadese serie. (herh.). **13.30** Cultureel magazine. (herh.). **14.45** Les arts en liberté. Magazine. . **15.35** Autant savoir. Magazine. (herh.). **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. **16.25** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. **18.30** Nieuws. **19.00** Weekbladen-overzicht. **19.05** Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Faut pas rever. **21.00** Nieuws en Eur. weerbericht. **21.40** Savoir plus. Maatschappelijk magazine. Vandaag: Huisdieren. **22.35** Bermuda. Gev. magazine. **23.00** Nieuws. **23.25** Sept jours en Afrique. **23.35** Dites-moi. Gesprek met de psycho-analyticus Guy Corneau. **00.40** Documentaireserie over de Zwitserse film. **01.10** La chance aux chansons. (herh.). **01.45** Le jardin des betes. **01.55** Toeristisch magazine. **02.25** Visions. **02.35** 40x à l'ombre. (herh.). **04.35** Questions pour un champion. **04.55** Faut pas rever. (herh.).

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** Benvenuti sulla terra. Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Le meravigliose avventure di Marco Polo. Speelfilm. **15.55** Papà diventa nonno. Speelfilm. **17.15** I Gummi. **18.00** Nieuws. Aansl.: Appuntamento al cinema. **18.15** Cose dell' altro mondo. Serie. **18.40** Lenny. Serie. **19.10** Good morning, Miss Bliss. Serie. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Giochi senza frontiere. Spelprogr. **22.40** Nieuws. **22.45** Bella estate. **23.30** Emergenza estate. **00.00** Nieuws. **00.30** Mezzanotte e dintorni. **01.15** Nome in codice: Ballerino. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

Super Channel

05.30 Victory. **96.00** Videogenerator. **06.15** Super shop. **06.45** Videogenerator. **07.00** Business tonight. **07.30** Business insiders. Discussieprogr. **08.00** ITN World news. **08.30** The image. Magazine over beeldvorming. **09.00** Super shop. **12.00** Videogenerator. **16.30** On the air. Live showprogr. **18.30** Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: Mirrors of a man. **19.30** Honey West. Amer. misdaadserie. Afl.: In the bag. **20.00** Speedboatraces. **21.00** Modemagazine. **21.30** European magazines. **22.00** ITN World news. **22.30** Close up. **22.48** US Market wrap. **23.00** Talkin' jazz. **00.00** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Econ. nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator. Videoclips.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** VMA spotlight. **10.30** Marijne. **13.00** Simone. **15.30** VMA spotlight. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** VMA spotlight. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Most wanted. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Partyzone. **02.00** Marijne. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: **09.45** CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

BBC 2
11.30 Nothing Sacred (USA,1937). Komedie van William Wellman. Riooljournalist wil furore maken met een serie over een meisje dat bijna dood gaat. Met Carole Lombard en Frederic March.

BBC 2
19.00 Father Goose (USA,1964). Komedie van Ralph Nelson. Man ontfermt zich tijdens de Tweede Wereldoorlog over een aantal kostschoolmeisjes op een eiland in de Stille Oceaan. Met Cary Grant en Leslie Caron. Script werd met een Oscar beloond.

Nederland 3
20.00 The Untouchables (USA,1987).
Gangsterfilm van Brian De Palma. De brave rechercheur Elliott Ness bindt tijdens de drooglegging van de VS de strijd aan met de georganiseerde misdaad. Hoofdrolspeler Kevin Costner wordt volledig van het doek gespeeld door Robert De Niro en, in iets mindere mate, door Sean Connery. Sterker nog, Costner is zo kleurloos dat menigeen die de film in de bioscoop zag, al tijdens het verlaten van het theater zich niet meer kon herinneren hoe Elliott Ness er ook al weer uitzag. Eigenlijk is het Costner, het boegbeeld van 'politically correct' Hollywood, ten voeten uit.

● *Scène uit het prachtige Franse oorlogsdrama 'La 317e Section' met Bruno Cremer (links). (Duitsland 2 - 00.55 uur).*

Duitsland 3 West
21.15 Calamity Jane and Sam Bass (USA,1949). Matige western van George Sherman. Meisje wordt verliefd op bandiet. Met Yvonne De Carlo en Howard Duff.

België/TV 2
22.00 Je suis le Seigneur du chateau (Frankrijk,1989). Melodrama van Régis Wargnier. Weduwnaar gaat samen wonen met weduwe. Hun kinderen maken elkaar het leven zuur. Met Jean Rochefort en Dominique Blanc.

RTL Television
22.10 Sssssssnake (USA,1973). Horrorfilm van Bernard Kowalski. Chemicus voert zijn assistent een drankje waardoor deze geleidelijk in een slang verandert. Met Dirk Benedict en Strother Martin.

Duitsland 1
00.55 Demon Seed (USA,1977). Opmerkelijke thriller van Donald Cammell. Zelfdenkende computers bedreigen de mensheid. Met Julie Christie en Fritz Weaver.

Duitsland 2
00.55 La 317e Section (Frankrijk,1965). Prachtig oorlogsdrama van Pierre Schoendoerffer. Tijdens de oorlog in Vietnam, begin jaren vijftig, krijgt een Franse legereenheid de opdracht zich terug te trekken in de jungle. Tijdens deze aftocht belanden ze in een hel. Film werd in documentaire stijl gedraaid. Schoendoerffer was zelf in Vietnam als oorlogsverslaggever.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 nieuws. 7.07 Tijdsein. 12.07 Echo. 14.05 Dingen die gebeuren. 17.07 Avro Radiojournaal. 20.04 Onbewolkt, 20 graden. 22.04 Tussen de oren. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 VPRO's nachtleven, met om 0.04 Street beats; 3.02 De geruistuin; 4.02 Grand disco classique; 5.02-7.00 Aan de bak.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Goedemorgen Nederland (met om 7.53 Woord onderweg. 8.04-8.15 NCRV's Hier en nu). 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Muziek bij de koffie. 11.04 Plein publiek. 12.04 Vakantie-magazine. (13.04-13.15 NCRV's Hier en nu) 14.04 G'oud & nieuw. 15.04 Reislustig, reislastig. 16.04 Discogram. 16.47 Iets anders. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Poster. 20.04 Music all in. 21.04 Voor wie graag luisteren wil. 22.30 Coulissen. 23.04-24.00 Sesjun.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
Om 7.00. 8.00. 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.07 Het ochtendconcert. I. Arion Ensemble met 2 violen. II. 12.11 Pianomuz. 13.04 Klassiek op vakantie. 14.00 Uit Vara's archief. Omroepork. en Gr. Omroepkoor met sopraan en tenor. 15.45 Gioachino Rossini. 16.00 De Nederlanden: Rococo. 17.00 Zin in muziek. 18.04 KRO Klassiek. 19.30 Het orgel. 20.02 Avondconcert. 22.00 Laudate. 23.00-24.00 Deze eeuw.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Tros Perspectief. 10.02 De duvel is oud. RVU: 11.02 Kleur bekennen. 12.02 Faros. 13.10 De familie Jans(s)en. 14.02 Een leven lang. 15.02 Schuim en as. 17.10 Radio UIT. 18.02 Achtergrondprogramma: 18.02 Nederlands; 18.20 Arabisch; 18.40 Turks. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Club Veronica trend. 22.00 Knoop in je zakdoek. 22.30 De specialist. 23.00-24.00 De familie Jans(s)en.

Omroep Limburg
Op hele uren ANP-bulletin. 7.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten. 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Ruilbeurs met Hubert van Hoof. 12.00 Limburg Aktueel met nieuws en achtergronden. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Horizon, consumentenmagazine. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00 en 7.30 nws). 8.00 Nieuws. 8.10 Bistro & Co. Muziek en culinaire geneugten. 10.00 Nieuws. 10.03 Op zoek naar Oscar. Luisteraars kunnen meedoen aan een radiowedstrijd om ergens in Vlaanderen een beeldje te vinden. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Roddelradio. 14.00 Hitbox. Met aardige cursiefjes van Wiet van Broekhoven. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Over Stuur, wekelijks automagazine. 20.00 Het Narrenschip. Menselijke emoties in het geschreven en gezongen woord. 22.00 Nieuws. 22.05 Het Doosje. Met aandacht voor het Nederlandstalige lied, van de kleinkunst-boom maar ook van de laatste lichting. 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

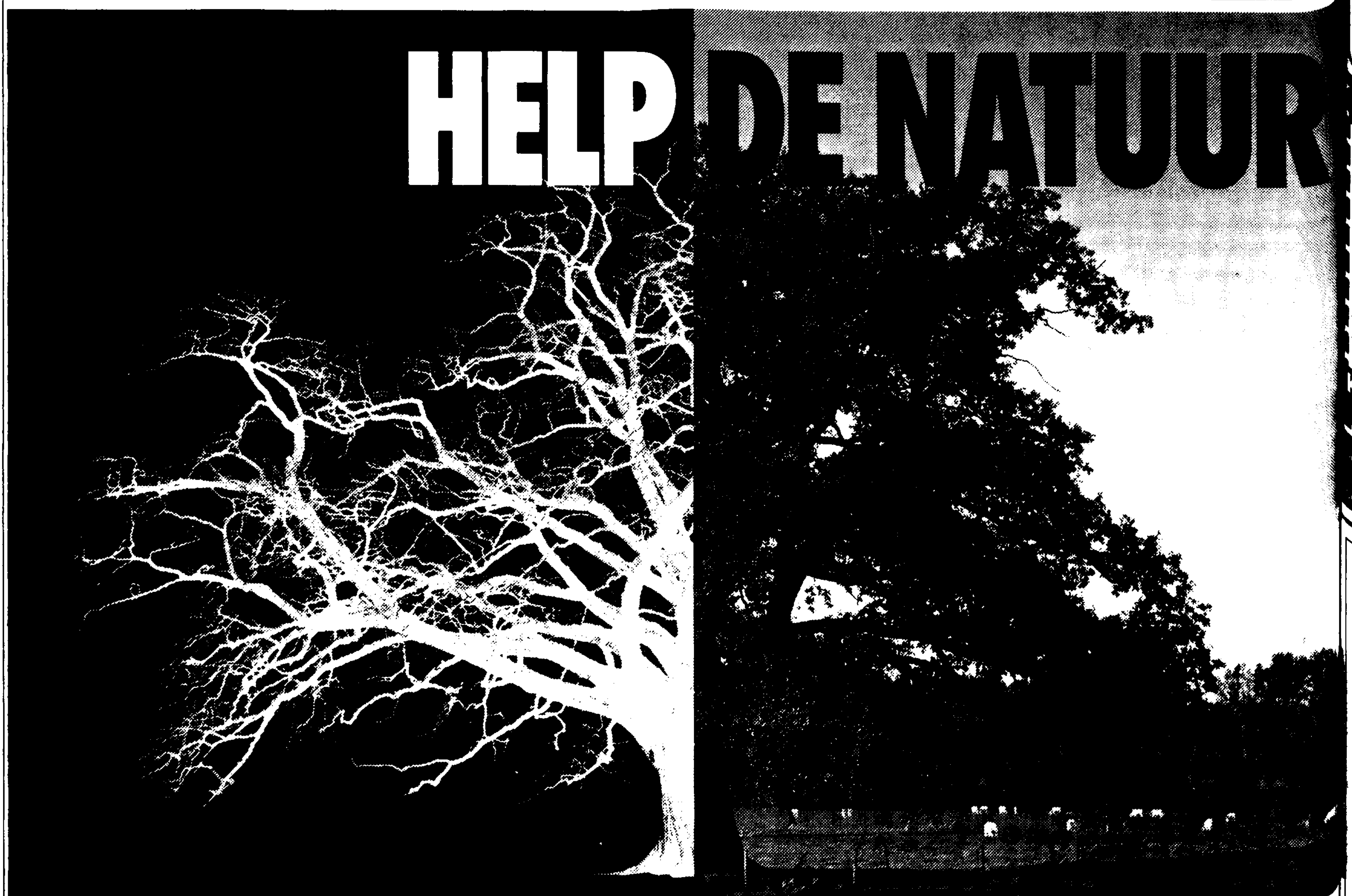
België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück+Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musicbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz à la BRF. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 9.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (nieuws om 7.00 en 8.00 uur). 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws, Zur Sache. 12.07 Gut Aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen. 14.00 Nieuws, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.00 Nieuws. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der tag um fünf. Aansluitend Muzikexpress (18.00 en 19.00 nieuws; 19.30 Ohrenbär). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Muzik zum träumen (22.00 nieuws). 22.30-4.05 Nachtexpress.

129,-
Blazer
H&M
HENNES & MAURITZ

HELP DE NATUUR

Vereniging Natuurmonumenten

imburgs agblad egionaal

Donderdag 26 augustus 1993

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Ruim tweeduizend plaatsen bij rijksdiensten in gevaar

Plannen genoeg voor vervanging banen rijk

Van onze redactie economie

HEERLEN – Het rijk heeft genoeg nieuwe taken die naar Zuid-Limburg zouden kunnen worden gehaald om de afslankingen bij de rijksdiensten te compenseren. Dat zegt burgemeester Jef Pleumeekers van Heerlen, die optreedt als woordvoerder van de in Limburg bedreigde rijksdiensten, de ambtenarenorganisaties en Zuidlimburgse overheden. Gisteren presenteerde Pleumeekers een nota waarin wordt opgesomd welke rijksactiviteiten als vervangende werkgelegenheid naar Limburg kunnen komen.

In deze provincie staan ruim tweeduizend van de 5.500 banen bij de rijksoverheid op de tocht als gevolg van bezuinigingen, inkrimpingen en reorganisaties. Vooral de Oostelijke Mijnstreek raakt in verhouding veel meer rijksbanen kwijt dan de rest van het land. In totaal dreigt deze regio 37 procent van de werkgelegenheid bij rijksdiensten te verliezen. Dat is veel meer dan in andere regio's aan banen bij het rijk verdwijnt.

Pleumeekers heeft begrip voor het feit dat het rijk slagvaardiger en efficienter wil werken, maar vindt het onredelijk dat de economisch toch al zwakke Oostelijke Mijnstreek de meeste werkgelegenheid moet inleveren.

Bij het ABP en CBS in Heerlen, de AID in Kerkrade, de douane, defensiediensten, de Dienst Verkeersongevallenregistratie in Heerlen, het Voedselvoorzienings In- en Verkoopbureau in Hoensbroek, Staatsbosbeheer, de Rijksgeologische Dienst, Staatstoezicht op de Mijnen en de Open Universiteit in Heerlen dreigen in totaal 2025 banen verloren te gaan. Dat zijn er volgens Pleumeekers 1470 meer dan gerechtvaardigd is. Zeker omdat de rijksdiensten hier kwamen als compensatie na de sluiting van de mijnen.

In de gisteren gepresenteerde nota wordt een aantal voorstellen gedaan om het nieuwe verlies aan banen te compenseren. De belastingdienst en het ministerie van Justitie gaan nieuwe activiteiten ontplooien die in totaal 2500 arbeidsplaatsen opleveren.

Wat de samenstellers van de nota betreft, zou een flink deel van die activiteiten naar Limburg moeten komen. Verder zou het ABP vanaf 1996 de zogenoemde Volksverzekering in het kader van het plan Simons kunnen gaan uitvoeren. De Rijksgeologische Dienst en het Staatstoezicht op de Mijnen hoeven niet te verdwijnen wanneer ze als bezuiniging worden ondergebracht in het CBS-gebouw. De AID zou na de fusie met de Economische controle Dienst het hoofdkantoor naar Zuid-Limburg kunnen verplaatsen.

Het defensiekantoor zou zich kunnen gaan bezighouden met personeelswerving voor de vrijwilligerskrijgsmacht. Ook zouden diverse andere nieuwe defensie-onderdelen in Zuid-Limburg gevestigd moeten worden. Het Voedselvoorzieningsbureau in Hoensbroek zou EG-opdrachten moeten krijgen. En de Open Universiteit zou een belangrijker rol kunnen spelen als hoofdvestiging van de Europese Open Universiteiten.

Op 13 september wordt over de kwestie een manifestatie gehouden in de Heerlense stadsschouwburg. De ambtenaren hopen daar de fractievoorzitters Brinkman en Wöltgens van het CDA en de PvdA hoopgevende uitspraken te ontlokken.

wij laten Marokkaanse
meisjes verdrinken
zoals wij anderen
verwijten dat zij
mensen van een ander
ras vermoorden

punaise

Vertrek van beer Jo afsluiting tijdperk

● *Beer Jo op transport naar Rhenen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR ROEL WICHE

MAASTRICHT – Onder het goedkeurend oog van een kleine honderd dierenliefhebbers heeft beer Jo gistermorgen afscheid genomen van de berenkuil in het Maastrichtse Aldenhofpark. De 25-jarige bruine beer, die een nieuw leven begint in het Berenbos van Ouwehands Dierenpark, was de laatste beer die de markante kuil nog bewoonde.

„Het is een echte Maastrichtenaar. Die hebben ook altijd problemen met afscheid nemen." De reacties van de nieuwsgierige toeschouwers op het vertrek van Jo hadden een melancholische inslag. Met het vertrek van de laatste beer verliest Maastricht een attractie die net zo met de stad geïdentificeerd werd als het Vrijthof of de Onze Lieve Vrouwekerk.

Ook de beer zelf schijnt moeite te hebben met het vertrek uit zijn vertrouwde kuil. Nerveus spartelend wordt hij om kwart voor tien in een speciale kooi uit zijn hok getild. Onder het geluid van zoemende tv-camera's wordt Jo in het busje van het Ouwehands Dierenpark gehesen, dat hem naar Rhenen vervoert.

Beerverzorger Gerrit Vrijhoeven pinkt een traantje weg bij het afscheid van zijn oogappel. „Dit is toch een emotioneel moment, hoewel het goed voor Jo is dat hij vertrekt," vindt de 59-jarige Maastrichtenaar. „Zeventien jaar heb ik ze verzorgd, in goede en in slechte tijden. Toen ik begon waren er nog vijf beren, maar een voor een zijn ze weggevallen. En nu is Jo er ook vandoor. Toch de afsluiting van een tijdperk, hè?"

Gelukkig hoeft Vrijhoeven zich geen zorgen te maken over de toekomst van Jo. Bij de dierenverzorgers van Ouwehands Dierenpark is de beer in uitstekende handen. Tijdens een korte stop onderweg vertelt Peter van de Eijk, hoofd dierenafdeling, wat Jo in Rhenen te wachten staat. „De eerste drie weken gaat hij in quarantaine, want we moeten natuurlijk onderzoeken of Jo lichamelijk gezond is. Bloed prikken, een DNA-testje, dat soort zaken. Na twee weken mag hij voorzichtig contact hebben met de andere beren in het bos, zodat hij al een tikje kan wennen," legt Van de Eijk uit.

Zie verder pagina 17
● **Beer Jo ontmoet vier soortgenoten**

'Neem geen taxi van buiten stad'

Taxi's Maastricht weren concurrentie

MAASTRICHT – Met de drukte van het Preuvenemint voor de boeg hebben de Samenwerkende Taxibedrijven Maastricht het publiek in een advertentie in een huis-aan-huisblad opgeroepen niet in taxi's van buiten de stad te stappen.

De ongeveer zeventig Maastrichtse taxi's zijn voor het publiek herkenbaar gemaakt door een achter de voorruit aangebracht stadwapen.

Volgens de acht bedrijven – alleen TCT en Brulltaxi doen niet mee – komt het regelmatig voor dat taxi's van buiten Maastricht klanten oppikken in Maastricht, terwijl de chauffeurs daarvan de weg niet kennen. Het omrijden dat daar het gevolg van is, zou voor rekening van de klant komen, stellen de Maastrichtse taxibedrijven.

„Dat is voor de hele taxiwereld in Maastricht slechte reclame", zegt Nico Hachmang van Estax, de initiatiefnemer van de advertentie. „Laatst had ik een vaste klant voor een ritje Station–Annalaan. Dat kost elf gulden. Een week eerder had hij voor datzelfde ritje nog 26 gulden voor moeten betalen bij een taxibedrijf van buiten, zo vertelde hij. En die verhalen horen we regelmatig."

Volgens Hachmang, zelf vier jaar zelfstandig taxichauffeur in Amsterdam geweest, is de advertentie niet alleen bedoeld als een waarschuwing, maar ook als een signaal aan de beleidsmakers bij de provincie. „Nu is het zo dat bedrijven van buiten Maastricht hier de krenten uit de pap komen pikken. In de weekeinden en tijdens grote evenementen zoals het Preuvenemint komen ze, terwijl je ze niet ziet als het rustig is. Daar is veel onvrede over bij de Maastrichtse bedrijven."

Wettelijk is dat volkomen geoorloofd, sinds de provincie op 14 september 1990 een Taxi-verordening vaststelde die het mogelijk maakt dat alle taxi's uit de hele provincie ook in de hele provincie werk zoeken. Dat systeem heeft regelmatig geleid tot 'taxi-oorlogen'. In Maastricht liepen de emoties begin 1992 nog fors op. Toen werd een aantal taxi's van buiten Maastricht klemgereden.

Taxi-ondernemers van buiten Maastricht willen niet met naam en toenaam in de krant, bang voor de gevolgen. „Voor vijfhonderd gulden naar de koningin en voor duizend gulden naar Onze Lieve Heer, waarbij de 'koningin' staat voor iemand kreupel slaan en 'Onze Lieve Heer' voor het hiernamaals. Dat zijn de tarieven tegenwoordig", zegt een taxi-ondernemer.

De anonieme verhalen hebben enkele duidelijke overeenkomsten. De krenten worden overal weggepikt, niet alleen in Maastricht. „In Sittard komen taxi's uit Geleen, in Heerlen uit Vaals. Als de jongeren in Echt uitgaan, komen allerlei 'vreemde' taxi's daar op af," zegt een ondernemer, die erop wijst dat Maastrichtse taxi's op hun beurt in het hoogseizoen naar Valkenburg rijden.

Een aantal ondernemers wijst er ook op dat het wettelijk is toegestaan om overal klanten te laten instappen. „Het waren voor 1990 de grotere bedrijven die om zo'n regeling vroegen. Nu die er is, zijn het dezelfde bedrijven die er weer vanaf willen", zegt de directeur van een bedrijf. Volgens een ander moet het slecht gaan met de taxibedrijven in Maastricht, als ze een dergelijke noodkreet plaatsen.

Achtervolging in kern Simpelveld

SIMPELVELD – Een auto met onbekenden is gisteren in Simpelveld na een achtervolging met razende snelheid ontsnapt. De auto reed eerder door een politieblokkade heen. Een agent probeerde tevergeefs de banden lek te schieten.

Omstreeks elf uur reed een politiepatrouille achter een Mercedes. Bij navraag bleek dat het kenteken echter op naam van een Honda staat. De kentekens waren in Heerlen gestolen. De politie gaf de auto een stopteken, maar deze verhoogde daarop fors de snelheid.

Diverse politie-patrouilles werden ter assistentie opgeroepen. Een van hen zette de politiewagen dwars op de weg van Bocholtz naar Simpelveld. De agent bleef in de auto, met sirene en zwaailicht aan, zitten en gaf een stopteken.

De auto reed echter met grote snelheid op hem af. Door een sprong zijwaarts kon de agent zich redden. Hij trachtte tevergeefs de banden lek te schieten.

De achtervolging ging verder door de druk bevolkte bebouwde kom van Simpelveld. Dat leverde levensgevaarlijke taferelen op. Volgens de politie mag het een wonder heten dat niemand werd aangereden.

De vluchtauto reed via de Locht naar het Duitse Horbach en Richterich. Daar raakte de politie het spoor bijster. De auto is spoorloos, ondanks dat de Duitse politie diverse patrouilles en een helikopter inzette.

ECD verhuist naar Utrecht

KERKRADE – De Economische Controledienst (ECD) verhuist dit najaar grotendeels naar Utrecht. Hoewel de directie voorlopig in Scheveningen gevestigd blijft, ligt het volgens het ministerie van Economische Zaken voor de hand dat ook die naar Utrecht verhuist als de ECD is gefuseerd met de Algemene Inspectie Dienst (AID) in Kerkrade.

Over de vestigingsplaats van de nieuwe ECD/AID moeten de twee verantwoordelijke departementen, Economische Zaken en Landbouw, het echter nog eens worden. Onder het AID-personeel in Limburg bestaat echter fel verzet tegen verhuizing naar de Randstad van de in het kader van de spreiding van rijksdiensten destijds in Limburg gevestigde AID.

Over een tijdstip voor samenvoeging en definitieve verhuizing naar Utrecht van alle betrokken ECD- en AID-ambtenaren durft de woordvoerder van EZ zich dan ook nog niet uit te laten. Het overleg hierover zal naar verwachting nog wel enige tijd in beslag nemen, terwijl een sterke regionale lobby in Limburg alle mogelijke moeite zal doen de AID in Kerkrade te houden.

Interim-directeur school Voerendaal

VOERENDAAL – De gemeente Voerendaal heeft een interim-directeur aangesteld voor de openbare basisschool in die gemeente. M. Faessen uit Brunssum neemt de taken over van directeur Jo Braeken, tegen wie Voerendaal een ontslagprocedure heeft ingesteld. De gemeente vind Braeken een 'slecht manager'. Volgens de gemeentewoordvoerder heeft Braeken zélf buitengewoon verlof aangevraagd voor de duur van de ontslagprocedure. Hoe lang de afwikkeling hiervan gaat duren is onbekend. Afgelopen maandag gingen overigens de lessen op de school weer van start na de zomervakantie. Alle leerkrachten waren aanwezig.

Sphinx-directeur plots vertrokken

MAASTRICHT – Financieel-economisch directeur J. van de Poel van NV Koninklijke Sphinx treedt op 1 september terug als directielid van die onderneming. Van de Poel onderhandelt met een niet nader genoemd bedrijf om een functie elders te aanvaarden. Hij wenst zijn vertrek niet verder toe te lichten. Ook president-directeur J. van Vliet wil dat niet. Van de Poel trad op 1 augustus 1990 toe tot de directie van het in Maastricht gevestigde Sphinx, producent van sanitair, tegels en badkamermeubelen.

Wereldpremière van nieuw orkest

MAASTRICHT – Het onlangs opgerichte orkest Classical Music Company Orchestra maakt op 19 september in Maastricht zijn debuut met de cantate Una Via Crucis. Het gaat volgens het 41 mensen sterke orkest om een wereldpremière. De cantate is het werk van de Italiaanse componisten Ennio Morricone, Egisto Macchi, Michele Dall'Ongaro en Antonio Poce. Hun landgenoot Sergio Miceli schreef de tekst. Dirigent op 19 september is Peter Santa. Behalve de inmiddels overleden Macchi zijn de scheppers van de cantate allemaal aanwezig bij de uitvoering in het Theater aan het Vrijthof. Het evenement is de afsluiting van het jaarlijkse festival Musica Sacra.

Politie arresteert hennepkweker

BEEK – De politie heeft een bewoner van de Prins Mauritslaan gearresteerd die in zijn achtertuin hennep verbouwde. De man kweekte op een stuk grond van tien vierkante meter ruim 75 hennepplanten. Zelf zegt de verdachte dat hij het zaad van de hennep teelt voor de verkoop. Maar de politie vermoedt dat het om de produktie van hasj ging.

Weer drie klachten tegen genezer

EINDHOVEN/GELEEN – Tegen de 51-jarige man uit Geleen die zich uitgaf als paranormaal genezer en beschuldigd wordt van seksueel misbruik van vrouwelijke patiënten, zijn opnieuw drie klachten ingediend door mensen uit de regio Eindhoven. In totaal zijn nu zes aangiften binnengekomen bij de Eindhovense politie. Tevens meldt een politiewoordvoerder dat er ruim dertig adhesiebetuigingen zijn ontvangen van mensen die pleiten in het voordeel van de man, die woonde in Geleen maar een 'praktijk' uitoefende in Eindhoven. Die steunbetuigingen zijn alle afkomstig van Limburgers. De raadkamer van de Bossche rechtbank heeft bevolen dat de verdachte dertig dagen in voorarrest moet blijven.

Jongeren slaan kind (13) in elkaar

MAASTRICHT – Een 13-jarige jongen in Maastricht is dinsdagavond rond negen uur in de buurt van de Koepelkerk door een zevental jongeren tussen 16 en 18 jaar in elkaar geslagen. Hij liep diverse verwondingen op. De jongen was met een vriend op bezoek geweest op het Sterreplein. Toen ze naar huis gingen, werden ze gevolgd door het groepje dat zich verplaatste op fietsen en snorfietsen. Bij de Koepelkerk kwam het tot gewelddadigheden. Pas toen een voorbijganger stopte, gingen de daders ervandoor.

Omwisselen valse dollars mislukt

ROERMOND – Een 25-jarige vrouw uit Engeland is er niet in geslaagd om bij het Roermondse postkantoor een vals biljet van 100 dollar te wisselen voor Nederlands geld. De loketbediende die het geld ontving, controleerde het biljet op echtheid en concludeerde dat het biljet vals was. Daarop belde de baliemedewerkster met de politie. Deze hield de vrouw aan en nam haar vervolgens mee naar het politiebureau. De vrouw verklaarde dat zij in de veronderstelling was dat het bankbiljet van 100 dollar echt was. Na verhoor mocht ze het politiebureau verlaten.

Man ernstig gewond na val in machine

NEDERWEERT – Een 47-jarige man uit Thorn, werknemer van een recyclingbedrijf in Nederweert, is ernstig gewond geraakt doordat hij in een machine terecht kwam. Hiervoor hadden zij de machine uitgeschakeld met de veiligheidsknop. Waarschijnlijk heeft het slachtoffer tegen de knop aangestoten. Hierdoor trad de machine in werking en werd de Thornenaar naar binnen gezogen. De man raakte ernstig gewond aan zijn linkerarm en hoofd. Hij is via het ziekenhuis in Weert naar Tilburg vervoerd.

o/z

†

„Naar menselijke maatstaven te vroeg", zeggen we dan. Daarin erkennen we dat er andere, hogere maatstaven zijn. In dat weten berusten wij in het overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame papa, zoon, schoonzoon, broer, schoonbroer, oom, neef en vriend

René Creusen

echtgenoot van

Aggie Cordewiner

Hij overleed geheel onverwacht op de leeftijd van 49 jaar.

Kunrade: A.M.W.M. Creusen-Cordewiner
Esther en Bram
Familie Creusen
Familie Cordewiner

24 augustus 1993
Malbergstraat 16, 6367 BV Voerendaal

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade, waarna aansluitend crematie in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk vanaf 10.00 uur.

Avondwake ter intentie van de overledene vrijdagavond om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van onze zeer gewaardeerde collega

René Creusen

afdelingschef Pensioenen en Uitkeringen

Zijn sympathieke en menselijke benadering alsmede zijn altijd open oor voor het wel en wee van zijn medewerkers zullen in onze herinnering blijven voortleven.

Wij wensen Aggie, Esther en Bram veel kracht en sterkte om dit verlies te dragen.

Medewerkers afdeling
Pensioenen en Uitkeringen
van de Sociale Verzekeringsbank
District Maastricht

Maastricht, 24 augustus 1993

"Afscheid nemen is met dankbare handen meedragen al wat herinnering waard is"

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van onze collega

René Creusen

afdelingschef Pensioenen en Uitkeringen

Wij hebben René leren kennen als een echte "Vôlser jung" met aandacht voor de zwakkeren in onze samenleving.

Wij wensen zijn echtgenote en kinderen veel sterkte en kracht om dit verlies te dragen.

[illegible]
Sociale Verzekeringsbank
District Maastricht

Maastricht, 24 augustus 1993

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van

René Creusen

Wij wensen Aggie, Esther en Bram veel sterkte en kracht om dit verlies te dragen.

Bestuur en leden
Personeelsvereniging
Sociale Verzekeringsbank
District Maastricht

Maastricht, 24 augustus 1993

---

†

Na een moedig gedragen ziekte is in zijn 69-ste levensjaar overleden, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en lieve opa

Zef Vromen

echtgenoot van

Mia Widdershoven

Merkelbeek: M.A.J. Vromen-Widdershoven
Merkelbeek: Ger en Fien Vromen-Vaessen
Merkelbeek: Marion en Rob
v. Tilburg-Vromen
Kirstin, [illegible], Kevin, Sylvia
Brunssum: Martha en Karel
[illegible]
[illegible]

25 augustus 1993
Julianastraat 24a, 6447 BD Merkelbeek

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Avondwake vrijdag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

In de parochiekerk van de H. Clemens te Merkelbeek zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op zaterdag 28 augustus om 11.00 uur.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op de r.k. begraafplaats aldaar.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid ontvingen wij het bericht van het overlijden van onze keizer

Zef Vromen

gehuldigd met de
gouden OLS-onderscheiding

Zijn inzet en interesse voor onze vereniging heeft [illegible] in onze dankbare herinnering blijven en wij uiten onze dankbaarheid door hem met [illegible] naar zijn laatste rustplaats te begeleiden.

Onze oprechte gevoelens van medeleven gaan uit naar zijn vrouw en kinderen.

Schutterij St. Johannes en St. Clemens
Merkelbeek

---

†

Als je in je levensstrijd
warmte om je hebt verspreid;
als je iemand, die daar treurt,
hebt getroost en opgebeurd;
als je hielp, wáár dat je kon
aan wat warmte en wat zon;
als je een goed voorbeeld geeft,
dan heb je niet voor niets geleefd.

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, delen wij u met droefheid mede dat, in alle rust, van ons is heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, fijne oma en overgrootmoeder

Thea Stoppel

weduwe van

Christ Litzroth

Ze overleed, na een liefdevolle verzorging in „St. Janshof" te Vlijmen, in de leeftijd van 87 jaar.

Kinderen
Kleinkinderen
Achterkleinkinderen

22 augustus 1993
Corr.adres: Goudenregenstraat 4
5253 BE Nieuwkuijk

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 28 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk H. Johannes Geboorte te Nieuwkuijk, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de parochiebegraafplaats aldaar.

Avondwake ter nagedachtenis aan moeder vrijdag om 19.00 uur in de kapel van „St. Janshof", Kees Klerxstraat 40 te Vlijmen, waarna er aldaar gelegenheid is tot afscheidnemen.

Samenkomst voor de uitvaartdienst om 10.50 uur in genoemde kerk, waar tevens gelegenheid is het condoléance-register te tekenen.

---

†

Tot ons verdriet moesten wij toch nog onverwachts afscheidnemen van

Thea

Bedankt Thea, voor de vele jaren bij ons thuis in Puth.

Ger en Tine Raijters

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als lieve man, goede en zorgzame vader, broer, zwager, oom en neef te hebben gehad, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan

Léon Jeurissen

echtgenoot van

Nettie van Roekel

op de leeftijd van 35 jaar.

In dankbare herinnering:
Limbricht: Nettie Jeurissen-van Roekel
Martin
Geleen: Annie en Wienand
Roger, Amanda
Sittard: Gerrit
Utrecht: Hennie en Ilen
Maikel
Sittard: Marlies en Richard
Remy
Einighausen: Roos en Eddy
Ede: Renée en Roy
Desiree, Kelly, Carmen
Sittard: Tom en Irene

25 augustus 1993
Beekstraat 48
6141 BE Limbricht

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 28 augustus om 10.30 uur in de H. Salviuskerk te Limbricht, gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Vrijdag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30-18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van onze gewaardeerde medewerker

Léon Jeurissen

Wij wensen zijn nabestaanden veel sterkte toe.

Bestuur, directie en medewerkers
WEGOM

Enige en algemene kennisgeving

†

In vrede is van ons heengegaan onze lieve tante en oud-tante

Maria Lanckohr

oud-onderwijzeres te Bocholtz

Zij werd 94 jaar.

Fa. Reinders-Lanckohr
en kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, 24 augustus 1993
Corr.adres: [illegible]straat 34
6371 VW Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Schaesberg, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats te Schaesberg-Eikske.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, vrijdag 27 augustus om 18.15 uur in de kapel van bejaardenverzorgingstehuis De Dormig.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 19.00 tot 19.15 uur.

---

†

Schilderen

Ik weet niet hoe 'k het deed
ik deed het om het doen
toen werd het blauwe blauw
toen werd het groene groen

zo gaat het telkens weer
er is dat ene „iets"
het stuurt mij elke keer
ik zelf ... doe vrijwel niets.

Toon Hermans

In volle overgave is in alle rust van ons heengegaan een bijzonder mens, mijn zorgzame man, onze onvergetelijke vader en toegewijde opa

Marinus Gerardus Frans Dekker

* 17-8-1907 † 21-8-1993

Rotterdam: J.H. Dekker-Bekker
† Bram - † Liene
† Désirée
Tiel: Ina - Cees
Elise - André
Margit - Sjaak

Tiel, 26 augustus 1993
Corr.adres: 4000 HB Tiel. Postbus 6073

De crematieplechtigheid heeft overeenkomstig zijn wens in besloten familiekring plaatsgevonden.

Een onvergetelijke persoonlijkheid en bijzonder mens is ons ontvallen, onze oud-directeur

Marinus Gerardus Frans Dekker

* 17-8-1907 † 21-8-1993

Zijn inzicht, inspiratie en uitstraling zullen wij nooit vergeten.
Aan zijn levenswerk zullen wij blijven bouwen.

Directie, commissarissen
en medewerkers
Houdstermaatschappij Dekker b.v.
en dochterondernemingen in
Nederland, België en Duitsland

IJzendoorn, 26 augustus 1993

De crematieplechtigheid heeft in besloten familiekring plaatsgevonden.

---

†

„God plukt Zijn liefste bloemen het eerst."

Dankbaar voor al het goede en liefs dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u bedroefd mede dat geheel vol overgave aan God en temidden van zijn gezin in zijn eigen vertrouwde omgeving van ons is heengegaan naar het eeuwig leven, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Wil Kerens

Begiftigd met de bronzen erepenning van de gemeente Born

echtgenoot van

Jes Janssen

Hij overleed in de leeftijd van 71 jaar.

In dankbare herinnering:
Born: Jes Kerens-Janssen
Born: Marij Kerens
Born: Jenny Hoffmans-Kerens
Ger Hoffmans
Andrey, Sanne
Berg a.d Maas: Thea Steins-Kerens
Paul Steins
Roosteren: Marleen Lemmens-Kerens
Boy Lemmens
Paul, Maud
Familie Kerens
Familie Janssen

6121 XD Born, 24 augustus 1993
Molenstraat 25

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 28 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Wil zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed en de avondwake van vrijdag 27 augustus a.s. om 18.40 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van ons erelid en medeoprichter

Wil Kerens

Wij wensen de familie veel sterkte toe.

Karnavalsvereniging VIOD Born

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons trouw lid

Wil Kerens

Wij wensen de familie veel sterkte.

Bestuur en leden
supportersvereniging
VV Born

Met grote droefheid namen wij kennis van het plotseling overlijden van ons zeer gewaardeerd bestuurslid

Jan Coonen

Wij uiten onze dankbaarheid voor de vele diensten aan onze vereniging bewezen.
Zijn gedachtenis zal steeds in onze vereniging blijven voortleven.

Nederlandse Skatfederatie

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze oud-collega

Sjef Dormans

Zijn grote betrokkenheid bij onze school zullen wij ons blijven herinneren.

Collega's en vrienden
H. Hartschool, Landgraaf

In alle rust is overleden mijn lieve man, onze vader en opa

Felix Ausems

geboren 29-7-1920 overleden 25-8-1993

echtgenoot van

Riet van den Berg

Geleen: M.P.W. Ausems-van den Berg
Houten: Margreet en Flip
Wessel, Lotte, Noortje
Maastricht: Rob
Geverik: Marlein en Jean-Pierre
Kaspar, Janneke, Reinier
Geleen: Steven en Elise
Saskia, Anne
Den Haag: Jan-Bart
Delft: Michiel

6164 HS Geleen, 25 augustus 1993
St. Jansstraat 13

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op zaterdag 28 augustus a.s. om 12.30 uur in de Christus-Koningkerk, Kluis-Geleen, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 12.00 uur.

Geen bezoek aan huis.

Zij die geen kennisgeving hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Langzaam vervaagden herinneringen,
gleden gedachten weg
en nam u afscheid van ons.

Wij nemen afscheid van onze moeder en oma

Elisabeth Wolters

weduwe van

Joseph van Neer

Zij werd 84 jaar.

Limbricht: Jac van Neer
Annie van Neer-Stox
Joost en Ingrid
Anneke
Limbricht: Marleen van Schendel-van Neer
Hub van Schendel
Frank
Papenhoven: Silvère van Neer
Bea van Neer-Savelkoul
† Roy

24 augustus 1993
Corr.adres: Kommelweg 12
6124 AL Papenhoven

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 28 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Buchten.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Mam zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van vrijdag 27 augustus a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Als wij u vergeten zouden zijn, wilt u dan deze annonce als kennisgeving beschouwen.

Vervolg familieberichten zie pagina 20

---

† [illegible], 67 jaar, echtgenoot van [illegible] [illegible]

† [illegible], [illegible] jaar, [illegible] van [illegible] Corr.adres: C. van Aspeven-van Roij, Bergweg 5, 6093 NJ Leveroy. De plechtige requiemmis zal worden gehouden vrijdag 27 augustus om 10.30 uur in de hoofdkerk van de H. Petrus te Baexem, Heversbergs [illegible]

Na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is na een kortstondige ziekte toch nog onverwacht van ons heengegaan, mijn lieve man, onze dierbare vader, schoonvader, grootvader, schoonbroer, oom en neef

Leopold Pierre Collombon

echtgenoot van

Maria Bertha Francisca Feijts

Hij overleed op 76-jarige leeftijd, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Oirsbeek: M.B.F. Collombon-Feijts
Boxmeer: Jos Collombon
Marie Collombon-Petri
Paul, Marcel
Blitterswijck: Tiny Dirkx-Collombon
Cor Dirkx
Diana, Frank, Carina, Rogier
Familie Collombon
Familie Feijts

25 augustus 1993
In den Daal 16, 6438 JL Oirsbeek

De plechtige uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 28 augustus in de parochiekerk van de H. Lambertus te Oirsbeek om 11.00 uur.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen op vrijdag 27 augustus om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum, Kochstraat 2. Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Met grote droefheid, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons omringde, delen wij u mede, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, onze pap, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Lei Van Loo

weduwnaar van

Johanna Steinbusch

Hij overleed in de leeftijd van 81 jaar, gesterkt met de h. olie.

Waalwijk/Kerkdriel: Jo Van Loo
Betty Van Loo-Cloedt
Jessie en Rob
Rudie en Monique
Heerlen: Hub Van Loo
Annelies Van Loo-Niet
Roger
Sandy
[illegible]: Henk Van Loo
Paula Van Loo-[illegible]
Monja en Frank
Voerendaal: Marian [illegible]-Van Loo
Jo [illegible]
Heerlen: Els Verberk-Van Loo
Hans Verberk
Maarten
Voerendaal: Leo Van Loo
Trees Van Loo-Wetzels
Lennart
Kim
Familie Van Loo
Familie Steinbusch

24 augustus 1993
Spekhouwerstraat 85, 6367 TS Voerendaal

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijke condoléance, achter in de kerk vanaf 10.30 uur.

Avondwake ter intentie van de overledene, vrijdagavond om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel te Voerendaal, Kerkplein 43, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is vlak na ons 40-jarig huwelijksfeest geheel onverwacht van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze zus, schoonzuster, tante en nicht

Josepha Maria (Fieny) Höper

echtgenote van

Chris Saris

Zij overleed in de leeftijd van 67 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kakert: Ch. Saris
Familie Höper
Familie Saris

6371 EL Landgraaf, 20 augustus 1993
Henri Hermansstraat 10

Ingevolge de wens van de overledene heeft de crematieplechtigheid in familiekring plaatsgevonden op woensdag 25 augustus jl. in het crematorium te Heerlen.

Kort geding over voogdij 2-jarige Josephine Reinhardt

Moeder daagt grootouders

DOOR ROB PETERS

IJNANDSRADE/HAARLEM – Josephine Bol, de oeder van de kleine Josephie Rheinhardt (2) die nog eeds bij haar grootouders in ijnandsrade woont, is gisteen in deze slepende voogdijffaire tot de aanval overgeaan. Haar advocaat mr. Van e Loo heeft de president van e Maastrichtse rechtbank geraagd om in kort geding te epalen dat het kind onmidellijk aan haar moeder wordt eruggegeven. Zowel de grootuders als de stichting voor de eugdbescherming in Roerond zijn gedagvaard.

en eerder vonnis van de kinderechter, waarbij werd bepaald dat et kind op 13 augustus naar Haarm moest, werd genegeerd.

e grootouders verzetten zich daargen vanaf het moment dat in mei e kantonrechter in Haarlem merouw Bol als voogdes aanwees. De rootouders vrezen een verhuizing an hun kleindochter naar Haarm, omdat zij denken dat het kind recht komt in het drugsmilieu. oeder Josephine Bol is ernstig erslaafd aan drugs geweest maar egt nu geheel 'clean' te zijn. Volens haar advocaat is zij nu weer oed in staat voor het op 22 augusus 1990 geboren kind te kunnen orgen.

l eerder vond ook de kinderrechr in Maastricht op basis van een dvies van de Kinderbescherming at de plaatsing van de kleindochr bij de grootouders (sinds april 991) niet meer nodig was omdat de oeder weer geheel in staat werd acht te functioneren. Zowel vader irk als zijn ouders hebben tegen e beslissing van de kinderrechter eroep aangetekend. Zowel bij de echtbank in Haarlem als het Hof in en Bosch lopen nog beroepszaen, maar omdat die naar de zin van oeder Josephine Bol te lang duen heeft zij naar het middel van het ort geding gegrepen.

euterspeelzaal

olgens de moeder heeft zij inmidels een plaatsje voor de kleine Jophine op een Haarlems peuterpeelzaal geregeld.

rootvader Max Reinhardt wacht e gebeurtenissen gelaten af. De falie-advocaat is nog met vakantje n die moet eerst geconsulteerd orden. „Onze bezwaren blijven beaan. Het gaat om het belang van en kind," aldus grootvader, die ook og in de slag is met de stichting oor jeugdbescherming over een aim van ruim 10 mille wegens eiskosten e.d. in verband met de ijdelijke voogdij over de kleine Joephine.

Beer Jo ontmoet vier soortgenoten

Vervolg van pagina 15

HENEN – Jo maakt in het Berenos, dat op 28 juli officieel geopend erd, kennis met vier soortgenoten. wee beren zijn afkomstig uit het orlogsgebied in voormalig Joegolavië. „Via de bemiddeling van de ereldierenbescherming hebben e deze bruintjes opgenomen," alus Van de Eijk.

Eigenlijk is het berenbos bestemd oor zogenaamde 'dansende beren' it Griekenland en Turkije die daar ls kermisattracties misbruikt woren. Het is de bedoeling dat op kore termijn een aantal van deze beren aar Ouwehands Dierenpark woren gehaald. Dan kan tenminste ok het gehele bosterrein van twee ectare in gebruik genomen woren. Voorlopig moeten we het nog aar even doen met een videofilm ver de schandelijke praktijken aarmee de Griekse en Turkse colega's van Jo te maken krijgen."

f Jo gauw zal wennen in Rhenen nog maar de vraag. Hij zal in ieder eval de onrust kwijt moeten raken ie hem parten speelt als hij het dieenpark wordt binnengereden. Met ereende krachten wordt de spartende beer in het quarantainehok ehesen, waar hij tot half september al verblijven. Susanne van de erg, hoofd dierenverzorging, sluit et getraliede hek af. „Jo is hier pria op zijn plaats," stelt ze optimissch. „Het berenbos is een heerlijke lek voor de beren, met zijn waterartijen, schuilplaatsen en grasvelds. Bewegingsruimte genoeg. aakt Jo tenminste wat van zijn gewicht kwijt, want hij heeft in Maasicht een behoorlijke vetopslag pgebouwd."

ch, een buikje schijnt Jo weinig te eren. Zijn eerste activiteit in het ieuwe verblijf is het met smaak erorberen van een krentenbrood at hem door een symphatisant is oegeworpen. „Geen Limburgse laai meer, hè Jo," riep een verzorer.

Hoog bezoek

● *Prinses Paola (met witte hoed) bezocht in mei 1960 huize Rousseau in Smeermaas en nam haar petekind op de arm.*

Zevende dochter uit bakkersgezin

Koningin Paola heeft petekind in Smeermaas

DOOR PIERRE ROUSSEAU

MAASTRICHT/SMEERMAAS – De 33-jarige Paola Rousseau uit Smeermaas, vlak over de Belgische grens bij Maastricht, heeft een zeer speciale peettante. Dat is niemand minder dan koningin Paola van België. De reden van die hoge uitverkiezing was het feit dat Paola als zevende dochter was geboren. Wanneer in België zeven jongens of meisjes achtereenvolgend worden geboren, treedt volgens oude traditie een lid van het Koninklijk Huis op als peter of meter. In het paleis van Laken in Brussel bevindt zich dan ook een aparte afdeling, genaamd 'Dienst Petekinderen'.

Trots ging Jacques Rousseau, de bakker van Smeermaas, op 6 november 1959 naar het gemeentehuis van Lanaken om de geboorte van zijn zevende dochter aan te geven. De ambtenaar van de burgerlijke stand zei het paleis van deze geboorte op de hoogte te stellen en liet vader Rousseau kiezen wie van de Koninklijke Familie als meter zou fungeren. „Ik mocht kiezen uit oud-koningin Elisabeth, prinses Lilian, en prinses Paola. Koning Boudewijn was toen nog niet getrouwd en zelfs nog niet verloofd. Nou, ik koos natuurlijk Paola, want die vond ik de leukste," lacht vader Jacques nog vergenoegd; het kind heeft wel de drie koninklijke voornamen gekregen en heet Paola, Liliane, Elisabeth.

Bij het doopsel in de kerk van Smeermaas liet de prinses zich vertegenwoordigen door prinses Frédéric de Mérode die als 'leenmeter' optrad. Dat was de vrouw van de toenmalige burgemeester van Lanaken, die op Kasteel Pietersheim woonde. Een half jaar later bezocht prinses Paola het gezin Rousseau in Smeermaas, waar zij in de woonkeuken achter de bakkerswinkel de baby in haar armen nam en zo poseerde voor de talrijke persfotografen.

Dat was op 29 mei 1960. Die dag was het prinselijk paar naar de gemeente Lanaken gekomen om daar de plechtigheid rond de oprichting van de Rode-Kruisafdeling bij te wonen. Prins Albert knipte als president van het Belgische Rode Kruis het lint door waarmee de Henri Dunantlaan in Lanaken, genoemd naar de oprichter van het Rode Kruis, voor geopend werd verklaard.

Talrijke hoogwaardigheidsbekleders, onder wie de toenmalige gouverneur Roppe, en het hele dorp waren daarbij aanwezig.

● *De nu 33-jarige Paola Rousseau.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Het was daarna jaren stil rond de Paola van Smeermaas. Wel kwam de adellijke 'leenmeter' elk jaar een Paasei brengen, maar daar bleef het bij. Tot begin mei 1971. Toen kreeg pastoor Brouwers van Smeermaas een telefoontje van het secretariaat van de prinses vanuit haar residentie in kasteel Belvedère. Met de vraag of en wanneer Paola Rousseau haar plechtige communie deed. Daags voor de hoge dag arriveerde bij de bakkerij aan de Jan Rosierlaan post uit Brussel gelukwensen van prinses Paola en de uitnodiging aan het communikantje om met haar ouders een namiddag naar kasteel Belvedère te komen.

Enkele weken later was het zo ver. Paola Rousseau, nu moeder van twee kinderen in de leeftijden van 9 en 10 jaar, gehuwd met Heino Driessen, weet nog precies hoe het die dag eraan toeging. „Het leek wel een sprookje," zegt ze nog steeds. Niet alleen de prinses was er, maar ook haar drie kinderen Philip, Astrid en Laurent. Er waren nog vier andere peetkinderen van haar leeftijd uitgenodigd. De Smeermaase Paola bood haar peettante een boeket rozen aan en in de eetzaal van het kasteel stond een grote gedekte tafel voor hun klaar. „De Belgische kindertjes durfden niet zo goed toe te tasten," herinnert zich Jacques, „maar de prinsjes waren er thuis en deden zich flink tegoed." Na het eten spraken Jacques en zijn vrouw Alice Molemans nog enige tijd met de prinses terwijl de kleine gasten zich met de prinsjes vermaakten in het park.

Dat is allemaal alweer zo'n 22 jaar geleden. Dat prinses Paola plotseling koningin is geworden, maakt het voor de Smeermaase familie nog sensationeler, al betreurt zij het heengaan van koning Boudewijn. De petekinderen van koning Boudewijn werden door het paleis uitgenodigd op zijn begrafenis. Het waren er enkele honderden voor wie een plaats was gereserveerd in een van de Brusselse kerken. Hoeveel petekinderen de koninginnen Fabiola en Paola thans nog hebben, kon gisteren niet vanuit Laken worden meegedeeld. Alleen werd bevestigd dat nieuwe aanmeldingen zeldzamer zijn geworden...

Provincie verwijst zigeuners naar illegaal kampje

MEERSSEN – In de gemeente Meerssen is verontwaardiging ontstaan over het feit dat de provincie een groep zigeuners heeft verwezen naar een illegale standplaats bij het zwembad in Geulle. Provinciale ambtenaren hebben dat volgens burgemeester Karel Majoor gedaan om de gemeente Meerssen onder druk te zetten. Meerssen heeft nog altijd niet het vereiste aantal woonwagenstandplaatsen gerealiseerd. „Daarom hebben wij ook geen wegsleepvergunning gekregen," aldus Majoor in de commissie Algemene Zaken.

De commissieleden reageren verbaasd en geërgerd, mede omdat de Sintizigeuners veel overlast zouden veroorzaken. Gebruikers van het zwembad maken zich volgens raadslid Wil Lamers zorgen om de hygiëne in het zwembad omdat de zigeuners hun honden in het bad zouden laten zwemmen. Een andere klacht is dat zij illegaal water en electriciteit aftappen vanuit het zwembadgebouw.

De ergernis bij de gemeente wordt nog versterkt door het feit dat een al gepland woonwagenkamp aan de Veeweg waarschijnlijk niet doorgaat. De provinciale planologische commissie heeft negatief geadviseerd en het ziet ernaar uit dat het provinciaal bestuur dit advies overneemt.

'Veiligheid belangrijker dan motieven van raad'

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT/ONDERBANKEN – „Het gemeenschappelijk veiligheidsbelang van dertien Navo-partners is groter dan het natuur- en wetenschappelijk belang waar de gemeente Onderbanken zich op beroept, ook al heb ik daar begrip voor. Ik vind het echter niet passen dat de nieuwe gemeenteraad van Onderbanken zegt dat ze niets te maken heeft met de afspraken in de Awacs-convenant," licht Frinking toe.

In tegenstelling tot het vorige college wil het huidige college absoluut niets weten van kappen. Defensie kan zelfs een waarschuwende brief tegemoet zien als de commissie in Onderbanken zich vandaag achter het eerder ingenomen collegestandpunt schaart. Volgens dit college is rooien van bomen gezien een Raad van State-uitspraak van december vorig jaar niet toegestaan. Het is volgens B en W in strijd met het bestemmingsplan. Het college heeft nog geen officieel standpunt ingenomen over de boodschap van Defensie. Burgemeester Meijers wil niet vooruitlopen op de commissievergadering van vanavond. Wethouder Jo Theunissen noemde het dreigement van Defensie 'een kwalijke zaak.' Theunissen: „We houden niet van mensen die ons bang proberen te maken, zeker niet als ze zelf boter op hun hoofd hebben." Volgens Theunissen is Defensie uit de problemen als ze de startbaan in Teveren verlengen. „Dat kost maar een paar miljoen, dat hebben ze zo terugverdiend. Want met het kappen van de bomen is het probleem van het veel geld kostende bijtanken in de lucht niet eens ten einde."

Volgens burgemeester Hub Meijers heeft Defensie de ontstane problemen grotendeels aan zichzelf te danken. Meijers: „Door de kaalslag in 1988 in de Schinveldse bossen is de gemeente gebruskeerd en heeft u het zich moeilijk gemaakt."

Frinking betreurde gisteren het illegaal kappen in 1988. Volgens Frinking hoeft kappen echter niet in strijd te zijn met de Raad van State-uitspraak. Frinking: „Het is gewoon beheer van de bossen, dat hàd al veel eerder moeten gebeuren. Er komen andere, minder hoge bomen voor in de plaats. Daarnaast planten we nog eens drie hectare bos aan."

Slachtoffer getuigt niet onvoorbereid

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Ik ben er niet op voorbereid en ik heb geen advocaat bij me." De zeer jonge Hoensbroekse B. van Breugel (19), slachtoffer van een wel zeer vreemde ontvoering op 19 mei van dit jaar, weigerde gisteren in te gaan op het verzoek van de Maastrichtse rechtbank om in de getuigenbank te verschijnen. Een overigens geheel legale weigering, die er debet aan was dat de strafzaak tegen de drie mannen die de ontvoering en gijzeling uitvoerden, met een week moest worden uitgesteld.

Raadsman mr. Wetzels van hoofdverdachte Marcellino S. (35) uit Heerlen vroeg ter zitting namelijk om de jonge vrouw als getuige te mogen horen met name over een briefwisseling tussen haar en verdachte S. voor het strafbare feit had plaatsgevonden.

Officier van justitie mr. L. Ummels verzette zich daar fel tegen, omdat naar zijn mening 'de vrouw al voldoende traumatische ervaringen had opgedaan'.

Tot ieders verrassing bleek B. van Breugel gewoon in de zittingzaal aanwezig om de behandeling van de zaak tegen haar ontvoerders te volgen. Zij bleek geen echt bezwaar tegen een bezoek aan de getuigenbank maar wel tegen een onvoorbereid bezoek.

Daarmee werd gisteren het motief van deze geheimzinnige ontvoeringszaak opnieuw niet onthuld.

Totnutoe is alleen bekend dat S. en zijn hulpjes Sydney M. (28) en Barry de J. (28) op die 19de mei de woning van Van Breugel en haar vriend P. Albert aan de Pastoor Schleidenstraat in Hoensbroek binnendrongen. Albert werd daar door S. met een mes tot enige spoed gemaand en vervolgens ondanks een stevige meswond geboeid. Samen met zijn vriendin werd hij in zijn eigen auto urenlang door Zuid-Limburg rondgereden.

Geheel onverwacht werd de man vrijgelaten. Na een gijzeling van 12 uur werd ook zijn vriendin op straat gezet.

Man wurgde 16-jarige echtgenote

AKEN – De moordbrigade van de Akense politie denkt dat een 29-jarige Akenaar van Turkse afkomst na kalm beraad zijn 16-jarige vrouw Fatima heeft vermoord.

Osman B. zelf gaf op 11 maart bij de politie van Aken zijn vrouw als vermist op zonder dat dit in eerste instantie achterdocht wekte.

In werkelijkheid had hij haar al op 24 februari met een nylonkoord gewurgd en enkele dagen op het balkon van zijn woning verborgen onder een tapijt. Na een dag tien bracht hij het lichaam naar een stille plaats bij Stolberg waar hij het lichaam overgoot met benzine en in brand stak.

Ook de familie van Fatima dacht aanvankelijk dat de vrouw gevlucht was. Eerst nadat de politie er achter kwam dat Osman B. die na een auto-ongeluk invalide, niet kon verkroppen dat zijn jonge vrouw van hem scheiden wilde, kreeg de politie argwaan.

WVC-topambtenaar ziet 'Riche-scenario' als welkome toevalstreffer

'Als Hilton asielzoekers wil opnemen, heel graag'

DOOR LAURENS SCHELLEN

GELEEN/WAGENINGEN – „Als het Hilton kamers ter beschikking wil stellen voor de noodopvang van asielzoekers, heel graag zelfs. De behoefte aan capaciteit blijft bijzonder groot, al is de ergste nood op dit moment tijdelijk ietsje minder. Maar tja, huisvesting in het Hilton zou wél de nodige moeilijkheden opleveren in de nazorg.

Wanneer je eerst een paar maanden in een vijfsterrenhotel hebt gebivakkeerd, is het niet alleen voor vluchtelingen moeilijk wennen aan een soberder omgeving. Bovendien denk ik eerlijk gezegd niet dat het Hilton zijn kamers aan WVC wil verhuren tegen het gebruikelijke tarief dat het ministerie voor de opvang van asielzoekers op tafel legt. Te weten 33 gulden per asielzoeker per dag. *All in*, wel te verstaan. Vol pension met overnachting."

Razend druk heeft hij het, Bert Havenith, daarover bestaat geen misverstand. Beter bekend als Limburgs Statenlid voor de PvdA, snelt hij in het dagelijks leven permanent rond als 'kilometervretend' beleidsambtenaar die namens het ministerie van WVC overeenkomsten moet zien te sluiten met gemeenten over de huisvesting van asielzoekers. Zijn werkgebied strekt zich uit over heel Zuid- en Midden-Nederland. „Zeg maar alle gemeenten onder Utrecht. Ja, ik zit nogal veel in de auto," beaamt Havenith met een goed ontwikkeld gevoel voor understatement. Bereikbaar is de Heerlenaar vrijwel uitsluitend via zijn autotelefoon of in een van de talloze vaderlandse gemeentehuizen. Zoals nu, wanneer hij zich tussen de vergaderbedrijven door meldt vanuit het stadhuis van Ede-Wageningen.

Een bijzonder welkome toevalstreffer, zo omschrijft Havenith het opmerkelijke feit dat het Geleense viersterrenhotel Riche gedurende een half jaar de helft van zijn vijftig kamers gaat verhuren aan WVC voor de noodopvang van in totaal honderd asielzoekers. „Nee, van een noodgedwongen koerswijziging van ons departement is geen sprake," glimlacht de WVC-ambtenaar.

Verrassend

Niettemin blijkt de manier waarop het Geleense luxehotel is 'gestrikt' voor de tijdelijke huisvesting van vluchtelingen op zijn minst verrassend. De Centrale Opvang Asielzoekers (COA), de organisatie die zich in opdracht van WVC bezighoudt met continu speurwerk naar geschikte opvanglokaties, blijkt zopas een even grootschalige als vermoeiende telefoonronde langs alle (!) Nederlandse hotels te hebben afgelegd. Met het vriendelijke doch dringende verzoek om zo mogelijk enige of zelfs de gehele beddencapaciteit tijdelijk te verhuren ten behoeve van de opvang van asielzoekers.

„Die telefooncampagne was bijzonder intensief, ja. Gewoon alle telefoonboeken van Nederland af en bellen maar. Dat was absoluut nodig, want we zaten volkomen in de problemen met de noodopvang. Vervolgens zijn we op bezoek gegaan bij de hotels die interesse toonden. Kijken of het iets was. De geschikte hotels zijn uiteindelijk geselecteerd."

● *Reizend WVC-topambtenaar Bert Havenith: 'Viersterrenhotel voor asielzoekers welkome toevalstreffer'*
Foto: PETER ROOZEN

Maar ondanks alle inspanningen bleef de oogst nogal mager, zeker in Limburg. Welgeteld drie hotels in deze provincie (behalve die in Geleen gelegen in Valkenburg en Well) waren in staat en vooral bereid vluchtelingen tijdelijk onderdak te bieden. Havenith: „Dat zijn de enige, ja. Méér hebben zich helaas niet gemeld. Voor een deel zal dat inderdaad te maken hebben met de dagvergoeding van het ministerie. Die 33 gulden is natuurlijk niet zo veel."

Toch hoopt Havenith, die in vroeger dagen directeur was van het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen, van ganser harte dat er hotels zijn die alsnog logiescapaciteit aan asielzoekers beschikbaar willen stellen. „De behoefte aan noodopvang is en blijft bijzonder groot. Zeker als de instroom van vluchtelingen in ons land zo groot blijft. Daarbij wil ik erop wijzen dat óók de asielzoekers die in hotels worden ondergebracht, allemaal kunnen rekenen op professionele medische en maatschappelijke begeleiding."

Twaalf jaar gevochten om uitkering voor verkeersongeval

Sittardenaar krijgt tonnen smartegeld

DOOR HAN BRINKMAN

SITTARD – In een klap voelt Frans de Klein (29) uit Sittard zich een rijk man. Ruim twaalf jaar nadat hij als zestienjarige scholier van zijn racefiets werd gereden, krijgt hij een flinke schadeuitkering. Het exacte bedrag wil De Klein niet noemen, maar het is meer dan 170.000 gulden die de verzekeringsmaatschappij hem had geboden.

De ellende begon op een winterse, maar zonnige dag in januari 1981. Op de 28ste van die maand fietste Frans, toen scholier aan de Leao in Sittard, door Spaubeek. Volkomen onverwacht werd hij frontaal aangereden door een afslaande auto, waarvan de bestuurder hem niet gezien had. De fietser belandde op de motorkap van de auto, sloeg met zijn hoofd tegen de voorruit en raakte even bewusteloos.

De gevolgen leken mee te vallen. De fietser werd met lichte verwondingen overgebracht naar het ziekenhuis in Geleen, waar zijn hoofdwonden werden gehecht. Verder bleek een enkel flink te zijn gezwollen. Na behandeling kon Frans met een taxi huiswaarts.

Pas later openbaren zich bij Frans de Klein andere klachten, die hij toeschrijft aan het verkeersongeval.

Hij krijgt last van zijn nek bij het draaien van zijn hoofd en hij heeft ook hoofdpijn. Verder klaagt hij over last van zijn knie en pijn in de rug.
In eerste instantie vergoedt de verzekeringsmaatschappij van de automobilist, die het ongeval veroorzaakte, de doktersrekeningen en de schade aan de totaal verwrongen fiets. Claims over voortdurende klachten van Frans worden echter afgewezen.

Na een eerste periode van soebatten worden Frans de Kleins vader en de verzekering het eens over een schadevergoeding van 5000 gulden. Het is dan al november 1984 en de destijds minderjarige Frans ondertekent met zijn vader de acte van dading, waarin is vastgelegd dat daarmee de zaak is afgehandeld. De verzekeringsmaatschappij is tevens van elke vorm van verdere aansprakelijkheid af.

De zaak lijkt daarmee afgedaan. Frans de Klein heeft de school af, maar hij kan moeilijk aan werk komen. Hij vindt tijdelijke baantjes als controleur van krantebezorgers en als taxichauffeur in Sittard en later bij een incassobureau in Eindhoven. De kansen op vast werk verminderen, omdat De Klein door rugpijn niet lang kan zitten of staan. Een gipscorset dat hij op aanraden van een specialist in het ziekenhuis van Sittard enkele maanden draagt, laat de rugklachten niet verdwijnen.

Nadat hij hoort van het bestaan van de stichting Bescherming Verkeersslachtoffers begint de zaak opnieuw te rollen. De Klein komt bij een advocaat terecht, mr. A. Duynstee in Maastricht, die de acte van dading weet open te breken, omdat de ondertekening door een minderjarige ontoereikend was. Dat blijkt achteraf nog maar het begin te zijn van een jarenlange procedure.
De Klein is inmiddels in behandeling bij een revalidatie-arts in Sittard. „Ik kon wel gewoon lopen, maar de klachten in mijn rug bleven. Ik sliep 's nachts slecht," vertelt hij. Het probleem was echter dat er geen enkel bewijs was dat de rugklachten het gevolg waren van het ongeval uit 1981. Dat bewijs moest dus geleverd worden.

Specialist

Vanaf dat moment heeft De Klein de ene specialist na de andere bezocht. Hij liet op eigen kosten röntgenfoto's maken, reisde in Nederland diverse ziekenhuizen af. Voor elk medisch rapport dat hij met zijn advocaat op tafel legde, kwam de verzekeringsmaatschappij met een contra-expertise. „Ik heb geen duidelijk beeld meer hoeveel specialisten ik bezocht heb. De kosten die ik maakte, zijn opgelopen tot twintig of dertigduizend gulden, exclusief de advocaatskosten. Achteraf geef ik toe dat ik wel wat veel artsen bezocht heb."

Op een gegeven moment begonnen zowel De Klein als de verzekeringsmaatschappij de zaak beu te worden. Ze werden het erover eens dat een commissie van wijze mannen in geschakeld moest worden, die een bindend advies zou uitbrengen. Een gouden greep, althans voor De Klein, want de commissie gaf hem voor een deel gelijk: door het ongeval was hij voor 31 procent arbeidsongeschikt geworden.

Wat vervolgens wel nog ter discussie stond, was de hoogte van een schadevergoeding. Het signaal dat De Klein een forse uitkering te wachten stond, kwam pas eind vorig jaar. In oktober 1992 kreeg hij van de verzekeringsmaatschappij een voorschot van 40.000 gulden, waarvan hij inmiddels een tweedehands Mercedes – compleet met autotelefoon – heeft gekocht.

Voor Frans de Klein was de ontknoping van de procedure een opluchting: „Ik wilde ondertussen van de zaak af. Ik zou dat niet nog eens tien jaar kunnen volhouden."
Nu de verzekeringsmaatschappij zijn gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid heeft erkend, wil De Klein proberen een AAW-uitkering te krijgen – los van de schade-uitkering die hij deze week ontving.

● *Frans de Klein: 'Ik weet niet meer hoeveel specialisten ik heb bezocht.'* Foto: PETER ROOZEN

officiële mededeling

GEMEENTE BORN

OPENBARE BEKENDMAKING

De burgemeester van Born maakt ingevolge het bepaalde in artikel 23 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend dat met ingang van 26 augustus 1993 gedurende één maand voor eenieder ter gemeentesecretarie, kamer 1.44 (Kasteelhof 1 te Born) ter inzage ligt het ontwerp-bestemmingsplan „partiële herziening Obbicht-kern, omgeving gemeenschapshuis".
Dit ontwerp-bestemmingsplan is bedoeld om de bouw van vier vrijstaande woningen mogelijk te maken op het terrein van het voormalige gemeenschapshuis en de pastorie tussen de Bornerweg en de St. Willibrorduslaan te Obbicht.
Tevens zijn de vier gerealiseerde woningen op het terrein van de voormalige kleuterschool aan de Bornerweg meegenomen in dit plan.
Gedurende de voormelde termijn van een maand kan eenieder schriftelijk bij de gemeenteraad bezwaren tegen het ontwerp-bestemmingsplan indienen.

Born, 25 augustus 1993

De burgemeester van Born,
P.L.H. Creemers

GEMEENTE BEEK

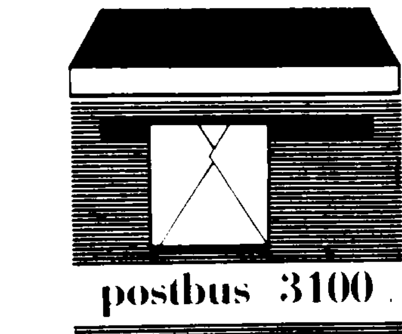
OPENBARE BEKENDMAKING

De burgemeester van de gemeente Beek (L.) maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 28, lid 6 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend dat het bestemmingsplan „Regionale Afvalverwerking Westelijke Mijnstreek", vastgesteld bij besluit van de raad der gemeente Beek (L.) van 10 december 1992, bij besluit van 3 augustus 1993, no. 93/30944 M, gedeeltelijk is goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van Limburg. Goedkeuring is onthouden aan een aantal bepalingen in de voorschriften.
Genoemd bestemmingsplan en het besluit van de Gedeputeerde Staten liggen met ingang van 27 augustus 1993 gedurende één maand voor een ieder ter inzage ter gemeentesecretarie, afdeling grondgebiedzaken, sector exploitatie en ontwikkeling vastgoed (kamer 121), Raadhuisstraat 9.
Zij die zich tijdig met bezwaren zowel tot de gemeenteraad als tot Gedeputeerde Staten hebben gewend, alsmede de inspecteur van de ruimtelijke ordening, kunnen gedurende bovengenoemde termijn beroep instellen bij de Kroon.
Gelijke bevoegdheid komt toe aan een ieder die bezwaren heeft tegen de hierboven genoemde onthouding van goedkeuring door Gedeputeerde Staten aan een aantal bepalingen in de voorschriften.
De beroepschriften dienen te worden gericht aan hare majesteit de koningin en ingediend bij de afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.
Het besluit tot goedkeuring van het bestemmingsplan „Regionale Afvalverwerking Westelijke Mijnstreek" is niet onherroepelijk.

Beek (L.), 26 augustus 1993.

De burgemeester voornoemd,
A.G.J. van Goethem.

lezers schrijven

● Minimumloon

Het CDA-voorstel het minimumloon af te schaffen zal op korte termijn mogelijkerwijs banen opleveren, zoals VNO-voorzitter Rinnooy Kan en VVD-kamerlid Linschoten verwachten, maar de werkloosheid en het daaraan gekoppeld onrecht lost dat niet op. Daarvoor zal namelijk het berekenend financieel-economisch denken, ten gunste van het creatieve ideeële denken, doorbroken moeten worden. De doorbraak die automatisch het primaat zal verleggen van 'betaalde arbeid', zoals Lubbers voorstaat (getuige zijn reactie op de open brief 'Gerechtigheid door solidariteit' van de Raad van Kerken), naar het 'recht op arbeid'. Een universeel grond- of mensenrecht, waarvan de verwerkelijking neerkomt op 'volledige werkgelegenheid'. Het socialistisch ideaal dat te realiseren is door de (democratische en eenheid bevorderende) mensenrechten, in plaats van de (dictatoriale en tweedracht zaaiende) economische rechten, tot spil en daarmee tot richtsnoer van het beleid te maken. De bundeling van politieke krachten die daarvoor vereist is (mensenrechten staan immers boven het kleingeestig partijpolitiek gekissebis!), is evenwel niet te verwerkelijken in ons partijpolitiek bestel. Dát dankt zijn bestaan nu eenmaal aan de uitzichtloze ideologische machtsstrijd, in plaats van aan het spreken met één mond. Toch is dat laatste een eerste vereiste voor de effectieve bestrijding van het boven de partijen staand werkloosheidsprobleem. De oplossing daarvan is dan ook niet los te zien van het op de helling zetten van ons (ontoereikend) politiek systeem. Politiek Den Haag doet er daarom wijs aan zich dáárop te richten, in plaats van op de komende verkiezingen die ondanks alle 'tam-tam' en schone beloftes geen enkele soelaas bieden.

LANGENHOLTE **Wouter ter Heide**

● Toekomst kerk

Op 21 mei jl. werd in het Limburgs Dagblad door R. Voncken uit Brunssum een artikel ingezonden over de toekomst van de kerk. Een belangrijke oproep om te bidden en op zondag de eucharistieviering bij te wonen voor ouders met hun kinderen. Laatst was er op RTL 4 het programma 'Klasgenoten', gepresenteerd door Koos Postema. In die uitzending waren dames die plusminus 20 jaar geleden een katholiek internaat hadden verlaten. Ze hadden er een gedegen opleiding genoten en waren in de maatschappij geslaagd. Bij de inleiding werd door de presentator meegedeeld, dat de meisjes toen misdienettes waren geweest. Aan de dames werd gevraagd wie er 's zondags naar de kerk ging. Er kwam geen reactie. Zij hadden op zondag geen uur tijd voor een eucharistieviering. Zij waren gedoopt, hadden de eerste H.Communie en het sacrament van het Vormsel ontvangen. Waar is de trouw aan Christus en de kerk?
I bij zovelen het hart versteend voor Christus en zijn kerk? Wordt ons geestelijk leven ook verstikt door het aardse; dure auto's, uitgaan, verre vakanties en dure sporten?
Het is niet verboden een auto te bezitten (aan het milieu moeten we allen denken), vakantie te vieren, uit te gaan, te sporten, of aan andere ontspanning te doen; vele dingen zijn nodig in deze jachtige tijd. Door te bidden en samen op zondag de eucharistie te vieren kunnen we de kracht ontvangen om de spanningen in het leven aan te kunnen en er toe bijdragen aan de vrede in de wereld. De vrede in de wereld begint met de vrede in ons eigen hart. Trouw zijn aan Christus en zijn kerk is meer dan enkele malen per jaar de eucharistie te vieren.

BORN **K. Janssens**
(Door redactie ingekort)

● Jongeren

Even een reactie op een stuk in uw krant van 17-08-'93 over het Wereldcongres der jongeren. Met welke bedoeling ging de paus hier naar toe? Onder het mom zich te verschuilen achter deze jongeren moest hij flink van leer trekken over zijn kerkdienaren. Daar was dit snoepreisje voor. En dan moeten de jongeren moedig het evangelie verkondigen. Maar hoe moedig is onze paus met zijn kardinalen en bisschoppen? Deze zijn onze dwaalleraren in Gods Kerk. Want ze werken al zo lang en zo corrupt in Gods Kerk, daar zijn gewoon geen andere woorden voor.
Want wat God voorbereidt, door de dagelijkse verschijningen van Maria in Medjujorge wordt gemeden als de pest. In andere uitstapjes is de paus wel goed. Maar dat ene belangrijke reisje wat zo broodnodig is voor de hele wereld legt de paus naast zich neer. Deze oorlog kan alleen gestopt worden door de paus die zijn hoofd moet buigen voor God, het licht van Medjujorge voor de wereld.

LANDGRAAF **M. Doensen-Triepels**
(Door redactie ingekort)

● Specialisten 2

Naar aanleiding van de brief 'Specialisten' van J. van den Akker in het LD van vrijdag 20 augustus het volgende. Niks dom geredeneerd; zelfs de Landelijke Specialistenvereniging (LSV) erkent dat het vaak te gortig wordt met de inkomens van de specialisten. In de zorgsector vallen duizenden banen weg, waaronder veel banen van mensen met een laag inkomen. Die hebben ook een grote verantwoording ten opzichte van de medemens (bejaarden worden er mee gepakt). Nu het CDA het minimumloon wil afschaffen, zouden de mensen in de zorgsector dan voor een hongerloontje moeten werken? Daar is Van de Akker het zeker mee eens? Elk beroep heeft zijn verantwoordelijkheid. Brandweermannen die vaak hun leven riskeren om andere mensen te redden, krijgen ook geen half miljoen per jaar. Mensen met een laag inkomen in de zorgsector moeten hun baan behouden en meer salaris krijgen.

HEERLEN **Ben Tarici**

● Golfbaan 2

Het schijnt toch niet mogelijk te zijn om het stukje natuur- en recreatiegebied in De Koumen bij Hoesnbroek gewoon met rust te laten. Enige tijd geleden wilde een of andere idioot er de oude raampotten van het voormalig AZM-gebouw neerplanten. Nu wil de SBA er een oefengolfbaan van maken. Er zijn ook 'nog maar' drie golfbanen in een straal amper 20 kilometer. De aspirantgolfer heeft best 'goedkope' oefenmogelijkheden, men zou zich alleen bij de bestaande banen moeten laten informeren. Het gaat hier dus waarschijnlijk alleen om een stukje werk voor de SBA. Het is best mogelijk dat deze om werk verlegen zit. Dat de heer Fijenaut dan probeert banen aan te leggen in regio's waar behoefte bestaat! Hopelijk zijn er in de gemeente Heerlen personen die hun gezonde verstand gebruiken en zich niet laten opzadelen met het voorwendsel van economisch of sociaal belang. De SBA heeft indertijd dit mooi en rustig gebied aangelegd, laten we het dan ook zo houden.

HEERLEN **F. de Boer**

Hulsbergse ouderparen bundelen krachten

Op de bres voor nieuwe speeltuin

● *De Hulsbergse kinderen op de plek waar de nieuwe speeltuin moet komen. Op de voorgrond het restant van de zandbak.* Foto: DRIES LINSSEN

Van onze verslaggever

HULSBERG – Zeven Hulsbergse ouderparen gaan de strijd aan voor een nieuwe speeltuin. Op een 2000 vierkante meter groot terrein aan het Beatrixplein in hartje Hulsberg moet te midden van een groot aantal bomen een speelvoorziening met veelal houten toestellen verrijzen.

De huidige speelaccommodatie aan het Beatrixplein is haar naam nauwelijks waardig. De toestellen zijn beschermd, onderkomen, onveilig en gewilde objecten voor verslaafde jongeren. De zandbak ligt vol met kapotte trottoirtegels, de glijbaan functioneert alleen met hulp van een grote hoeveelheid groene zeep en de klimtoestellen zijn vernielde, betegelde onderdelen hebben menige kleuter kneuzingen en fikse schaafwonden bezorgd.

Vier particuliere initiatiefnemers hebben onlangs de 'Stichting Speelgelegenheid Beatrixplein' opgericht. „Alleen op die manier is continuïteit gewaarborgd en zijn toezicht en onderhoud gegarandeerd", zegt Annemie Janssen, voorzitster van de nieuwe Hulsbergse stichting.

Uit een enquete is gebleken dat zeker vierhonderd kinderen gebruik zullen maken van de 'Beatrix-speeltuin'.

Janssen: „Dat gegeven is voor de initiatiefnemers aanleiding geweest om de daad bij het woord te voegen".

Vorige week ontvangen B en W van Nuth een gedetailleerde begroting, die uitkomt op 85.000 gulden. De gemeente Nuth verwacht de stichting speelgelegenheid Beatrixplein een subsidie van ruim 22 mille. Het Overlegstructuur Speelvoorzieningen Nuth heeft reeds een toezegging van 10.000 gulden toegezegd. Bovendien is een groot aantal fondsen aangeschreven.

Het resterende bedrag moet door eigen werkzaamheid bijeen worden gebracht. Half september is een inzamelingsactie van lege flessen", zegt Annemie Janssen enthousiast.

De nieuwe speeltuin aan het Beatrixplein wordt volgens planning geopend op 30 april 1994, koninginnedag. Janssen: „En wat zou er leuker zijn wanneer de koningin de speeltuin op die dag officieel komt openen..."

Gedetineerde steelt beurs in pastorie

HEERLEN – Een politiepatrouille heeft dinsdagavond om tien uur een 27-jarige Amsterdammer aangehouden die 's middags een beurs had gestolen in de pastorie van de kerk aan de Meezenbroekerweg in Heerlen.

De beurs was eigendom van een man die in de kerk werkzaamheden verrichtte. Van de buit (150 gulden) was niets meer over. Hij had er voor dat geld verdovende middelen gekocht en hij had gebruik gemaakt van de diensten van een prostituee. De dader was niet van verlof teruggekeerd naar de Geerlingsgevangenis in Sittard.

Straattheater in Hoensbroek

HOENSBROEK – Op de Markt in Hoensbroek is zaterdag een festival met vijf straattheatergroepen en popgroep the Bob Color.

Fred en Fred Star brengt twee keer een acrobatische versie van de avonturen van Don Quichot. Theater Narcis speelt de doldwaze voorstelling Picknick, terwijl de Zwoelie Troelies heel aparte versies vertolken van onder meer Michael Jackson en Prince.

De Gebroeders Flint spelen een eigentijdse West Side Story, waarna rond 20.00 uur de Bob Color opwindende funk en zwoele zomermuziek speelt. De straattheaterdag is een onderdeel van zomerfestival Cultura Nova.

Aanvang om 15.00 uur, de toegang is gratis.

DOOR MONIQUE PARREN

Voerendaal en golfclub komen elkaar niet nader

Hovervoetpad van de baan

VOERENDAAL – De reconstructie van het Hovervoetpad in Voerendaal is definitief van de baan. De gemeente kan maar geen overeenstemming bereiken met golfclub Hoenshuis over het herstel van de oude verbindingsweg tussen buurtschap Retersbeek en de Voerendaalse kern, omdat het weggetje pal langs de golfbaan loopt. De dure voorzorgsmaatregelen die de twee partijen moeten nemen om te voorkomen dat gebruikers van het omstreden voetpad geraakt worden door 'verdwaalde golfballen', nopen Voerendaal de tering naar de nering te zetten. Geen geld, geen voetpad. Misschien ook einde discussie?

De gemeente ijvert al meer dan vijf jaar voor 'eerherstel' van de weg, omdat die in vroegere jaren dienst deed als rechtstreekse verbinding tussen Voerendaal en zijn buurtschap. Golfclub Hoenshuis was én is falikant tegen herstel van het Hovervoetpad, omdat dat voor een groot gedeelte achter langs de intensief gebruikte golfbaan loopt. Wandelaars en fietsers lopen volgens de Japanse directeur Okuda gevaar om geraakt te worden door rondvliegende golfballen. Een nobele gedachte die echter grotendeels wordt ingegeven door eigenbelang, want Hoenshuis moet bij dit soort incidenten opdraaien voor eventuele schadeclaims van slachtoffers.

De gemoederen lopen najaar '92 pas echt hoog op in Voerendaal als rechters van het Hof in Den Bosch hoogstpersoonlijk poolshoogte komen nemen. Maar ook de uitspraak van deze *wijze mannen* brengt geen verlichting: Het Hof onderkent de bezwaren van Hoenshuis, maar wil Voerendaal toch de gelegenheid geven de weg te reconstrueren. Het pad kan er volgens de zienswijze van de rechters best kunnen komen, mits de golfclub en Voerendaal zorgen voor afdoende veiligheidsmaatregelen. Maar met name de hoge kosten van bijvoorbeeld een muur of een afrastering rond de golfbaan zorgen voor een nieuwe patstelling.

Ook een alternatief tracé voor het Hovervoetpad blijkt niet van de grond te komen. De Voerendaalse boeren vinden hun kostwinning belangrijker dan het Hovervoetpad: ze willen geen landbouwgrond verkopen aan de gemeente. Het college heeft daarom in al haar wijsheid besloten dat haar wensen 'de ijskast in moeten'.

De gemeentelijke grond rond de golfbaan wordt in gebruik gegeven aan een landbouwer.

Inhuren externe hulp blijkt tamelijk duur

Te weinig geld voor milieubeleid Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Er is in Heerlen onvoldoende geld om het in 1992 vastgestelde milieubeleid helemaal uit te voeren. Het is onzeker of het beoogde niveau in 1995 gehaald wordt.

Dat blijkt uit het ambtelijke jaarverslag 1992 lokaal milieubeleid.

De gemeente Heerlen krijgt jaarlijks 530.000 gulden van het rijk voor de controle van milieuwetten.

Op die manier wil het rijk bereiken dat uiterlijk in 1995 achterstanden zijn weggewerkt. Heerlen is wel verplicht om eveneens 530.000 gulden bij te dragen.

Uit het jaarverslag blijkt dat het aantal verleende Hinderwetvergunningen in 1992 is achtergebleven bij de planning. Maar het aantal van 103 vergunningen voldoet wel ruim aan de norm vanaf 1995. Die bedraagt 67 vergunningen.

Controle

Het aantal milieucontroles bij bedrijven is ver achtergebleven bij de doelstelling. Volgens het jaarverslag komt dat onder meer door herinventarisaties van bedrijven, die echter vaak ook als een soort controle zijn te beschouwen.

De samenwerking in het Overlegplatform Milieu Oostelijk Zuid-Limburg wordt binnenkort geëvalueerd.

Er is in elk geval gemeenschappelijk beleid ontwikkeld rond bodemonderzoeken en de benadering van de horeca over de Wet milieubeheer. Ook wordt een regionaal energiebeleidsplan opgesteld.

Maar voor dit alles is onvoldoende personeel nodig, blijkt uit het jaarverslag. „In verband met de vacaturestop bij de gemeente wordt gebruik gemaakt van relatief kostbare externe ondersteuning. Door geldgebrek is het niet uitgesloten dat die ondersteuning beperkt moet worden."

Dat levert een bijkomend gevaar op. Als het rijk oordeelt dat haar subsidie niet naar behoren wordt ingezet, zal dat in het uiterste geval tot gehele of gedeeltelijke terugvordering kunnen overgaan.

'Scharnier tussen mens en kerk'

● *Deken Theo van Galen (40) verruilt Schaesberg begin november voor de Pancratiusparochie in Heerlen.* Foto: FRANS RADE

DOOR MONIQUE PARREN

Landgraafse deken Theo van Galen (40) nieuwe herder Heerlen

LANDGRAAF – Streng is hij niet. Met mildheid, gevoel en aandacht kom je veel verder. Wel duidelijk, want daaraan hebben mensen soms behoefte. En redelijk modern. Pastoor-deken Theo van Galen (40) laat zich niet graag een etiketje opplakken. „Geen hokjes, alsjeblieft." De nieuwe deken van Heerlen wil parochie en dekenaat (Heerlen plus Landgraaf) gaan besturen volgens de lijn van zijn voorganger Frans Wiertz. „Maar ik ben een ander beestje, met een andere aard."

Van Galen verlaat de Schaesbergse Petrus- en Paulusparochie met bloedend hart. Zevenduizend zielen, hij kende veel mensen persoonlijk. „Een armzwaai, een praatje, hier heb je altijd contact. Dat vind ik fijn, ik heb het niet zo op dat onpersoonlijke." De geestelijke houdt van mensen. Warmt zich aan hun respect en reacties, ook nu, vlak na zijn benoeming in Heerlen. „Een priester is ook maar een mens, dat een draagvlak nodig heeft, respons."

De openhartige veertiger staat midden in de maatschappij. Heeft zelf ook even aan het burgerleven geroken. Twintig jaar geleden brak de geestelijke zijn rechtenstudie af. „Ik zat daar in Nijmegen, een doodgewone student uit Blerick-Venlo zonder contact met kerk of geloof en ineens ging het niet meer. Waardoor niet? Van het ene op het andere moment ervoer ik dat God er is. Zomaar, een héél diep besef."

De jonge Van Galen gooide dat besef eerst heel ver van zich af. Maar het gevoel bleef knagen. Zo erg dat de studie niet meer wilde vlotten. „De bisschop heeft me aangeraden toch vooral eerst mijn juristen-bul te halen, maar het ging gewoon niet meer." Theo van Galen werd 'geroepen'.

In 1973 volgde hij zijn hart en ging naar Rolduc, het Kerkraadse opleidingscentrum voor priesters.

Vijf jaar nadien werd hij gewijd tot diaken en in '79 volgde zijn priesterwijding. Van Galen was achtereenvolgens werkzaam in Venray, Roermond en Landgraaf. „Een beetje stadservaring heb ik al opgedaan in Roermond. De Munsterkerk daar heeft een streekfunctie net zoals de Pancratiuskerk in Heerlen," vertelt hij.

Van Galen had enige weken bedenktijd nodig voor hij de benoeming in de eerste stad van de Oostelijke Mijnstreek accepteerde. „Natuurlijk had ik kunnen weigeren, dat heb ik één keer eerder gedaan toen ik werd gevraagd om naar het Middenlimburgse Horst te gaan. Ondanks mijn Midden-Limburgse afkomst ligt mijn hart hier in het zuiden." Was dat dan de reden om de benoeming in Heerlen toch te aanvaarden? „Die reden ja, omdat ik nu een dubbele functie krijg (pastoor en deken red.) en omdat ik met het bisdom wil meedenken."

Deken Van Galen wordt de geestelijk vader van zo'n 45 – nog werkende – priesters. Ook de geestelijken in Landgraaf hebben deze week besloten toe te treden tot het dekenaat Heerlen. Zijn nieuwe parochie is kleiner dan zijn huidige werkkring in het Schaesberge. „Precies 4.045 parochianen," zegt hij na een blik in de 'Naamlijst van het bisdom Roermond 1993'. „Misschien zijn het minder mensen, maar een parochie in een stad is waarschijnlijk arbeidsintensiever," filosofeert hij.

De geestelijke wil de toorts van voorganger Frans Wiertz brandende houden. „In Heerlen kom ik niet als een man die alles opnieuw moet uitvinden. De structuur ligt er al, heel simpel. Over mijn beleid kan ik niets zeggen. Het geloof is hetzelfde als dat van Wiertz, maar ik ben een andere persoonlijkheid."

En ineens geeft Van Galen toch nog een stukje van zichzelf prijs. Geen etiketje, maar een typering. „Ik ben verschrikkelijk modern. Volgens de oudere geestelijken in elk geval. Dat kan ook niet anders, want ik werk in een hele nieuwe tijd voor de kerk. Ouderwets ben ik niet, zie er hoogstens een beetje oudbollig uit."

Geen plan voor sanering Loven

HEERLEN – Bij de provincie en de gemeente Heerlen is niets bekend over een onderzoek naar de vervuiling van het terrein van het voormalige tankstation Loven aan de Sittarderweg. Er is ook geen saneringsplan opgesteld.

Dat beweert de Socialistische Partij in schriftelijke vragen aan burgemeester en wethouders van Heerlen.

De SP baseert zich op informatie van beide instanties. Ze vraagt zich af wat er waar is van de bewering van de firma Bemo bv, die beweert dat het terrein tot een diepte van een meter afgegraven dient te worden.

Op grond van die bewering verstrekte de gemeente aan Bemo een kapvergunning voor de op het terrein aanwezige beplanting.

De SP wil dat de kapvergunning wordt opgeschort totdat er een bodemonderzoek heeft plaatsgehad. De fractie vraagt zich op voorhand af of afgraving tot een meter diep wel voldoende is.

journaal kort

SIMPELVELD

● 'Durpsmoezikanten' D'r Doebele Forto houden zondagmiddag een gezinswandel- en spelendag. Tijdens een wandeling van twee uur worden spelletjes en opdrachten uitgevoerd. Inschrijven vanaf 14 uur bij café Zum Pony, Irmstraat.

BINGELRADE

● In het Ontmoetingscentrum houdt de vrouwenbeweging van de LLTB op woensdag 1 september om 15 en om 20 uur modeshows. Voorverkoop kaarten: ☎04492-1107.

SCHINVELD

● De Bhutangroep en de Wereldwinkel houden zondag van 14 tot 18 uur in het Nonke Buusjke een Bhutandag. Er zijn geweven kleden, cultuurvoorwerpen en schilderijen uit Bhutan te zien.

NUTH

● In Nierhoven wordt zondag vanaf 11 uur de jaarlijkse straatkermis met rommelmarkt gehouden.

EYGELSHOVEN

● De plaatselijke horecabedrijven houden zondag van 11 tot 22 uur een Bourgondisch dorpsfeest op de markt in Eygelshoven. Er zijn lekker hapjes voor iedereen en voor de kleintjes zijn er diverse attracties.

LANDGRAAF

● Leden van het fluit- en tamboerkorps Sint Paulus halen zaterdag vanaf 9.0 uur oud papier op.

● De Openbare Bibliotheek houdt zondag van 14 tot 17 uur in het gebouw aan de Hoofdstraat 146 een open dag in samenwerking met de werkgroep Ouderenjaar 1993.

● Duikclub The Shark houdt maandag van 8.45-9.45 uur open huis tijdens de training in zwembad In de Bende te Nieuwenhagen. Lid worden? Bel: ☎ 045-425938.

Indianen

● *Voor wie vroeger de films van Winnetou verslond, voor wie dol was op Arendsoog rest vandaag nog maar één ding: op naar de Heerlense Stadsschouwburg! Daar voeren vanavond zo'n dertig Noordamerikaanse indianen de traditionele pow wow op. Die bestaat uit een 'Grand Entry' waarbij alle kleding en attributen in een dans geshowd worden. Dan zijn er ook nog de Traditional War Dancers. Voor ze op oorlogspad gingen brachten zij zichzelf in trance. Ze hebben hun gezichten geverfd en zijn getooid met adelaarsveren.*

Indianen 2

● *De Fancy Dancers tenslotte zijn jonge indianen die een enorme lichaamsbeheersing hebben en in hoog tempo hun dansen uitvoeren. Maar er is vanavond nog veel meer indiaanencultuur te zien, zodat liefhebbers aan hun trekken komen. Voorafgaand aan het optreden is om 19.00 uur een markt met Indiaans eten, sieraden en dergelijke. De indianen komen naar Heerlen in het kader van het zomerfestival Cultura Nova. Dat duurt nog tot 29 september en biedt nog veel meer optredens, vooral veel in de openlucht.*

Loting

● *Een bijzondere loting in Landgraaf, vanavond. De politieke partijen in de SUN-gemeente mogen om 20 uur strootje trekken voor een optreden voor de camera's van Omroep Landgraaf. De lokale omroep heeft in verband met de naderende verkiezingen zendtijd beschikbaar gesteld voor de fracties, maar wie wanneer en op welk tijdstip zijn politieke boodschap op de Landgravenaren mag afvuren moet natuurlijk uiterst democratisch besloten worden. De loting in de Overste Hof wordt verricht door de kersverse deken Th. van Galen van Heerlen, voorheen herder van de Landgraafse Petrus- en Paulusparochie. Van Galen is voorzitter van de programma raad van Omroep Landgraaf. Wij denken dus dat het wel los loopt met die loting.*

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

†

Het is onze droeve plicht u mede te delen, dat door een noodlottig ongeval van ons heengegaan, mijn lieve Harry, mijn vader, mijn schoonvader, onze zoon, broer, zwager, oom en neef

Henry Barbier

* 14 april 1941 † 24 augustus 1993

echtgenoot van

Iesje Gense

Lanaken: Iesje Barbier-Gense
Peter en Janine
Lanaken: May en Peter Barbier-Dirks
Maasmechelen: Simon en Marget Barbier-Lemmens
Michael
Itteren: Thea en Ricky Beiten-Barbier
Jean-Paul en Frya
Cindy
Maastricht: Lilian Barbier en Willy Dingena
Neven en nichten

3620 Lanaken (B), 24 augustus 1993
Nachtegalenstraat 2

De uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 28 augustus 1993 om 11.30 uur in de basiliek van Sint Servaas, ingang Keizer Karelplein te Maastricht, waarna de crematie in het crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10 (afslag De Beitel).

Gelegenheid tot condoleren vanaf 10.45 uur.

Avondwake en rozenkrans, vrijdagavond om 18.30 uur in de Sint Servaaskapel.

Henry is opgebaard bij Dickhaut Uitvaartverzorging, Papenstraat 4d, Maastricht (bij het Vrijthof).
Gelegenheid om afscheid te nemen heden donderdag en vrijdag van 17.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen persoonlijk bericht ontvingen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

†

Het verdriet was zeer groot en wij allen waren flink aangeslagen. Waarom moest dit nou gebeuren, je kunt 't aan niemand vragen. Dan is het fijn dat je zoveel goede mensen ziet, ook al vinden zij de juiste woorden niet.
Onvergetelijk, zo was het afscheid van mijn lieve vrouw, moeder en onvergetelijke oma

Maria Huybregts-Cobben

De volle kerk, de plechtige eucharistieviering en de prachtige gezangen van mannenkoor Polyhymnia waren hartverwarmend.
Daar het ons onmogelijk is u allen persoonlijk te bedanken, willen wij u daarom bij deze oprecht dankzeggen voor uw medeleven, de h.h. missen, de vele bloemen en de persoonlijke en schriftelijke condoléances.

Herman Huybregts
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, augustus 1993.

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 29 augustus 1993 om 11.00 uur in de St.-Josephkerk te Heerlerbaan.

Dankbetuiging

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven, condoléances, bloemen en h.h. missen bij het heengaan van

Jef Wouters

hebben ons zeer getroffen.
Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat hij door iedereen werd geacht, zullen ons sterken dit grote verlies te dragen.
Vanwege de grote belangstelling, is het onmogelijk u allen persoonlijk te bedanken.
Wij zijn u dankbaar voor uw medeleven.

Familie Wouters
Familie Van Loo
Familie Habets

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 18.30 uur in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Valkenburg a.d. Geul.

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van medeleven ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van onze dierbare vader, schoonvader en opa

Victor Willem Ruypers

betuigen wij u onze oprechte dank.

Mien en Truus
Gina en Monique
en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatshebben op zondag 29 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Urmond.

Dankbetuiging

Het was een grote troost om zoveel belangstelling en medeleven te ondervinden bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Hub Boonen

Mevr. W.H. Boonen-Willems
kinderen en kleinkinderen

Sittard, augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Overhoven.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven bij het overlijden van onze ouders

Gon Kuipers-Klarenbeek

en

Jan Kuipers

betuigen wij u onze oprechte dank.
Onze dank gaat in het bijzonder ook uit naar het Pancratiuskoor voor het opluisteren van beide uitvaarten.

Namens kinderen en kleinkinderen Kuipers

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 29 augustus a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk Anthonius van Padua, de Vranck, Heerlen.

Dankbetuiging

Aan allen die op welke wijze dan ook met ons hebben meegeleefd tijdens de ziekte, het overlijden en de uitvaart van mijn lieve man, onze zorgzame vader en schoonvader

Frits Cüsters

betuigen wij onze oprechte dank.

Ria Cüsters-Dols
Wilma en Jan
Hans en Ghislaine

Geleen, augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus om 19.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen.

Dankbetuiging

Diep ontroerd, de volle kerk, de vele bloemen en condoléances, een mooier afscheid van en voor onze

Leny van Haaf-Jansen

hadden wij ons niet kunnen wensen. De vele blijken van uw medeleven bij het overlijden alsmede uw aanwezigheid bij de begrafenis waren voor ons hartverwarmend. Wij hebben hierin troost gevonden en willen u allen van harte danken voor dit medeleven.

Gerrit van Haaf
Kinderen en kleinkinderen

We houden de plechtige zeswekendienst op deze zondag 29 augustus 1993 om 10.45 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Brunssum.

Verdrietig zijn je niet
je voelt het.
Samen zeggen kan niet.

24 augustus is het een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn dierbare man, papa en opa

Hub Beugels

De eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 29 augustus om 11.00 uur in de St.-Lambertuskerk te Oirsbeek.

Mevr. Beugels-Vroels
Kinderen en kleinkinderen

---

†

Na een leven dat gekenmerkt werd door eenvoud, goedheid, bezorgdheid, eerlijkheid en liefde hebben wij afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Gerard van Riessen

echtgenoot van

Ellie Melzow

Voorzien van de laatste sacramenten, overleed hij in de leeftijd van 76 jaar.

Sittard: Ellie van Riessen-Melzow
Susteren: Jan en Ellie
John, Angelique en Dave
Susteren: Arno en Gerda
Monique en Maurice
Marco, Danny
Sittard: André en Lily
Chantal, Kevin
Sittard: Gerthy en John
Nancy
Sittard: John en Bertha

6136 BC Sittard, 24 augustus 1993
Heistraat 85

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 28 augustus a.s. om 9.30 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Sittard-Overhoven, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Samenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis, tot intentie van de overledene, vrijdag 27 augustus om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard.
Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Het is nu al een jaar geleden
dat jij van ons bent heengegaan.
Niets anders kunnen wij jou nog bieden
dan een gebed, een bloem en een traan.

De plechtige eerste jaardienst voor

Wim Nuij

echtgenoot van

Bertha Webers

zal worden gehouden op zondag 29 augustus a.s. om 11.00 uur in de St.-Stephanuskerk te Wijnandsrade.

Familie Nuij-Webers
kinderen en kleinkinderen

Bij het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en levenspartner

Margaretha van den Eertwegh-Weber

mochten wij vele blijken van deelneming ontvangen.
Zij zijn ons tot troost geweest en wij betuigen daarvoor aan alle betrokkenen onze hartelijke dank.

Kinderen en kleinkinderen
Hein Lelstra

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 18.00 uur in de St.-Jozefkerk te Waubach.

---

†

Een jaar is voorbijgegaan.
Het gemis is gebleven.

De eerste jaardienst voor

Sjef Jaeqx

zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 19.00 uur in de St.-Gertrudiskerk te Jabeek.

Mevr. Jaeqx-Kockelkorn
kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Jabeek,
augustus 1993.

Voor de vele blijken van medeleven, door u betoond tijdens het overlijden en de begrafenis van onze dierbare moeder, schoonmoeder en oma

Finy Janssen-Moul…

betuigen wij onze hartelijke dank.

R.A.M.Chr. Moulen Janssen
A.J.M. Moulen Janssen-Berkel…
Carolijn
Rogier
Sophie

De zeswekendienst zal worden gehouden zondag 29 augustus 1993 om 12.15 uur in de Pancratiuskerk te Heerlen.

Voor uw vele blijken van medeleven tijdens de ziekte, het overlijden en de begrafenis van mijn man, vader en opa

Martin Bouwens

zeggen wij u hartelijk dank.

Albertine Bouwens-Sp…
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus om 19.00 uur in de …migiuskerk te Schimmert.

Wij danken u hartelijk voor de vele … ken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van

Gerard Mathias Hendriks

Kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst vindt plaats op … dag 29 augustus a.s. om 11.15 uur in de St.-Bavokerk te Nuth.

Voor de vele blijken van belangstelling en medeleven die wij mochten ondervinden bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder en oma

Triena Weijzen-Jaspers

zeggen wij u allen oprecht dank.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

Susteren, augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus om 19.00 uur in de parochiekerk te Mariaveld-Susteren.

Het ging te snel
maar het denken aan jou
is vol mooie herinneringen

De plechtige eerste jaardienst voor mijn … onze moeder, schoonmoeder en oma

Els Offermans-Hoen…

zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 19.00 uur in de dekenale kerk H.H. … trus en Paulus te Landgraaf-Schaesberg.

Jos. Offermans
kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

†

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de grote belangstelling en het medeleven bij het overlijden van onze pap en opa

Hub Meessen

willen wij u langs deze weg hartelijk danken voor de vele condoléances, de bloemen en de overvolle kerk.
Een mooier afscheid met zoveel oprechte … hadden wij Hub niet kunnen bieden.

Familie Meessen-Pinckaers
Kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal worden gehouden zondag 29 augustus 1993 om 11.30 uur in de rochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven, dat betoond werd bij het overlijden en de crematie van mijn man, onze vader en mijn zoon

Peter Ermers

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Miek Ermers-Aquina
en kinderen
Mw. C. Ermers

Simpelveld, augustus 1993

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Remigius te Simpelveld.

Dankbetuiging

In plaats van kaarten

Een overvolle kerk, prachtige bloemen, h. missen en de vele condoléances hebben ons veel kracht en steun gegeven bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, onze goede pap en opa

Jo Ubachs

Bijzonder danken wij allen die …

Fam. Ubachs-…
kinderen en kleinkinderen

Eygelshoven, augustus 1993

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen …

Een jaar geleden namen wij afscheid van

Marietje Kleintjens-de Vaan

De eerste jaardienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 19.00 uur in de grote St.-Jankerk te Hoensbroek.

De hr. Z. Kleintjens
kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor onze lieve moeder en oma

Regina (Zus) Eymael-van Esch

zal plaatshebben op zaterdag 28 augustus a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk H.H. Petrus en Paulus, Kerkplein 1 te Schaesberg.

Kinderen en kleinkinderen

Jaardienst

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van

Anna Maria Aretz-Brandt

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus om 19.00 uur in de parochiekerk St. Johannes de Doper te Eygelshoven.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven en de steun die wij van u mochten ontvangen na het overlijden en bij de begrafenis van

Peter Joseph Zinzen

willen wij u, mede namens onze moeder, G. Zinzen-Simons, van harte danken.

Sibille en Ruud Zinzen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 28 augustus a.s. om 18.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide.

Dankbetuiging

Groot is de leegte die zij achterlaat,
mooi zijn de herinneringen.

Hartverwarmend was de aanwezigheid van zovelen bij het afscheid van

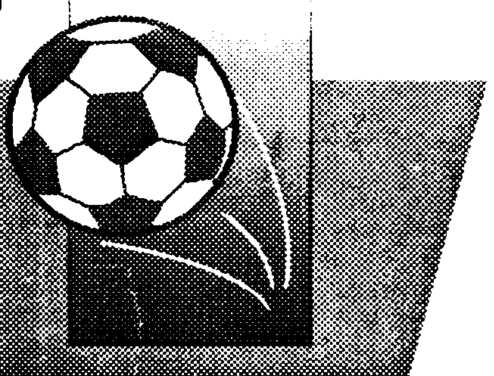
Corry Niesters-Engels

Een grote steun waren de vele troostende brieven en andere blijken van medeleven bij het overlijden van mijn lieve echtgenote.
Het zal voor ons een dankbare herinnering blijven.

Giel Niesters
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 augustus a.s. om 18.30 uur in de Pancratiuskerk te Heerlen.

Limburgs Dagblad
sport

Kerkradenaren behalen sensationele 5-3 zege tegen FC Groningen

Roda swingt in Oosterpark

Van onze sportredactie

GRONINGEN – Een merkwaardig gezicht na afloop in de perskamer van FC Groningen: een ontevreden Huub Stevens gaf Roda JC een fikse veeg uit de pan. En dat terwijl Roda op uiterst sensationele wijze met een 5-3 overwinning uit het Oosterpark stapte. „We hebben met vuur gespeeld, de afspraken zijn niet nagekomen en dat reken ik de ploeg zwaar aan,” aldus de kritische oefenmeester van de ploeg die samen met Ajax en Vitesse met de volle buit na drie wedstrijden koploper is van de eredivisie. Een prachtige en geslaagde act van Stevens, bijna zo spectaculair als de wedstrijd zelf en een kennelijke poging om de euforie rond zijn ploeg wat in te dammen en de zaak op scherp te houden.

● *Tijjani Babangida brengt Roda op voorsprong. Het begin van een sensationeel scoreverloop.* Foto: BERT WIERINGA

FC Groningen-Roda JC 3-5 (1-3). 15. Babangida 0-1, 20. Hofstede 0-2, 29. Hofstede 0-3, 45. Djurovski 1-3, 55. Djurovski 2-3, 67. Hofstede 2-4, 84. Roossien 3-4, 90. Babangida 3-5. Scheidsrechter: Temmink. Toeschouwers: 10.875. Gele kaart: Roossien (FC Groningen), Luijpers (Roda JC).
FC Groningen: Lodewijks; Boekweg, Wilson (72. Veenhof) en Van Kessel; Reiziger, Huizingh, Olde Riekerink, Holband en Gall; Wijnhard (34. Roossien) en Djurovski.
Roda JC: Waterreus; Nascimento en Luijpers; Senden, Van der Luer, Trost, Van Hoogdalem en Van Galen (85. Doomernik); Babangida, Hofstede en Huiberts.

FC Groningen-Roda JC was een absolute kraker voor het publiek. Voor de twee ex-verdedigers Huub Stevens en Theo Vonk, de technische leidsman van FC Groningen, was het een gruwel. Uiteraard zat Vonk er echt als een geslagen hond bij. „Mij zijn de schellen van de ogen gevallen”, aldus de man, die evenals Stevens als actief voetballer te boek stond als een verdediger van ijzer en staal met een niet stuk te krijgen mentaliteit. „Ik heb nog nooit een stel verdedigers op dit niveau zo zien schutteren.” Intussen vierden elders in de catacomben de Roda-spelers een feestje. Met 5-3 winnen op vijandelijk terrein, dat maak je niet elke week mee. Voor de derde keer in dit nog prille seizoen was het 'volle bak' voor de mannen uit Kerkrade. Het stadion Kaalheide mag dan niet geschikt bevonden zijn voor eredivisievoetbal, de ploeg die er speelt, Roda dus, is dat tot nu toe absoluut wel.

Het begint er steeds meer op te lijken, dat Roda dit jaar prima ingekocht heeft. Marco van Hoogdalem speelde een perfecte partij tegen Harris Huizing en elimineerde de Groninger kopmachine zonder problemen. Daarnaast lijkt de bij Haarlem weggeplukte Barry van Galen een voltreffer van de eerste orde. De blonde aanvallende middenvelder beschikt over een geweldig loopvermogen en kan daarbij ook nog eens voetballen. Hij was geruime tijd de beste speler op het veld. En over Babangida zijn intussen alle lofzangen al gezongen.

Babangida werd na afloop uitgeroepen tot 'the man of the match', maar wellicht kwamen Van Galen of Peter Hofstede daar deze keer meer voor in aanmerking. De lange centrumspits van Roda scoorde drie keer en had in basketbaltermen een schotpercentage van honderd procent. Met vijf doelpunten is Hofstede de huidige topschutter van de eredivisie.

Gewaagder

Zowel FC Groningen als Roda JC begonnen met positieve bedoelingen in het druilerige Oosterpark. Beide ploegen speelden achterin man op man, waarbij Roda met drie spitsen nog iets gewaagder voetbalde dan de thuisclub, waar Milko Djurovski en Clyde Wijnhard als spitsen begonnen. De eerste kansjes waren voor FC Groningen, maar toen de Vonk-brigade na een klein kwartiertje aan het foutenfestival begon liep Roda in recordtempo weg naar 0-3. Eerst schoot Babagida van dichtbij raak, nadat Hofstede voor de eerste keer Wilson tot figurant gegradeerde. Even later liep Hofstede na een steekpassje van Huiberts andermaal weg bij Wilson, 0-2. En toen de lange spits na gezamenlijk falen van Claus Boekweg en weer Wilson van dichtbij 0-3 mocht intikken, leek het duel na een klein half uurtje al lang en breed beslist.

Uiteraard had Stevens het gelijk aan zijn zijde met de bewering dat deze 0-3 niet meer in gevaar had mogen komen. Twee bevliegingen van de grillige Macedonische Groninger Milko Djurovski, tegen wie David Nascimento, die na zijn liesklachten zijn eerste wedstrijd speelde, het flink moeilijk had, brachten de spanning terug. En datzelfde gebeurde nog eens, nadat Peter Hofstede no een keer geprofiteerd had van knullig verdedigen van Wilson.

Jos Roossien maakte er zes minuten voor het einde 3-4 van en weer veerde het Groninger publiek op. Toen Babangida in de laatste minuut nog even aan Joop Gall liet zien in een één tegen één-duel nauwelijks te kloppen te zijn en hard 3-5 tegen de touwen achter Patrick Lodewijks knalde, was het echt over.

Roda JC na drie wedstrijden koploper, dat hadden weinigen na het toch zo moeizaam verlopen vorige seizoen verwacht. Omdat de geelzwarten een uitgebalanceerde indruk maken en door successen gelouterd steeds zelfverzekerder gaan voetballen, hoeft de succesreeks nog geen einde te krijgen. Als de waarschuwing van Stevens maar ter harte genomen wordt. „Je maakt natuurlijk niet elke uitwedstrijd vijf doelpunten, dat bedoel ik maar,” aldus de vuurvreter van Kaalheide.

Van Langen maakt rentree

HILVERSUM – Ellen van Langen maakt morgenavond in de Grand Prix-wedstrijd in het Olympisch stadion van Berlijn haar rentree. De olympisch kampioene is tweeëneenhalve maand uitgeschakeld geweest. Tijdens de strijd om de Europese beker voor landenteams op 12 en 13 juni in Rotterdam liep zij haar tweede en laatste 800 meter van dit seizoen. Daarna werd geconstateerd dat Van Langen geplaagd werd door een stressfractuur in het been.

Optimisme rond Van Basten

ANTWERPEN – Marco van Basten zal voor het einde van het jaar zijn rentree maken bij AC Milan. De aanvaller werd dit jaar twee keer geopereerd aan de rechterenkel. Na de laatste ingreep, in juni kort na de Europese bekerfinale van AC Milan tegen Olympique Marseille (0-1), vreesde de chirurg voor de voortzetting van de loopbaan van de international. Gisteren was Martens, die de enkel aan een uitgebreid onderzoek onderwierp, optimistisch. Het genezingsproces verloopt uitstekend.

Aanklacht tegen Donike

NEUBRANDENBURG – Het gemeentebestuur van de Duitse stad Neubrandenburg heeft professor Manfred Donike aangeklaagd. De Keulse arts, de bekendste strijder tegen dopinggebruik, had Neubrandenburg in een interview met het weekblad Der Spiegel als 'één van de grootste en nog steeds actieve dopingnesten in het oosten van Duitsland' betiteld. Horst Wyssuwa, voorzitter van de Neubrandenburger gemeenteraad, voelde zich aangesproken.

Veertig mille voor 'haas'

RABAT – De Marokkaanse atleet Mohamed Taki heeft naar eigen zeggen een bedrag van 20.000 dollar (bijna 40.000 gulden) ontvangen om vorige week tijdens de wereldtitelstrijd in Stuttgart op de 1500 meter als haas van de Algerijnse winnaar Noureddine Morceli te fungeren. Taki verklaart dit in een artikel in het dagblad 'Al Itthad al Ichtiraki'. De Marokkaan leidde van 300 tot 1100 meter en eindigde als achtste.

Marciano Vink mist start

GENUA – Marciano Vink mist de start van de Italiaanse voetbalcompetitie. De oud-Ajacied kampt met een ontsteking aan het trommelvlies nadat hij tijdens de training van zijn nieuwe club Genoa een bal tegen het rechteroor kreeg. Het herstel zal volgens de artsen circa tien dagen in beslag nemen. Genoa, waar ook John van 't Schip onder contract staat, speelt zondag de thuiswedstrijd tegen AS Roma.

Krajicek als tiende geplaatst

NEW YORK – Richard Krajicek is als tiende geplaatst voor de US Open, die maandag begint in New York. De tennislijst wordt aangevoerd door Jim Courier, die vorige week Pete Sampras verdreef van de eerste plaats op de wereldranglijst. Bij de vrouwen voert Steffi Graf de lijst aan. In de finale stuit ze volgens het schema op de Spaanse Sanchez-Vicario.

Twee atletes geschorst

KIEV – De atletiekfederatie van de Oekraïne heeft Loedmilla Dzigalova en Tatjana Dorovskik met onmiddellijke ingang voor vier jaar geschorst wegens het gebruik van anabole steroïden. Het duo, dat al eerder voorlopig op non-actief was gesteld, kwam niet opdagen voor een hoorzitting van de bond in Kiev.

Fortunees in Uefateam

SITTARD – Fernando Ricksen van Fortuna Sittard is opgenomen in het Nederlands Uefateam van spelers tot achttien jaar. De ploeg die verder uitsluitend is gerecruteerd uit talenten van PSV, Feyenoord en Ajax, speelt binnenkort tegen Frankrijk.

Ajax pas laat op dreef

HEERLEN – Na drie, onvolledige, speeldagen zijn Ajax en Roda JC nog zonder puntverlies. Ajax kwam in de thuiswedstrijd tegen Sparta pas in de laatste twintig minuten op dreef (3-0). Feyenoord behaalde in de tweede wedstrijd de tweede zege van 1-0. PSV speelde 0-0 in Heerenveen, Van Aerle kreeg rood.

Ajax stuitte zeventig minuten lang op de gegroepeerde verdediging van Sparta, met Metgod als betrouwbare sluitpost. Van den Brom, invaller Oulida en George maakten de marge toch nog royaal. Feyenoord keek met angst en beven de komst van FC Twente tegemoet. De nog grotere angst van de tegenstander speelde Van Hanegem in de kaart. Aankoop Maas brak de ban: 1-0.

PSV verloor bij de 0-0 in Heerenveen behalve een punt ook Van Aerle. De rechtsachter werd door scheidsrechter Van Vliet weggestuurd na de doorgebroken Regtop te hebben neergehaald.

Vitesse zette Willem II, in Tilburg als concurrent voor een UEFA-cupplaats beschouwd, op de plaats. Ook zonder Gillhaus waren de Arnhemmers in staat de fouten bij de tegenstander af te straffen. De Gier zette Cambuur Leeuwarden in Volendam op voorsprong bij de rust, daarna was de thuisclub produktief: 4-1. De Friezen zijn na drie wedstrijden als enige nog zonder punt. FC Utrecht kreeg na de 1-4 tegen Ajax ook een afstraffing bij Go Ahead Eagles: 0-4 met twee keer de Australische international Van Blerk als middelpunt van de Deventer feestvreugde.

Voetballoopbaan Eijer voorbij

TILBURG – De loopbaan van voetballer Rene Eijer van Vitesse is voorbij. Voorzitter Karel Aalbers maakte gisteren in Tilburg na afloop van de wedstrijd tegen Willem II bekend, dat bij Eijer verschijnselen van de ziekte multiple sclerose zijn ontdekt. „Dit is een zware klap voor Vitesse,” aldus een geëmotioneerde Aalbers. „We zullen er uiteraard alles aan doen om Eijer verder te begeleiden.” De 30-jarige speler klaagde voor het begin van het seizoen over duizelingen en tintelende ledematen. Daar kwam twee weken geleden een zenuwaandoening bij. Bij een intensief medisch onderzoek werden de symptomen van multiple sclerose ontdekt.

Schrale, maar dik verdiende 1-0 zege op Den Bosch

Fortuna repareert

● *In de greep van faalangst: Kenneth Nysåther (tweede van links) en Jerry Taihuttu (nog gebukt na kopbal).* Foto: PETER ROOZEN

Fortuna Sittard - FC Den Bosch 1-0 – 5. Nysåther 1-0. Toeschouwers: 2.000. Scheidsrechter: Van Veluwen. Gele kaarten: Paul Janssen, Mordang (beiden Fortuna), Burg, Van de Velden (beiden Den Bosch).
Fortuna Sittard: Hesp, Maessen, Samuel, Mordang, Paul Janssen, Van de Heuvel, Deckers, Van der Zander, Anton Janssen, Taihuttu (64. Van Bommel), Nysåsther.
FC Den Bosch: Nijkamp, Benkirane, Volkerink, Meulendijk, Heerenveen, Gösgens (64. Petrovic), Van de Velden, Van Helmond, Jansen, Nijhuis, Burg (82. Laisina).

DOOR HARRY MURÉ

SITTARD – Fortuna heeft de eerste overwinning begroet, weliswaar met reserve, maar toch in een opgelucht sfeertje, dat door manager Jacques Opgenoord spontaan werd aangescherpt met de opwelling: „Ziezo, de hoofden van de manager en de trainer zitten er nog op.” De 1-0 zege in eigen huis tegen FC Den Bosch na een vroeg doelpunt van Kenneth Nysåther was dik verdiend. Geprojecteerd tegen de massa gemiste kansen verliest de geslaagde reparatiepoging echter aan glans.

Chris Dekker, lichte glimlach en spelend met een bierviltje, sprong dan ook geen gat in de lucht boven de Baandert. „Voor ons een belangrijk resultaat, omdat het de directe druk wegneemt. De manier waarop maakt niet uit.” Althans niet in deze fase van herstelwerkzaamheden. Toch scoorde Fortuna qua amusementswaarde bij vlagen zelfs een zes plus. dat is al heel wat.

Activiteit

Binnen de lijnen van het Sittardse stadion, waar de blauwe hesjes van de supposten de gemengde outfit van de toeschouwers beginnen te overkleuren, ontwikkelde Fortuna vooral gedurende het eerste kwartier meer activiteit dan in de afgelopen twee wedstrijden in de eerste divisie en de laatste competitiehelft van de eredivisie samen.

Het demonstratieve voorbeeld van Roy van de Heuvel in de tweede minuut werd prompt gevolgd door het doelpunt van Nysåther. De stortbui van de trainer die na het debâcle in Oss op de spelersgroep neerplensde, sorteerde aldus tastbaar effect. Fortuna opereerde relaxed. Dat er later toch weer de klad in kwam, schreef Chris Dekker toe aan 'het gemis aan scherpte en de daardoor weer binnensluipende angst'.

Precies twintig minuten duurde de wedergeboorte, het moment waarop ex-Roda JC'er Stefan Jansen doelman Hesp voor het eerst op de proef stelde. De wedstrijd tegen 'oude bekende' Den Bosch – en daarmee nauwelijks een graadmeter voor het aanpassingsproces van Fortuna in de eerste divisie – had met wat meer inzicht gemakkelijk in de eerste helft zijn beslag kunnen krijgen.

Verzuim

Fortuna bewoog zich echter gaandeweg op de verzuimtoer, zichzelf daardoor wederom met immense problemen opzadelend. Illustratief voor de onzekerheid was het afstandsschot van Jerry Taihuttu die in een simpele spelsituatie de bij voorbaat tot mislukken gedoemde poging verkoos boven de combinatie.

De offensieve escapades van de thuisclub kregen na rust een onthutsend vervolg. Fortuna dwong kansen af bij de vleet, maar geen beslissing. Taihuttu, Anton Janssen en vooral Nysåther zijn kennelijk voetballers die één op twintig lopen. FC Den Bosch, lichtelijk in paniek, benutte het laatste half uur ter beoefening van een partijtje worstelen vrije stijl. Aangezien dat gebeurde met scheidsrechterlijke permissie, daalde het niveau tot beneden het maaiveld.

Chris Dekker: „Toen Den Bosch man op man ging spelen, was het voorbij.” Verdedigend speelde Fortuna een puntgave partij. „We hebben geen kans weggegeven.” Conclusie van Fortuna's sleutelavondje: de banden van Good Year zijn in elk geval mentaal weer op spanning.

Van Vossen hervat training

AMSTERDAM – Peter van Vossen meldt zich vandaag in De Meer voor zijn eerste training na zijn opname in het ziekenhuis. In overleg met de medische staf van Ajax en de behandelende specialist wordt voor de 25-jarige aanvaller, die vorige week voor de tweede keer in zijn loopbaan door trombose in zijn linkerarm werd getroffen, een oefenprogramma samengesteld.

Trainer Louis van Gaal verwacht dat de zevenvoudige international ongeveer een maand nodig heeft om weer in topconditie te komen. Van Vossen zal tijdens de winterstop waarschijnlijk operatief worden verlost van zijn trombose-probleem.

Charleroi verspeelt punt

BRUSSEL – Anderlecht heeft na vier speeldagen alleen de leiding in de Belgische eerste divisie. De landskampioen won dinsdag al met 1-2 van Seraing in Luik. Gisteren verspeelde Charleroi het eerste punt bij SK Beveren: 1-1. De opvallendste uitslag was de forse winst van nieuwkomer Oostende bij FC Antwerp: 0-4.
KV Mechelen remiseerde op eigen veld zonder doelman Preud'homme (voetblessure) met Standard Luik: 1-1. Cercle Brugge won door twee doelpunten van Weber met 2-3 bij Waregem. Voor Waregem maakte Krüzen het tweede doelpunt. Lommel won met 3-1 van Racing Genk, onder meer door een doelpunt van Berghuis.

Duitsland

Bayer Leverkusen heeft zich zonder moeite geplaatst voor de derde ronde van het toernooi om de Duitse voetbalbeker. De bekerhouder bedwong 1. FC Nürnberg 3-0. Voor het verrassendste resultaat van de bekerronde tekende 1. FC Kaiserslautern, dat bij VfB Stuttgart zegevierde met 6-2.
De zege kwam overigens pas na verlenging tot stand. Bayern München, tegenstander van FC Twente in het Europese bekervoetbal, had het moeilijk tegen de amateurs van Carl Zeis Jena. Wouters maakte na zes minuten de gelijkmaker. Het werd uiteindelijk 2-0.

scorebord

eredivisie

x-Sparta	3-0
em II-Vitesse	0-3
renveen-PSV	0-0
Ahead Eagles-FC Utrecht	4-0
Groningen-Roda JC	3-5
ndam-Cambuur	4-1
C-VVV	4-1
enoord-FC Twente	1-0
V-RKC	1-1

x	3	3	0	0	6	10- 1
da JC	3	3	0	0	6	10- 5
V	3	2	1	0	5	5- 1
esse	2	2	0	0	4	7- 1
enoord	2	2	0	0	4	2- 0
C	3	2	0	1	4	9- 5
Twente	3	2	0	1	4	6- 2
erenveen	2	1	1	0	3	1- 0
endam	3	1	1	1	3	6- 5
Eagles	3	1	0	2	2	5- 7
rta	3	1	0	2	2	1- 4
llem II	3	1	0	2	2	1- 4
V	2	0	1	1	1	1- 2
C	3	0	1	2	1	2- 7
Utrecht	3	0	1	2	1	3-10
oningen	2	0	0	2	0	4- 7
V	2	0	0	2	0	1- 7
mbuur L	3	0	0	3	0	2- 8

erdag 19.30 uur:
V-Volendam
dag 14.30 uur:
mbuur-FC Groningen
Twente-NAC
da JC-Go Ahead Eagles
Utrecht-Heerenveen
esse-Ajax
rta-MVV
V-Willem II

eerste divisie

rlem-Excelsior	0-4
men-ADO Den Haag	3-2
acles-Dordrecht'90	0-1
C-Veendam	0-0
mond Sport-FC Zwolle	0-0
dhoven-TOP	0-0
una Sittard-FC Den Bosch	1-0
-De Graafschap	3-0
C-Telstar	2-5

dr.'90	3	3	0	0	6	6- 2
	3	2	0	1	4	8- 2
elsior	3	2	0	1	4	7- 3
Zwolle	3	1	2	0	4	4- 2
men	3	2	0	1	4	7- 6
O Den H.	3	2	0	1	4	5- 4
afschap	3	2	0	1	4	5- 5
star	3	1	1	1	3	6- 4
m.Sport	3	1	1	1	3	3- 3
dhoven	3	0	3	0	3	2- 2
P	3	1	1	1	3	2- 4
acles	3	1	0	2	2	3- 3
endam	3	0	2	1	2	2- 3
n Bosch	3	1	0	2	2	4- 6
tuna S.	3	1	0	2	2	2- 5
C	3	1	0	2	2	6-10
C	3	0	1	2	1	1- 4
rlem	3	0	1	2	1	3- 8

erdag 19.30 uur:
Zwolle-NEC
Graafschap-Fortuna Sittard
Den Bosch-Eindhoven
-Helmond Sport
ndam-Heracles
drecht'90-Emmen
elsior-RBC
ag 14.30 uur:
Den Haag-Haarlem
ar-AZ

scoreverloop

DIVISIE
noord-FC Twente 1-0 (0-0). 61. Maas Scheidsrechter: Van der Ende. Toeuwers: 20.600. Gele kaart: De Wolf enoord), Hoogma (FC Twente).
oord: De Goey; Refos, De Wolf, Van el en Heus; Maas, Bosz en Witschge; ent, Van Loen (74. Obiku) en Blinker Arnar Gunnlaugsson).
Twente: Boschker; Zwijnenberg, Karek, Hoogma en Kool (40. Arts); Vurens, beek (73. Pahlplatz), Boerebach en Ten Polley en Mols.

-Sparta 3-0 (0-0). 70. Van den Brom 1-0, Oulida 2-0, 83. George 3-0. Scheidsrech- Luyten. Toeschouwers: 19.200 (uitvert). Gele kaart: Silooy (Ajax), Jalink rta).
: Van der Sar; Blind, Van den Brom, k de Boer en Silooy; Rijkaard, Seedorf Oulida) en Pettersson; George, Ronald oer en Overmars.
a: Metgod: De Bruin, Van Eck, Velden Bogarde; Jalink, Klomp, Sandel Dennis de Nooijer) en Van den Berg; man en Van der Laan.

Ahead Eagles-FC Utrecht 4-0 (1-0). 38. Blerk 1-0, 72. Van Blerk 2-0, 88. Bosvelt 90. Heering 4-0. Scheidsrechter: Van Toeschouwers: 6.000. Rode kaart: 77. Kock (FC Utrecht).
Eagles: Rufai; Arts, Marbus, Steinmann Van Blerk; Bosvelt, Schenning en Mi-; Heerig, Knippenberg (86. Martron) en oven (74. Rorije).
Utrecht: Van Ede; Vierklau, Van Die-, De Kock en Aipassa; Oosterhuis (46. Kruijff), Roest (53. Kelders), Bijl en boer; Smolarek en Van der Ark.

nveen-PSV 0-0. Scheidsrechter: Van Toeschouwers: 14.000 (uitverkocht). kaart: 67. Van Aerle (PSV). Gele Tammer (Heerenveen), De Jong, tze (PSV).
enveen: L'Ami; Doesburg, Groen, rveer en De Jong; Roelofsen, Echteld Visser; Schaap, Tammer (85. Kooistra) gtop (70. Keur).
: Van Breukelen; Van Aerle, Koeman, Jong en Heintze; Ingesson, Popescu en an; Van Ankeren (46. Kalusha), Kieft Lamptey (46. Meijer).

m II-Vitesse 0-3 (0-0). 55. Latuheru 0-1, Straal 0-2, 80. Cocu 0-3. Scheidsrechter: kenstein. Toeschouwers: 7.000. Gele : Abdellaoui (Willem II).
m II: Jansen; Meijs, Hofstede, Smits ogers; Van Gastel (62. Sylla), Van Geel Van Hintum; Stewart, Van Arum en Aboui.

Vitesse: Van der Gouw; Straal, Bos, Van de Looi en Vermeulen; Laamers, Cocu en Iroha (90. Larousi); Latuheru, Loeffen (85. Pothuizen) en Helder.

Volendam-Cambuur 4-1 (0-1). 7. De Gier 0-1, 59. Molenaar 1-1, 63. Wasiman 2-1, 83. Stefanovic 3-1. 86. Steur 4-1. Scheidsrechter: Houben. Toeschouwers: 3.500. Gele kaart: Pastoor en Binken (Volendam).
Volendam: Zoetebier; Den Ouden, Binken, Molenaar en Sier (81. Koorn); Pastoor, Wasiman en Smeets, Steur, Vukov en Bond (46. Stefanovic).
Cambuur: Grim; Stam, Elzinga, Spork (76. Bruin) en Rijpma; Konterman, Keizer, Van Raalte en Abma; Van Oostrum (66. Oosterhof) en De Gier.

EERSTE DIVISIE
Haarlem-Excelsior 0-4 (0-3). 1. Ogura 0-1, 40. Burleson 0-2, 83. Been 0-3, 88. Van der Heuvel 0-4. Scheidsrechter: Elburg. Toeschouwers: 900. Gele kaart: Van Loon (Excelsior).
Heracles-Dordrecht'90 0-1 (0-0). 52. Breetveld 0-1. Scheidsrechter: Helmstrijd. Toeschouwers: 2100. Gele kaart: Durmusoglu, Manders, Sanchez Torres en Dikken (Heracles), Simons, Wouden en Langerak (Dordrecht).
Emmen-ADO Den Haag 3-2 (2-0). 15. Grummel 1-0, 31. Drent 2-0, 54. Van der Laan 2-1, 69. Van Eykeren 2-2, 78. De Kruyf 3-2. Scheidsrechter: Schuurmans. Toeschouwers: 2556. Gele kaart: Haverkort, Veldwijk en De Jong (Emmen), Lens en Gentile (ADO Den Haag).
NEC-Veendam 0-0. Scheidsrechter: De Graaf. Toeschouwers: 1500.
Helmond Sport-FC Zwolle 0-0. Scheidsrechter: IJkhout. Toeschouwers: 3500. Gele kaart: Schol (Helmond Sport).
AZ-De Graafschap 3-0 (1-0). 1. Van Roon 1-0, 74. Den Turk 2-0 (strafschop), 86. Beelen 3-0. Scheidsrechter: Schaap. Toeschouwers: 3030. Geel: De Vries, Olyslager, Te Braak en Roembiak (De Graafschap).
RBC-Telstar 2-5 (1-1). 5. Mutsaers 1-0, 25. Hoop 1-1, 54. Oostrom 1-2, 63. Hoop 1-3, 66. Hoop 1-4, 70. Mutsaers 2-4, 82. Oerlemans 2-5. Scheidsrechter: Bettinger. Toeschouwers: 2800. Gele kaart: Magielse en Yilmaz (RBC).
Eindhoven-TOP 0-0. Scheidsrechter: Blom. Toeschouwers: 2650. Gele kaart: Duys, Lopez, Arends en Van der Weert (TOP).

topscorers

Eredivisie: 1. Hofstede (Roda JC) 5, 2. Van Hooijdonk (NAC) 4, 3. Lammers (NAC), Gillhaus (Vitesse), Popescu (PSV), Polley (FC Twente), Rijkaard (Ajax), Babangida (Roda JC) 3, 9. Litmanen (Ajax), De Gier (Cambuur Leeuwarden), Van Blerk (Go Ahead Eagles), Djurovski (FC Groningen) 2.
Eerste divisie: 1. Breetveld (Dordrecht'90) 5, 2. Van der Laan (ADO), Van Roon (AZ) 4, 4. Burg (Den Bosch), Mutsaers (RBC), Ogura (Excelsior) en Hoop (Telstar) 3, 8. De Jonge (Emmen), Velten (Heracles), Oerlemans (Telstar), Drent (Emmen) en Been (Excelsior) 2.

buitenland

BELGIË

Beveren-Charleroi	1-1
Club Brugge-Germinal Ekeren	0-0
FC Antwerp-Oostende	0-4
Waregem-Cercle Brugge	2-3
Club Luik-AA Gent	0-0
Racing Genk-Lommel	1-3
RWDM-Lierse SK	0-0
KV Mechelen-Standard Luik	1-1

Stand: Anderlecht 4-8, Charleroi 4-7, AA Gent 4-5, Standard Luik 4-5, Club Brugge 4-5, Oostende 4-5, Lommel 4-5, Beveren 4-4, Seraing 4-4, Ekeren 4-4, Club Luik 4-4, KV Mechelen 4-3, Lierse SK 4-3, FC Antwerp 4-3, RWDM 4-3, Cercle Brugge 4-3, Waregem 4-1, Genk 4-0.

DUITSLAND
Tweede ronde bekervoetbal:
VfB Stuttgart-Kaiserslautern 2-6 nv, Leverkusen-Nürnberg 3-0, Werder Bremen-Stuttgarter Kickers 2-1 nv, Dynamo Dresden-Wolfsburg 0-0 nv Dynamo wns, Mettlach-Watenscheid 0-2, Fortuna Düsseldorf-Eintracht Frankfurt 0-2, Carl Zeiss Jena (ama)-Bayern München 0-2, Sachsen Leipzig-Sankt Pauli 2-2 nv Pauli wns, Gaggenau-Hannover 96 1-3, Kickers Offenbach-Meppen 4-2, FC Bocholt-Rot Weiss Essen 2-3, Stahl Eisenhüttenstadt-Unterhaching 0-2, Marl-Borussia Fulda 3-2, Greifswalder-Pfeddersheim 0-2, Eintracht Haiger-Elmshorn 3-1, Eintracht Braunschweig-Oldenburg 4-3.

ENGELAND

Chelsea-QP Rangers	2-0
Liverpool-Tottenham Hotspur	1-2
Newcastle United-Everton	1-0
Norwich City-Ipswich Town	1-0
Southampton-Swindon Town	5-1
West Ham-Sheffield Wednesday	2-0

Stand: Manchester United 4-10, Liverpool 4-9, Norwich 4-9, Everton 4-9, Ipswich 4-9, Blackburn 4-9, Tottenham 4-9, Arsenal 4-9, Coventry 4-8, Sheffield United 4-6, Aston Villa 4-5, Wimbledon 4-5, Chelsea 4-4, Newcastle 4-4, West Ham 4-4, Oldham 4-4, Leeds 4-4, Southampton 4-3, QP Rangers 4-3, Manchester City 4-1, Sheffield Wednesday 4-1, Swindon 4-0.

wk kwalificatie

GROEP 3
Denemarken-Litouwen 4-0 (2-0). 13. Olsen 1-0, 42. Pingel 2-0, 62. Brian Laudrup 3-0, 70. Vilfort 4-0. Toeschouwers: 40.182.

Ierland	9	6	3	0	15	15-2
Denemarken	9	5	4	0	14	13-1
Spanje	9	5	3	1	13	18-2
Noord-Ierland	9	4	2	3	10	11-11
Litouwen	11	2	3	6	7	8-19
Letland	11	0	5	6	5	4-19
Albanië	10	1	2	7	4	5-20

GROEP 6
Oostenrijk-Finland 3-0 (2-0). 28. Kühbauer 1-0, 41. Pfeifenberger 4-1, 90. Herzog 3-0. Toeschouwers: 21.000.

Zweden	7	5	1	1	11	14- 4
Frankrijk	7	5	1	1	11	12- 5
Bulgarije	7	4	1	2	9	12- 7
Oostenrijk	7	3	0	4	6	12-10
Finland	7	1	1	5	3	4-12
Israel	7	0	2	5	2	5-21

sportprijsvragen

Duitse midweeklotto. Trekking A: 8-11-31-32-34-39. Reservegetal: 12. Trekking B: 16-30-41-42-43-49. Reservegetal: 31. Spel'77: 3777395. Super 6: 753270.
Lucky Ten: 2-3-6-14-20-22-23-28-33-34-38-50-54-57-62-68-72-74-75-76.
Midweeklotto 33 A: Winnende getallen: 3-24-26-32-35-41. Reservegetal: 25. Cijferspel: 686658.

oefenvoetbal

DVO-Guttecoven	2-3

VANDAAG

Heer-RFC	19.30 uur
De Heeg-MKC	19.00 uur
Brachterbeek-Buggenum	19.00 uur
Putbroek-RKSNA 2	19.00 uur
Heythuysen-Maasbracht	19.00 uur
St.Joost-Adveo	19.30 uur
RKMSV-Heeze	19.30 uur
Atweerterheide-Victoria	19.30 uur
Panningen-Babberich	20.00 uur
Land van Rode (terrein Chevremont):	
Finale: Hopel-Miranda	18.30 uur

Prima rentree ichael Laudrup

PENHAGEN – Michael Laup heeft een glanzende rentree aakt in het Deense elftal. De lmaker van Barcelona voerde land naar een grote zege (4-0) op ouwen. Laudrup had een aanl in de eerste drie doelpunten.

kwamen voor 40.182 toeschous op naam van Olsen (13), Pingel en Brian Laudrup (62). Het vierwerd gemaakt door Vilfort in de minuut. Zelf kwam de oudste udrup in zijn 65e interland niet scoren. Hij kreeg twee kansen, 36e en 59e minuut, maar miste e keren het doel.

sport op tv

DAAG
17.15 Dld 2: Sport Heute.
19.10 RTL Television: Sport.
20.00 BRT 1: Sport.
22.00 BRT 2: Sport.
22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.55 BRT 1: Sport.

VVV na rust op pijnbank

Van onze correspondent
HENK HAFMANS

BREDA – Evenals in het openingsduel bij FC Twente kreeg VVV pas in de tweede helft de deksel op de neus. In Enschede moest John Roox toen drie keer vissen; in Breda maakte de Venlose keeper liefst vier maal de trieste gang naar het net: 4-1. „Een verdrietige nederlaag," zo kwalificeerde Frans Körver dit verlies.

De teleurstelling bij de trainer was begrijpelijk. Op eenvoudige wijze had VVV de thuisclub aan de beslissende treffers geholpen in een fase waarin de Venlonaren stiekem hoopten op een sensatie. Ook Körver ging bij het rustsignaal nog van 'minimaal een puntje' uit. VVV had immers in de eerste periode sporadisch de indruk gewekt dat het zich door NAC zou laten inpakken. De Bredase combinaties oogden wel aardig, maar de fanatieke wil die meestal kenmerkend is voor een thuisspelend NAC ontbrak.

VVV had taktisch zijn zaakjes prima geregeld: Janfada speelde John Lammers uit de wedstrijd en ook Polman trad efficiënt op tegenover Pierre van Hooijdonk. Gène Hanssen fungeerde als stofzuiger in het centrum van de Venlose defensie en hield de toegangspoort in de richting van John Roox hermetisch op slot. Er was geen doorkomen aan voor de Bredanaars.

NAC-VVV 4-1 (0-1). 44. Graef 0-1, 50. Van Hooijdonk 1-1, 75. Lammers 2-1, 81. Lammers 3-1, 90. Van Hooijdonk 4-1. Scheidsrechter: Reygwart. Toeschouwers: 8.665. Gele kaart: Janfada (VVV).
NAC: Karelse; Koumans, Brood, Sas en Desmit (46. Wilnis); Gesthuizen (46. Remie), Lokhoff, Zondervan en Van Bremen; Lammers en Van Hooijdonk.
VVV: Roox; Smits, Polman, Hanssen, Driessen en Janfada; Verberne, Braem en Derix; Graef (66. Torken) en Laros (66. Hasselbaink).

VVV liet in aanvallend opzicht meer dan enkele speldeprikken zien. Louis Laros kreeg in de veertiende minuut een uitgelezen kans aangeboden van Geert Braem maar poeierde van dichtbij over en ook Graef maakte een meter te veel toen hij de Bredase keeper op zijn weg vond. Vlak voor rust was Graef echter wel succesvol. Vanuit de middencirkel lag de lange weg naar het NAC-doel plotsklaps voor hem open na een pass van Juno Verberne. Graef koos de kortste route, klopte zijn achtervolgers in de sprint en prikte de bal beheerst langs John Carelse tegen de touwen: 0-1.

Na de hervatting werd VVV met een ander NAC geconfronteerd. Trainer Ronald Spelbos had niet alleen twee verse spelers ingebracht maar met deze extra impuls ook meer agressiviteit gevraagd. „Je zag dat er toen een ploeg stond die perse wilde winnen. Toch moesten 'kinderlijke fouten' (aldus Körver) er aan te pas komen om NAC aan de overwinning te helpen. Het cruciale keerpunt deed zich echter pas bij het aanbreken van het slotkwartier voor. Voordien had Körver nog op de volle winst gegokt. Twee frisse acteurs in de frontlinie (Torken en Hasselbaink) moesten NAC in verlegenheid brengen. Körver: „Met de snelheid van dit duo wilde ik NAC onder druk zetten." Van die opzet kwam hoegenaamd niets terecht, want plotsklaps was er van alles mis in de achterste linie van VVV.

Na Limburgs kwartiertje geeft RKC toon aan in Geusselt

MVV: veel werk aan de winkel

● *Roberto Lanckohr (links) bracht MVV op voorsprong, maar moest daarna constateren dat de ploeg achter de feiten aanliep.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR FRED SOCHACKI

MAASTRICHT – De start van MVV in De Geusselt riep herinneringen op aan verleden seizoen. Wat na het eerste kwartier kwam, wiste die herinnering net zo snel weer uit. Vanaf dat moment dicteerde RKC de wedstrijd en was het wachten totdat de Brabanders de 1-1 gelijkmaker zouden scoren. Dat gebeurde halverwege de tweede helft. De schade bleef tot dat puntverlies beperkt, maar het scheelde echt niet veel of RKC had de seizoensopening in De Geusselt goed verknald.

MVV-RKC 1-1 (1-0). 3. Lanckohr 1-0, 66. Boogers 1-1. Scheidsrechter: Lammers. Toeschouwers: 5.433.
MVV: Van Grinsven; Reijners, Benneker, Thal en Joordens; Delahaye, Libregts en Hofman (64. Scheepers); Visser, Roelofsen en Lanckohr.
RKC: Teeuwen; Van Herpen, Van Aerde, Werdekker en Hutten (30. Van Haaren); Valk, Brands en Schreuder; Decheiver, Hoekstra (84. Streppel) en Boogers.

En dat terwijl de sterrenformatie zo voortvarend aan het karwei begon. Dieptepass Raymond Libregts op Roberto Lanckohr. Die wacht totdat zowat alle zenuwen in De Geusselt als een snaar gespannen staan om vervolgens droog in te tikken. Tweede minuut. De Geusselt ging er eens voor zitten. Twee minuten later. Via Hans Visser wordt Roger Reijners in stelling gebracht. Hij wacht in tegenstelling tot collega Lanckohr iets te lang. Weg mogelijkheid. RKC was wakker geschud en nam het initiatief over. Stond het vervolgens ook nooit meer af.
„We kenden een droomstart en gingen vervolgens snel op zoek naar de tweede treffer. Toen die uitbleef, hebben we alleen nog maar verdedigd. Dat op zich is nog geen ramp, want ook met verdedigen is een wedstrijd te winnen," aldus MVV-coach Sef Vergoossen.

Wat wel een ramp bleek, was de opbouw in de Maastrichtse gelederen. De voorste linie was onbereikbaar. Zeker over de rechterkant was er nauwelijks lijn te bespeuren. De RKC-druk kon daardoor gestaag opgevoerd worden. Vanuit een gesloten verdediging, via een goed spelende middenlinie wist de ploeg van Hans Verel regelmatig de voetbalcowboys Boogers en Decheiver te bereiken.

Kansloos

De opruimingswerkzaamheden bij MVV verliepen met de minuut paniekeriger. „Een foutje en je weet het bij dergelijke tegenstanders," zuchtte Vergoossen. Marco Boogers kwam door een gelukkige kluts oog-in-oog met Jan van Grinsven en liet de doelman kansloos. Een treffer die al in een veel eerder stadium had kunnen vallen. Hoekstra, Valk en Boogers hadden voldoende mogelijkheden daartoe.
Ook MVV kwam nog in kansrijke positie. Richard Roelofsen miste de precisie in zijn schoten en Herman Teeuwen maakte Hans Vissers lepe stiftballetje voor de pauze al onschadelijk. „Niet altijd goed, maar wel boeiend," vatte Sef Vergoossen de wedstrijd samen.

RKC-coach Hans Verel daarentegen had het terecht gevonden als zijn ploeg de volle winst zou hebben gekregen. „Gezien het spel en de kansen zeker." Voor MVV zit er voorlopig weinig meer in het vat dan keihard werken. Want de wedstrijden tegen Willem II en RKC hebben aangetoond dat de ploeg er kwalitatief niet sterker op is geworden.

De 'Schwung' waarmee de tegenstander in het nabije verleden De Geusselt uit gevaagd werd, ontbreekt (nog) in de formatie. Het seizoen is pril en MVV heeft een kwartier lang laten zien dat er mogelijkheden zijn. Een kwartier is echter meestal een te korte tijdsspanne om een eredivisiewedstrijd winnend af te sluiten.

Seles verbreekt het stilzwijgen

NEW YORK – Vier maanden na de messteek in Hamburg kan Monica Seles nog geen racket vasthouden, maar ze zweert terug te kerenals de beste speelster van de wereld. „Het zal", zegt ze in het televisieprogramma 'Prime Time Live' van ABC, „heel veel uren kosten om enig balgevoel terug te krijgen. Ik zal het en emotioneel ook moeilijk mee hebben. Door de aanslag verloor ik veel, zo niet alles. Ik moet van voren af aan beginnen."
Het interview was haar eerste optreden in het openbaar sinds de aanslag op 30 april in Hamburg. Daar werd ze het slachtoffer van een paranoïde toeschouwer die haar tijdens een wisseling van speelhelft met een mes in de rug stak. De man wilde Graf terugbrengen aan de top van de wereldranglijst.

Seles sloeg geen bal meer sinds de bewuste dag. Vastomlijnde plannen voor een rentree heeft ze niet. „Zodra ik lichamelijk in staat ben een bal te slaan, zal ik de training hervatten. Ik ben van plan heel hard te gaan trainen." Seles wordt nog dagelijks herinnerd aan de aanslag. „Er gaat geen dag voorbij of ik denk er aan", zegt ze in het interview dat werd afgenomen in Florida. „Ik heb de wond niet gezien. Toen niet en nu nog niet. Ik kan het niet, ik wil het niet en ik zal het nooit doen. Het brengt teveel herinneringen terug. Ik weet niet hoe ik er van achter uitzie, maar ik voel me met de dag beter en sterker."

Haar aanvaller haat ze niet. „Ik kan niet haten, zo ben ik niet. Ik had het niet moeten doen. Ik vind het heel moeilijk te begrijpen waarom iemand mij met een mes aanvalt met het doel mij van de eerste plaats van de wereldranglijst te beroven."

Als gevolg van de aanval is het eelt op haar handen verdwenen. „Er is absoluut niets meer. Ik zal wel blaren krijgen als ik weer begin." Gevraagd naar wat ze zich herinnert, zegt ze: „ik herinner me er veel van. Ik weet dat ik op die bank zat en plotseling ... voelde ik pijn. Er was iets fout, ik zag bloed. En ik dacht, whow, en toen ... al wat ik me kan herinneren, is dat ik me omdraaide en die man zag... met opgeheven hand alsof hij mij wilde steken."

Graf, haar opponente in die wedstrijd, zocht haar op in het ziekenhuis. Beiden konden nauwelijks praten van de emoties. „Steffi was er drie minuten. Ik denk dat we geen van beiden wisten wat we moesten zeggen. Het was zeer aangrijpend voor ons. Ik denk dat het voor haar ook heel moeilijk moet zijn geweest."

● *Monica Seles.*

sport kort

● HANDBAL – De dames van Swift Roermond hebben de oefenwedstrijd tegen de Slowaakse kampioen Duslo Sala met 21-20 verloren. Bij rust leidde Sala met 13-9, waarna Swift net te laat een knappe inhaalrace begon.

● VOETBAL – Eersteklasser Schuttersveld opent al op zaterdag 4 september om 18.00 uur de nieuwe competitie met de derby tegen Limburgia. Ook Heerlen en Heerlen Sport komen vervroegd in actie. Hun onderlinge confrontatie is eveneens vervplaatst naar zaterdag 4 september, aanvang 18.00 uur.

● IJSHOCKEY – Onder de naam Euregio IJshockey neemt een team, samengesteld uit jeugdige spelers van Smoke Eaters, Valkenburg, Luik en Aken, deel aan een internationale competitie. Deze gaat in oktober van start. Verder nemen nog Metz en Charleville (Frankrijk), Luxemburg en Beaufort (Luxemburg), Bitburg en Dillingen (Duitsland) deel aan deze competitie. Het Euregio-team speelt de thuiswedstrijden in Valkenburg.

● DAMMEN – De Heerlense Delia Verhoef staat bij het wereldkampioenschap voor meisjes tot 18 jaar op de twintigste plaats. Gisteren remiseerde ze tegen Inita Rimsja uit Letland.

● HOCKEY – Het Nederlands vrouwenteam is ook in de derde wedstrijd van het toernooi om de Champions Trophy in Amstelveen ongeslagen gebleven. Na de overwinningen op Spanje (3-0) en Duitsland (1-0) werd het tegen Zuid-Korea 0-0. Oranje kreeg te weinig doordat een doelpunt van Ingrid Appels ten onrechte werd afgekeurd.

oefenhandbal

VANDAAG

Dames: Visé-SVM	19.30 uur
Heren: Mönchengladbach-V&L	19.30 uur

sport in cijfers

HOCKEY
Amstelveen. Champions Trophy vrouwen, derde dag. Groot-Brittannië-Spanje 2-0 (0-0). 50. Smith 1-0, 65. Gibson 2-0 (sc). Australië-Duitsland 1-0 (1-0). 30. Pereira 1-0. Nederland-Zuid-Korea 0-0. Stand: 1. Australië 3-6 (11-1), 2. Nederland 3-5 (4-0), 3. Zuid-Korea 3-4 (4-2), 4. Groot-Brittannië 3-2 (3-5), 5. Duitsland 3-1 (1-3), 6. Spanje 3-0 (1-13).

VOLLEYBAL
Franeker. Oefenwedstrijd, mannen. Nederland-Canada 3-1 (15-5 13-15 15-5 15-3). Stand in serie van vier wedstrijden: 2-0.

ATLETIEK
Linz. Vrouwen: 100 m: 1. Ottey 11,11, 2. Drechsler 11,36, 3. Cuthbert 11,40. 400 m: 1. Miles 50,83, 2. Kaiser-Brown 51,04, 3. Malone 51,15. 1500 m: 1. Kiesl 4.09,71, 2. Chalmers 4.10,12, 3. Zuniga 4.10,91. 100 m horden: 1. Asjabina 12,66, 2. Sokolova 12,75, 3. Bowles 13,02. hoog: 1. Kirchmann 1,93, 2. Hughes 1,90. hinkstap: 1. Birjoekova 14,74, 2. Tsjistjakova 14,12, 3. Radtke 13,79. discus: 1. Boerova 64,46, 2. Wyludda 63,16.
Mannen. 100 m: 1. Surin 10,11, 2. Mahorn 10,27, 3. Smith 10,29, 4. Stewart 10,33. 200 m: 1. Fredericks 20,37, 2. Mahorn 20,42. 800 m: 1. Konchellah 1.47,87, 2. Wildner 1.47,91. 110 m horden: 1. McKoy 13,28, 2. Hawkins 13,55. 400 m horden: 1. Graham 49,43, 2. Zellner 49,90. mijl: 1. Zorko 3.57,58, 2. Bahtiri 3.58,89. kogelstoten: 1. Günthör 21,98 (beste wereldseizoenprestatie), 2. Barnes 21,46, 3. Doehring 20,98. speerwerpen: 1. Hecht 86,26, 2. Lovegrove 79,62.

TENNIS
Umag. Mannen, 800.000 gulden. Tweede ronde: Gustafsson-Mezzadri 6-3 6-7 6-4, Gisbert-Mancini 7-6 3-6 7-5, Muster-Altur 6-4 6-2.
Schenectady. International Open, 900.000 gulden. Vrouwen, eerste ronde: Zardo-Kamio 6-4 6-1. Tweede ronde: Mesjki-Renach 6-2 6-4, Babel-Gavaldon 7-5 6-2, Carlsson-Werdel 2-6 6-4 6-1. Mannen, tweede ronde: Steven-Burillo 6-1 6-2, Pernfors-Kulti 6-3 7-6, Javier Sanchez-Clavet 6-4 6-3.

'Trio weigerde opdrachten uit te voeren in Ronde van Limousin'

Raas ontslaat Vanderaerden, Zuyderwijk en Kokkelkoren

Van onze sportredactie

HEERLEN/VEENENDAAL – Chef d'equipe Jan Raas van WordPerfect heeft voor het najaarseizoen drie renners minder tot zijn beschikking. De Stichting Professional Cycling Promotion, waaronder de ploeg ressorteert, ontsloeg gisteren de Belg Eric Vanderaerden en de Nederlanders Martien Kokkelkoren en Wilco Zuijderwijk op staande voet.

Het trio heeft zich vorige week misdragen in de Tour du Limousin, een vierdaagse in Frankrijk. Ze weigerden opdrachten uit te voeren die hun waren verstrekt door Joop Zoetemelk, die de leiding over de ploeg had. Raas zelf was met een ander deel van het team in de Ronde van Nederland.

„Als Zoetemelk meedeelt dat de renners niet deden wat ze moesten doen, moet het wel heel erg zijn. Ze hebben zich ook anderszins zodanig gedragen dat ze onze ploeg in diskrediet hebben gebracht. Het bestuur van de stichting heeft dan ook besloten dit niet over zijn kant te laten gaan. Het is een zware beslissing, maar de renners zijn óók ver gegaan."

Commentaar Zuijderwijk: „Het verhaal van Raas klopt voor een deel, maar ik heb ook een verhaal. Het lullige is alleen dat ik dat niet mag vertellen op straffe van sancties." Vanderaerden is nauwelijks aangeslagen. „We zijn ontslagen omdat we in Limousin voortijdig hebben opgegeven, maar ik kon echt niet beter". De Belg gaat niet in beroep. Hij rijdt volgend jaar vrijwel zeker voor Lotto.

Martien Kokkelkoren liet via zijn vader weten dat hij wel stappen onderneemt.

● *Eric Vanderaerden, een van de drie boosdoeners.* Foto: DRIES LINSSEN

Lottorenner klopt Tchmile in Druivenkoers

Keuze van Merckx prikkelt Frison

DOOR WIEL VERHEESEN

OVERIJSE – Wie je als bondscoach ook geselecteerd had, altijd bleef toch wel iemand teleurgesteld achter omdat je hem geen plaats in de ploeg kon geven. Eddy Merckx, chef d'equipe van de Belgische wielerprofs in het wereldkampioenschap, vormde op deze regel geen uitzondering. In de aanloop naar Oslo, waar zondag om de regenboogtrui wordt gestreden, kwam dat weer tot uiting. Hij koos Herman Frison niet in het twaalftal. De beslissing van het vroegere wielerfenomeen prikkelde de 32-jarige Lottorenner zodanig, dat hij in de Druivenkoers vleugels kreeg. Na bijna tweehonderd kilometer sprintte hij naar de zege. Andrej Tchmile, de Moldaviër, werd tweede. Johan Museeuw derde.

De klassering van laatstgenoemde vond Eddy Merckx overigens belangrijker dan de revanchegedachten van Herman Frison. Immers, met de derde plaats onderstreepte Johan Museeuw de prima vorm voor de titelstrijd, die hij vorig jaar te elfder ure - door een ongelukkige val tijdens een groepstraining - moest missen.

Museeuw was gisteren op de wegen ten oosten van Brussel (de start en finish waren traditiegetrouw in Overijse) erg actief. Toen de karavaan na een lus van ruim tachtig kilometer aan tien lokale omlopen van ieder ruim elf kilometer bezig was, tartte de ex-kampioen van België zelfs zijn medevluchters met een demarrage. Die vond plaats op de Speelberg. Na een paar minuten sloten de dertien andere vluchters echter weer aan.

Museeuw had behalve Tchmile ook nog GB-ploegmakker Ludwig Willems aan zijn zijde. Toch was de Lottoformatie het sterkst vertegenwoordigd. Naast Herman Frison maakten Peter de Clercq, Jan Nevens en Stéphane Hennebert deel uit van de goede ontsnapping, evenals onder meer Haghedooren, de Deen Holm en de Duitser Henn.

Oók in het voorste gelid reden enkele buitenlanders uit Nederlandse ploegen, met name de Belg Edwig van Hooydonck (WordPerfect) en de beide Denen Bo Hamburger en Peter Meinert namens TVM.

In het veld van ruim honderd man waren trouwens slechts enkele landgenoten present. Maar dat had uiteraard te maken met het feit, dat de meesten door hun respectievelijke chefs d'equipe naar Veenendaal-Veenendaal waren gedirigeerd.

Daags nadat hij in Plouay de GP van West-Frankrijk had afgewerkt, was Meijs zodoende een van de weinige Nederlanders in de Druivenkoers. De renner uit Valkenburg zou in de slotfase, toen Tchmile en Frison vooraan wegsprongen, geen rol spelen. Gerrit de Vries ook niet. John Talen deed in het peloton afstoppingswerk voor zijn Deense TVM-makkers.

Van de twaalf Belgische WK-renners schitterden Marc Sergeant en Guy Nulens door... afwezigheid.

„De beslissing hieromtrent lag bij de twee zelf", aldus bondscoach Merckx. „Niet bij mij. De Historploeg was door de organisatoren niet gecontracteerd." André de Brouwer, een van de organisatoren zei: „Naast ploegen mochten in onze koers ook renners als individuelen starten. Bauer, Dernies, Dirk de Wolf, Van Lancker en nog zo'n paar deden dat. Sommigen van hen gaan niet eens naar het wereldkampioenschap. Waarom Sergeant en Nulens dan toch wegbleven? Zij eisten een hogere vergoeding dan wij wensten te betalen."

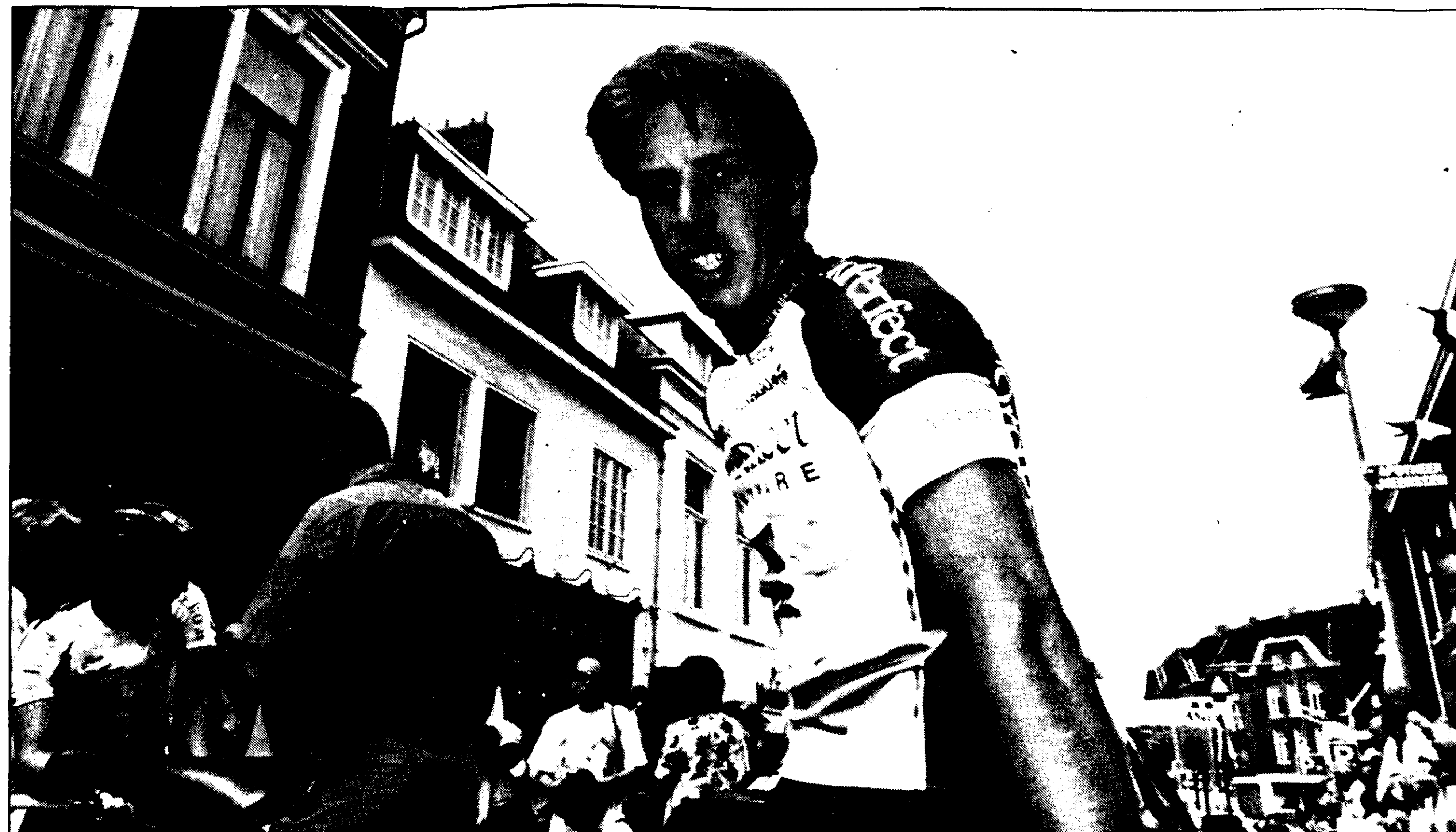
Ereplaatsen voor Den Bakker en Nelissen in Veenendaal-Veenendaal

WK-profs gretig, maar Mulders eist zege op

● *Rob Mulders, prima sprintzege in koers over 210 kilometer.* Foto: DRIES LINSSEN

DOOR DICK HEUVELMAN

VEENENDAAL – Uitrijden en vooral niet vallen. Dat was voor de start van Veenendaal-Veenendaal de opdracht die bondscoach Gerrie Knetemann meegaf aan de twaalf door hem uitverkoren renners voor het wereldkampioenschap aanstaande zondag in Oslo. 's Lands wielertoppers hadden er echter zin in en maakten een opmerkelijk gretige indruk in deze wedstrijd over 210 kilometer op de Utrechtse en Gelderse wegen. De overwinning ging daarentegen naar Rob Mulders uit het Noordlimburgse Well, beroepsdebutant bij WordPerfect, maar nog niet waardig bevonden voor een WK-selectie.

...e dan ook, Knetemann zag tot ...n grote tevredenheid liefst zeven ...n zijn internationals naast Mulders in de kopgroep van negen flink ...geven: Theunisse, Rooks, Maassen, Van der Poel, Den Bakker, Bouwmans en Nelissen. De enige buitenlander in de spits was ook al ...n coureur met een bovenmodale ...t van dienst: de Duitser Olaf Ludwig.

Dit negental gaf de achtste editie van Veenendaal-Veenendaal een geheel ander verloop dan doorgaans het geval is. Dit keer eens geen massprint, maar een slopend gevecht op de geaccidenteerde weggetjes van de Heilige Landstichting achter Nijmegen en op de Utrechtse heuvelrug. Vooral Theunisse, de laatste weken toch al opmerkelijk gedreven, stampte erop los alsof het een ...e lust was. De Brabander met zijn lange manen is, na alle kritiek in eigen TVM-kring, ontketend en werkt keihard om in Oslo een eerste viool te kunnen spelen.

Theunisse was de initiator van de vluchtgroep door op de eerste de beste helling, Beek bij Nijmegen, het peloton te laten kreunen. Daardoor verdwenen in een ommezien de illusies van solist Louis de Koning, die een maximale voorsprong van vijf minuten had mogen koesteren.

De bijzonder fanatieke aanpak van Theunisse inspireerde ook de meeste andere leden van de WK-ploeg en de oranje-trein reed in de resterende kilometers het hele veld zoek.

Men kreeg daarbij wel enige hulp van enkele slecht functionerende route-aangevers, die de moraal bij een verbeten achtervolgende groep in de buurt van Arnhem wegnamen.

Een pelotonnetje met onder andere de landskampioen Erik Breukink raakte daar het spoor even bijster, geloofde het verder wel en reed de wedstrijd plichtmatig uit.

Terwijl de organisatoren zich handenwrijvend in de buurt van het finishdoek opstelden en de volgers zich verbaasden over de harde strijd, kregen de kleine luiden in de straten van Veenendaal vrij spel.

Mulders en Den Bakker moesten het aan het einde van de (snelle) rit maar uitvechten. Mulders sprintte net iets beter en voelde zich op het podium de koning te rijk.

De geselecteerden van Knetemann hadden Veenendaal inmiddels al weer verlaten. Om nog een kilometertje of zeventig bij te trainen, alvorens in Papendal gezamenlijk aan tafel te gaan. Klaar voor Oslo. Vandaag stappen ze in het vliegtuig.

Afgang vrouwenkwartet

Van onze verslaggever

OSLO – De sterren schitterden niet, maar huilden na afloop van de ploegentijdrit op de weg voor dames. Vochtige ogen bij Leontien van Moorsel, laatst nog winnares van de Tour Cycliste Féminin, en bij Ingrid Haringa, laatst nog winnares van goud en zilver op het WK baan in Hamar. Voor Nederland begon het WK wielrennen op de weg met een compleet fiasco. Op het nummer, dat nog het meest voor een medaille in aanmerking leek te komen, de vijftig kilometer tegen de klok, werd met een tiende plaats de slechtste prestatie van de afgelopen jaren weggezet.

Vijf minuten achter de winnende Russinnen en totaal ontredderd, verwoordde een eerste en eerlijke reactie van Van Moorsel helemaal het oranjegevoel: „Shit, shit, shit..."

Ingrid Haringa had de tijd om haar gedachten wat beter op een rij te zetten, aleer die aan de openbaarheid prijs te geven. Ze kwam pas minuten later aan, nadat ze er ergens tussen kilometer tien en twintig was afgewaaid. Maar tot dan had ook zij niet meer dan drie dezelfde woordjes over de lippen gekregen. „Ze riep steeds maar ho, ho, ho", zouden de drie volhouders naderhand vertellen.

Leontien van Moorsel, de nog regerend wereldkampioene op de weg kondigde aangeslagen aan: „Dit kan zo niet meer. Twee keer achter elkaar zo'n zeperd op dit nummer (vorig jaar zevende op het WK in Benidorm-red): er zullen keuzes moeten worden gemaakt. Al is de toekomst van dit nummer onzeker en hebben we natuurlijk geen alternatieve ploeg in Nederland voorhanden.

Van Moorsel wees naar de landen die gisteren wel in de prijzen vielen en die volgens haar met twee gescheiden ploegen hebben gewerkt. „Die heb je in de Vrouwentour niet gezien." Op de triomferende Russische formatie na dan. Dat vergat Leontien even, voor het gemak!

Dagen van ploegentijdrit in titelstrijd zijn geteld

Lijdensweg weldra ten einde

DOOR GOVERT VAN VEEN

OSLO – De dagen van de ploegentijdrit (100 km voor amateurs, 50 km voor dames) zijn geteld. Gelukkig maar, nog twee jaar en dan is de Nederlandse wielerbond ook weer uit dát lijden verlost. Met twee teleurstellende tiende plaatsen beleefde Oranje gisteren een anonieme eerste wedstrijddag van het wereldkampioenschap op de weg in Oslo. Investeren in betere prestaties van het tijdritkwartet, waarmee Nederland ooit internationaal glorieuze momenten kende, zal de KNWU niet meer doen. „Want", zo drukte bondsbestuurder Joop Atsma zich gisteren plastisch uit, „aan een dood paard ga je niet meer trekken".

Joop Atsma is eerste man in het bestuur van de amateursectie en wordt op de najaarsvergadering hoogstwaarschijnlijk tot bondsvoorzitter benoemd. In Noorwegen had hij deze dagen een niet bepaald verheffend onderhoud met landgenoot Hein Verbruggen, als UCI-voorzitter de hoogste man in wielerland.

„Ik wilde", zei Verbruggen gisteren in Oslo, „van hem ook wel eens horen wat hij van de plannen van Samaranch vond om de tijdritten uit het olympisch programma te schrappen. Atsma was tegen, maar toen ik hem om argumenten vroeg, kwam hij ook niet verder dan dat het zonde was voor de sport, zonde voor de sponsors en zonde voor Nederland, omdat we met die discipline in het verleden ooit wel eens gescoord hebben. Met die argumenten kan ik toch niet bij Samaranch aankomen? Die man heeft gelijk met zijn kritiek. Ik heb hier vandaag in Oslo eens goed gekeken. Een rijksweg van 50 km met 200 man politie een paar uur afsluiten voor een handvol publiek. Hoe moet ik dat verdedigen?"

Streep

Als mannen als Samaranch en Verbruggen dat willen, valt vandaag of morgen onherroepelijk het doek voor de ploegentijdrit. Al in Atlanta zal de discipline dan niet meer op het programma voorkomen. De UCI zal waarschijnlijk hetzelfde jaar (1996) hanteren om ook een definitieve streep door de rekening te halen.

Twee jaar te laat om het Nederlandse wielrennen een afgang te besparen. Voor tiende plaatsen ga je als fietsnatie niet naar een wereldkampioenschap in het peperdure Oslo. Al beweerde amateurbondscoach en KNWU-trainerscoördinator Piet Hoekstra gisteren van wel. „Het is een begin, ik heb dit jaar nodig om te inventariseren. Kijken hoe we dit uit kunnen bouwen".

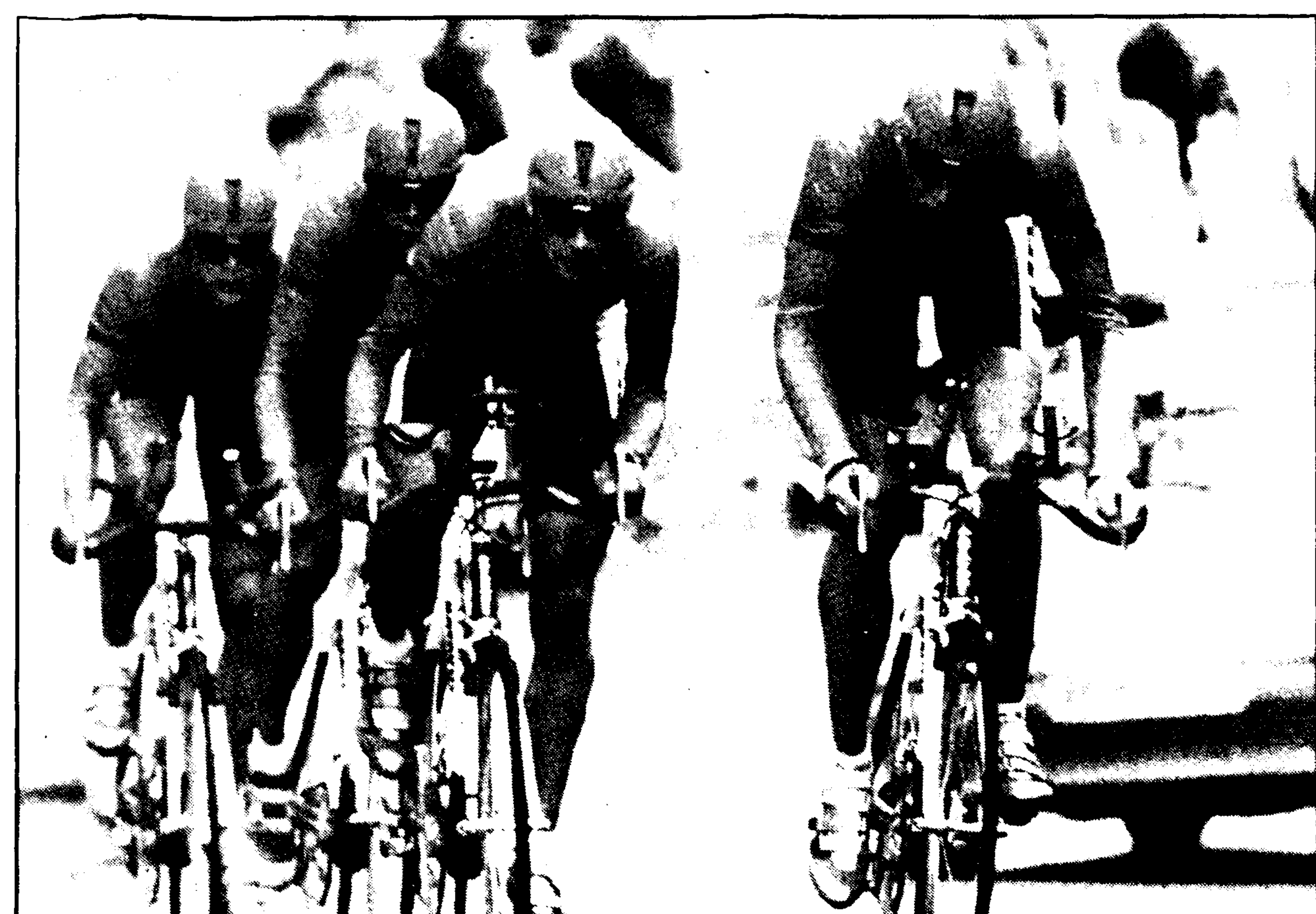
Maar bouwen doet Piet Hoekstra dan maar beter met zijn individuele wegrenners in een, volgens de nieuwe bondsplannen, groep van semi-professionals. Voor zijn tijdritploeg heeft het geen zin. Bovendien: Jos Wolfkamp en Marco Vermeij zijn al achter in de twintig, Niels van der Steen en Pelle Kil gokken vanaf nu liever op persoonlijk succes en Servais Knaven, gisteren wegens ziekte niet van de partij, gaat binnenkort als beroepsrenner bij TVM rijden.

Structuur

Hoekstra, en ook de coaches vóór hem, hebben te maken (gehad) met een structuur binnen het wedstrijdwezen van de bond, die nog wel eens belemmerend wil werken. Dat blijkt uit de rapportcijfers van de afgelopen jaren. In 1986 werden Nederlandse amateurs voor het laatst wereldkampioen op dit moeilijke nummer, daarna zat er alleen in '91 (vijfde) nog een aardige positie in. Vooral het fenomeen gastrennersverenigingen moet het in de visie van een Nederlandse bondscoach nogal eens ontgelden. Hoekstra laconiek: „Dat werkt wel eens tegen je. Ze willen allemaal scoren in de maanden maart en april, hun beste renners opstellen. Ik heb pas na het NK een beroep op hen gedaan om tegemoet te komen aan de wensen van de clubs. Maar voor die jongens wordt het seizoen waarin ze top moeten zijn, zo wel erg lang".

Aanpak

De Duitsers en vooral de Italianen bewijzen elke keer weer het beter aan te pakken door vroegtijdig renners te selecteren, die zich louter op dit zware onderdeel concentreren. Daarbij wordt niet op geld of materiaal gekeken. Rossano Brasi, Gianfranco Contri, Rosario Fina en Christian Salvato viel dit maal de eer te beurt een regenboogtrui in ontvangst te nemen. Ongetwijfeld zal het viertal daarmee voor volgend seizoen wel een profcontract verdienen in het land waar het wielerleven nog goed is.

● *Nederland moest in de ploegentijdrit voor amateurs met een ondergeschikte rol tevreden zijn. V.l.n.r. Wolfkamp, Van der Steen, Vermey en Kil.* Foto: ANP

Pie Vaesen gouwe ouwe

Van onze sportredactie

SANKT JOHANN – Pie Vaesen is de tachtig al ver gepasseerd, maar op de racefiets is de Maastrichtenaar nog heel wat mans. Dat bewees hij in het Oostenrijkse Sankt Johann, waar hij wereldkampioen werd in de categorie 85-plussers.

Achtentwintig deelnemers van tachtig jaar en ouder kregen 41 kilometer voor de wielen. De krasse oudjes streden in twee leeftijdsklassen voor de titel. De zevende plaats was voor Pie Vaesen voldoende om de regenboogtrui in zijn categorie te kunnen aantrekken.

„Ik heb in de voorbije maanden zeker vijftienduizend trainingskilometers afgelegd. Daarvan plukte ik de vruchten. Ik kreeg ook een enorme kick van de vele aanmoedigingen." Overigens, het moyenne mocht er ook zijn: eenendertig kilometer per uur.

wielerstrijd in cijfers

Veenendaal-Veenendaal, profs: 1. Rob Mulders 210 km in 4.52.20, 2. Den Bakker, 3. Danny Nelissen op 10 sec, 4. Adrie van der Poel, 5. Bouwmans, 6. Ludwig, 7. Maassen, 8. Theunisse, 9. Rooks, 10. Stenersen 9.00, 11. Harmeling, 12. Dick Dekker, 13. Redant, 14. Nelioebin, 15. Manin.

Druivenkoers in Overijse, België, profs: 1. Herman Frison 198 km in 4.53.00, 2. Tchmile, 3. Museeuw op 13 sec, 4. Henn, 5. Van Hooydonck, 6. Holm, 7. De Clercq, 8. Van Roosbroeck, 9. Hamburger, 10. Haghedooren.

Treviso, Italië, profs: 1. Genghialta 206 km in 4.54.00, 2. Elli, 3. Bortolami, 4. Zanini, 5. Perini, 6. Giovanetti, 7. Riis, 8. Chiappucci, 9. Cassani, 10. Roscioli.

Oslo. WK ploegentijdrit amateurs: 1. Italië (Brasi, Contri, Fina, Salvato) 100 km in 2.00.18 (gem. snelheid: 50,122 km/u), 2. Duitsland (Meyer, Peschel, Rich en Walzer) 2.01.40, 3. Zwitserland (Jeker, Meister, Kennel, Meier) 2.02.47, 4. Frankrijk 2.03.20, 5. Tsjechië 2.03.55, 6. Australië 2.04.08, 7. Wit-Rusland 2.04.28, 8. Zweden 2.04.40, 9. Polen 2.04.43, 10. Nederland (Kil, Wolfkamp, Van Steen, Vermey) 2.05.56, 11. Spanje 2.06.19, 12. Groot-Brittannië 2.06.26, 13. Rusland 2.06.55, 14. Slovenië 2.07.05, 15. Denemarken 2.07.17, 16. België 2.08.29, 17. Noorwegen 2.10.01, 18. Colombia 2.10.21, 19. Litouwen 2.10.24, 20. Oekraîne 2.11.24, 21. Kazachstan 2.13.03, 22. Taiwan 2.22.54. **WK ploegentijdrit dames:** 1. Rusland (Sokolova, Boebenkova, Koliaseva, Polhanova) 50 km in 1.06.31 (gem. snelheid: 45,323 km/u), 2. Verenigde Staten (Stephenson, Golay, Bolland, Demet) 1.09.32, 3. Italië (Bonanomi, Cappellotto, Fanini, Luperini) 1.09.34, 4. Duitsland 1.09.42, 5. Frankrijk 1.10.35, 6. Canada 1.10.38, 7. Litouwen 1.10.55, 8. Noorwegen 1.11.01, 9. Spanje 1.11.12, 10. Nederland (Van Moorsel, Overgaag en Schop, Haringa uitgevallen) 1.11.28, 11. Oekraîne 1.11.34, 12. Zweden 1.12.22, 13. Zwitserland 1.13.36, 14. Finland 1.14.41.

Sankt Johann, Oostenrijk. Wereldkampioenschap vrije liefhebbers (50-plussers): 1. Pavanello 84 km in 1.57.26, 2. Naghello (beiden Italië), 3. Nol Kloosterman, 5. Jo van Seggelen.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

WONINGSTOFFEERDER kan nog werk aannemen. ☎ 045-722300.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Nico Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

OPRIT en terrassen in klinkers of sierbestrating. Vrijbl. prijsopgave. Telefoon 045-324249 of 310872.

Kunst en Antiek

Te koop antiek Lodewijk eiken SLAAPKAMER 2 pers. bed, 2 nachtk., kleerk., legk., spiegelcommode; tevens eiken grootmoeder slaapk. compl. ; Barok noten dressoir; noten tv-kast. Alles in nw.st. Telefoon 045-458964.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Muziek

PIANO'S huur met koop-recht van ƒ 50,- tot ƒ 200,- p. m. Gratis transport. Alle merken. Gebruikte piano's ƒ 450,- per jaar. Van Urk, Westersingel 42, Rotterdam. Tel. 010-4363500

BLAASINSTRUMENTEN en slagwerk, grootste keuze, nieuw en gebruikt. Saxofoons v.a. ƒ 650,-; dwarsfluiten v.a. ƒ 250,-; drumstellen v.a. ƒ 495,-. Adams Thorn. 04756-1324.

SOUSAFOONS grote partij gebruikte instrumenten uit U.S.A., in perfecte staat. Adams Thorn. 04756-1324.

Te koop KEYBOARDVERSTERKER 50 Watt, ƒ 350,-. Tel. 045-351544.

Aangeboden 2 KAARTJES voor Rock over Germany 3 dagen 27-28-29 aug., pr. ƒ 150,-. Telef. 's morgens: 045-411839.

2 KAARTEN te koop voor popconcert Mönchen-Gladbach 3 Tage open Air. Telef. 01659-3484

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Kachels/Verwarming

GAS-, houtkachels, ƒ 500,- zomerkorting. Kachelsmid, Walem 21. ☎ 04459-1638.

Personeel Kontakten/Klubs

He & She Escort
zoekt charmante dames die onze clienten een goede service kunnen verlenen. Part-time of full-time in overleg. Do. vr. zat. TOP-DRUKTE! ☎ 043-25*21*31. Hoge verdiensten, ƒ 2.000,- à ƒ 3.000,- per week!

Dames,
wil je ook van je laten horen? Bel dan 010-4953079. Dan ben je te beluisteren op onze adressenlijn: 06-9688. (100 cpm)

Gevraagd nette spontane MEISJES voor nieuw te openen exclusieve club omgeving Kerkrade. Telef. 045-428305 b.g.g. 045-221482.

Exclusieve club te Houthalen-België, zoekt VROUW voor achter buffet. Belen na 12.00 uur 's middags. Tel. 09-32.11602729.

Exclusieve club zoekt klasse DAMES wegens drukte. Zeer hoge verd. Van ma. tot vr. 13.00-01.00 uur. Intern mog. Tel. 09-32.11602729.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

06-lijnen

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland. 06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

Ze deed open voor de jonge. Onder haar badjas was ze naakt. Kom hier lekkere knul, pak ze maar 'ns lekker beet. (1 gpm.)
06-340.350.60

EROX! Heeft de lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou! Wij helpen snel. 100 cpm.
06*95*06

Naakt meisje
v. 18 jr. zakt langzaam door haar knieën, ze zit bovenop hem. Is dit nu een standje. 06-340.340.21 (1 gpm.).

Sexy Lolita's 100 cpm
06-320.320.08

Druppels kaarsvet! 100 cpm
06-320.330.70

Lolita's sexparadijs 100 cpm
06-320.320.07

Perverse sex m. jonge vrouwen 06-340.340.90 (1 gpm)

Nee, ik wil niet naakt touwtjespringen zei **de turnster** want dan hupsen m'n ... zo op en neer. 06-340.340.20 (1 gpm).

Callgirls
06-320.325.05 (75 cpm.)

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m. 06-9894

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Frans! Grieks! Russisch! Lekker ordi! 75 cpm
06-320*320*59

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid! Bel v. Grieks of Frans! 1 gpm. 06-320.329.50

Sex"o"foon
De lekkerste sexcomputer. Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./rijp
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot... 1 gpm
-06*96*06-

Lesbische meisjes, Petra en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm
06*96*08

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm.
06*96*09

Zachtjes joh, ze horen je...
Pornofoon
06-320.320.54

Zal ik je eerst masseren?
Eroslijn
06-320.321.22

Studentes 18 jr. vertellen alles eerlijk
Lesbi-Live
06-320.323.12

De dienaar lijdt, de meesteres geniet. Ga op je knieen. S&M 75 cpm
06-320*332*32

Lady Bizar! Meesteres! De kat met 9 staarten en handboeien. 75 cpm
06-320*324*68

GRIEKSE PORNO! Kies uit 3 meiden 18jr. die gek zijn op 'n Grieks standje 75cpm
06-320*320*62

Griekse Sex
Lisa draait z. om 100 cpm
06-320.325.55

Rijpe dame live neem ik het lekkerste op. Spaans standje. We liggen zijwaarts, jij tegen m'n rug. 75 cpm
06-320*320*38

06-320.360.22 Lesbi Tieners. 75 cpm. Gluur maar. Tiener 18 alleen.
06-320*331*32

Lady SM 06.320.326.86 juffrouw sexles Zalig juf 75 cpm.
06.320.332.06

donkere meiden
1 gpm. 06-320.323.46 Ze wil het op z'n Grieks.

De leerling
glazenwasser
zag mevrouw naakt door de kamer lopen. Kom binnen KNAAP, niet zo verlegen, ik zal je leren wat sex is. 06-340.300.15 - 50 cphm.

Homo-Direkt
apart, met een lekkere hete knul. Bel Gay voor Twee. 06-9887 - 75 cpm.

Direkt-Apart
met een leuk meisje!!! Alles kan en alles mag bij PLEZIER voor 2. Niet wachten maar bel... 06-9860, ƒ 1,- p.m.

Lia 20 jaar
Ik zoek met spoed een man. Bel voor mijn adres, dus snel. 06-320.324.94 (100 cpm)

Wilde Mery
Wil jij graag echte Griekse sex? Kom dan bij me thuis. 06-320.324.96 (100 cpm)

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en telefoonnr. Wachten dat jij ze belt. (100 cpm)
06-96.74

(50cpm)"Kijk ik heb **geen slipje aan"** zei Tanja en ze deed haar benen wijd, toen kon Natasja zich niet meer beheersen 06-340.310.31

Ze maakt een liftende knul gek maar haar **mooie dijen** en dan... 06-320.329.25 100 cpm.

Lekker babbelen met een meisje in een box. (75 cpm)
06-9580

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio 06-320.326.33 (100 cpm)

Nieuw:
Plezier voor 2
direkt babbelen met een meisje 06-9503 (75 cpm)

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van **je dromen**
06-320.330.97 (100 cpm)

Nieuw: direkt **een kanjer** van een vrouw aan de lijn. 06-9710 (100 cpm).

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! 06-320.330.67 (100 cpm)

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Homo
direkt apart
Direkt kletsen met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Privé Limburg. 06-320.322.75 (75 cpm).

Genoeg ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel **?06-9603 ** (100 cpm)

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9661 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm).

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (75 cpm).

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de afspreeklijn. 06-320.320.33 (75 cpm)

Nieuw
35+ sexdating
Volop rijpe vrouwen zoek snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Gratis
sexkontakt meer dan 400 ondeugende hete meiden. 06-320.330.45 (100 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
willen echt snel sexkontakt. Nu me tel.nr. 06-320.330.66 (75 cpm)

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt 06-9709 (100 cpm)

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm) 06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live 06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Sexafspraakjes
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm).

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen? 06-320.325.04 (100 cpm).

SM kontakt
bij jou in de buurt! 06-320.325.80 (100 cpm)

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 (100 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn 06-320.330.77 (75 cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (100 cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
Sexkontakt
06-320.330.60 (100 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt 06-320.330.42 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor snel sexkontakt (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75 cpm)

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt! 06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje 06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor 2
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden. 06-320.322.88 (75 cpm)

Blonde Natasja
Broek uit en bukken....! 06-320.324.11 (75 cpm)

Kontakten/Klubs

Privé Terminee
Intieme sfeer, charmante meisjes verwennen U. Maandag t/m vrijdag van 13.30 - 02.00 uur. Telef. 04756-2419. Tevens nog plaats voor een leuk meisje.

Erotisch Paradijs nodigt alle mannen uit om met ons te komen genieten. De voormalige PLAYBOYCLUB is nu
SEX-O-THEEK LIBERTA
Internationale meisjes ontvangen U in een ongedwongen sfeer. Aan onze riante bar is vrijen, knuffelen en naakt dansen toegestaan. Zin in ruilsex of meerdere meisjes? Voor ons geen taboe. Nieuwsgierig? Probeer maar!! Op onze bovenste verdieping mooie grote romantische kamers met films, bubbelbad etc. voor langdurig sexgenot. Aanwezig 6 blondines, 2 temperamentvolle brunettes, Thaise en Indische Schone en lange sexy zwarte parel. Speciaal moeder en dochter!! en lesbisch trio. Paar uur vrij? Geniet met ons mee op maandag, dinsdag, donderdag 12.00 tot 02.00 uur. Woensdag en vrijdag tot 18.00 uur. Voor een all-in prijs. Maaseikerweg 24, Susteren 04499-4346. 300 meter v.a. A2 richting Susteren. Euro en Visa welkom. Privé Parking. Tot straks!!

Spel zonder grenzen bij Porky's Pretpark
12 DAMES NIEUW! ILONA UIT KERKRADE, SONJA.
☎ 045-228481 ook zat. 12-19 uur.

VAKANTIEMANNEN
Gezellig hè, bij Madame Butterfly, nu zijn wij bruin. Hommert 24, Vaesrade. Open v.a. 14.00 uur. Tevens meisjes en buffetmeisje gevraagd. ☎ 04492-1934.

Club Mirabelle
* het bekendste TOP-TEAM van plm. 6 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Bel gerust: 045-427120.
TOT VANAVOND DAN. KARIN !!!

Huize LYDIA
ZOEKT DRINGEND MEISJES
disceet, fijner, gezelliger en.... huiselijker vindt u nergens. Kom eens koffie drinken en inf. naar het garantiegeldsysteem!!! 046-749662 11-23 uur, zat. 14-20 uur.

Voor een wipje gaan wij uit ons slipje.
**** Riversideclub ****
Kusjes van onze meisjes Gerda, Manuela, Saskia, Sanne en Petra. Dijk 2, Ohé en Laak. Plm. 200 mtr. van camping de Maasterp. Open van ma. t/m vrijd. van 14.00-02.00 uur. Telefoon 04755-1854.

De vriendinnen van
Angelique
doen de massage net zo uniek. Voor 100% discr. 045-311135.

Escort All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts. Assistente welkom.

Buro Sittard
Tel. 046-523203

Nieuw escort
met nwe. meisjes, 12.00-03.00 uur, all-in service, discreet, snel. 045-413887

Escort Service
discreet en snel, voor een leuk meisje bij u thuis of hotel, v.a. 15.00 t/m 02.00 uur. Tel. 045-222116

ƒ 50,- all-in
Géén handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. ☎ 045-423608.

PEGGY PRIVÉ
Escort, ma-vr. 11-22.30 u. Wo. tot 19 uur. 046-374393 Tev. meisjes gevraagd. Yvonne DD-cup.

Diana Escort
☎ 045-320323 v.a. 10.00 uur.

Buro Mieke
Disc. bem. 046-748768.

Club 105
Oproep aan alle liefhebbers. Een sexparadijs voor de verwende man. Veel nieuwe meisjes van 18 tot 30 jaar vervullen al uw intiemste wensen. Lekker opwarmen met vrijen en knuffelen aan de bar en daarna open sex met meerdere meisjes. Durft U? Nee! Probeer dan onze intieme kamers. Alles is mogelijk. Wij hebben geen taboe's. Houdt U van naakt, kom dan gerust langs. Onze geselecteerde meisjes staan garant voor Uw plezier. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Ma. t/m vr. 14.00-02.00 u.

Leuke jonge meisjes geven
ontsp. massage
045-353489 (ook door twee tegelijk)!!

Lady "S"
De meesteres voor SM Isabelle (18 jaar). Telefoon 043-638365.

Huize Elle
Voor al uw sexuele fant... Ook SM, Grieks en ... zonder mogelijk. Disc... voorop! Tevens div. ... meisjes aanwezig. Ka... str. 29, Maastricht. Telefoon 043-218884. Weekends gesloten.

Candy Privé
intieme sfeer, charm. me...jes. ☎ 045-212616 / 211...

Brigitte
Met vriendinnen (Grieks...) 12.00-23.00 u. ☎ 045-25...

Massage
doet wonderen, daar ik ... alleenstaande ben! Ann...marie, 20 lentes, beeld...schoon fotomodel één ... liefde en geduld, biedt z... aan als masseuse voor ... gehele, diepgaande, prik...lende massages, gehuld ... een wit uniform. Van vo... open, daaronder jarretel... een piepklein slipje, sla... met super D.D. b... een te...perament volle vrouw die ...dens het masseren zich ... 100% geeft en verraadt d... ze nymfomane is, wie w... een keer uren lang genie... van echte liefde. Oranje... 30, Hoensbroek. Maand... t/m zondag 11.00-02.00 u... 's nachts.

E.Z.N. Escort
☎ 045-273099.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

Leuk echtpaar, hij 39 jaar, ... 29 jaar, met zeer goed ... en vol van boven, hetero ... beslist niet bi, zoeken ... leuke MAN liefst stevig ... van 35 tot 55 jaar voor ... leuke triorelatie. Hyg. en ... cretie voor 100% geb... en gevr. Wij gaan allee... op uitgebreide en ... brieven met duid... naaktfoto, leuk echtpaar ... welkom. Br.o.nr. B-... Limburgs Dagblad, Pos... 2610, 6401 DC Heerlen.